

Seimo Peticijų komisijos 2018 m. nagrinėti kreipimaisi, peticijos ir dėl jų priimti Komisijos ir Seimo sprendimai

Eil. Nr.	Pareiškėjo vardas, pavardė	Kreipimosi (peticijos) pavadinimas	Komisijos sprendimai	Seimo sprendimai
1.	Arūnas Sodonis	„Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto pakeitimo“. Pareiškėjas siūlo papildyti Seimo statuto 67 straipsnį (Teisės ir teisėtvarkos komiteto veiklos kryptys) šiuo punktu: atlikti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuleteniuose paskelbtos teismų praktikos stebėseną; inicijuoti įstatymus, perkeliančius biuleteniuose paskelbtas teisės aiškinimo ir taikymo taisykles į įstatymus arba paneigiančius tas taisykles.	Komisija 2018-01-12 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-03-21 priėmė sprendimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pateiktą nuomonę ir manydama, kad papildyti Seimo statuto 67 straipsnį pareiškėjo siūlomomis nuostatomis yra netikslinga, neproporcinga ir neracionalu. Turėtų būti efektyviai išnaudotos teisėkūros stadijos ikiparlamentiniu lygmeniu, ekspertiniu lygmeniu vertinant teisės aktų projektų tikslingumą, kokybę, poveikį ir kt. Teisės teorijoje teisės šaltiniais laikomi ne tik įstatymai ar kiti Seimo leidžiami teisės aktai, bet ir teismo precedentai. Todėl neatsitiktinai Lietuvos Respublikos teismų įstatyme įtvirtinta, kad Aukščiausiasis Teismas formuoja vienodą bendrosios kompetencijos teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus, o Vyriausiasis administracinis teismas formuoja vienodą administracinių teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus ir kitus teisės aktus, kad plėtodamas ir užtikrindamas vienodą teisės aiškinimą ir taikymą bendrosios kompetencijos teismuose. Aukščiausiasis Teismas analizuoja nacionalinių, Europos Sąjungos ir tarptautinių teismų praktiką, kitus teisės šaltinius, rengia teismų praktikos apibendrinimus, apžvalgas, viešai skelbia informaciją apie savo veiklą, plėtodamas ir užtikrindamas vienodą teisės aiškinimą ir taikymą administraciniuose teismuose. Vyriausiasis administracinis teismas analizuoja nacionalinių, Europos Sąjungos ir tarptautinių teismų praktiką, kitus teisės šaltinius, rengia teismų praktikos apibendrinimus, apžvalgas, viešai skelbia informaciją apie savo veiklą. Ir Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2007	Seimas 2018-03-29 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas

			m. spalio 24 d. nutarime yra pažymėjęs, kad teismų precedentai yra teisės šaltiniai, pabrėždamas, kad rėmimasis precedentais yra vienodos (nuoseklios, neprieštaringos) teismų praktikos, kartu ir Konstitucijoje įtvirtinto teisingumo principo, įgyvendinimo sąlyga. <i>Todėl teismų precedentai negali būti nemotyvuotai ignoruojami. Kad deramai atliktų šią savo funkciją, precedentai patys turi būti aiškūs. Teismų precedentai taip pat turi neprieštarauti oficialiai konstitucinei doktrinai.</i> Kartu Konstitucinis Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad teismų precedentų, kaip teisės šaltinių, reikšmės negalima pervertinti, juo labiau suabsoliutinti. Remtis teismų precedentais reikia itin apdairiai. Pabrėžtina, kad teismams sprendžiant bylas precedento galią turi tik tokie ankstesni teismų sprendimai, kurie buvo sukurti analogiškose bylose, t. y. precedentas taikomas tik tose bylose, kurių faktinės aplinkybės yra tapačios arba labai panašios į tos bylos, kurioje buvo sukurtas precedentas, faktines aplinkybes ir kurioms turi būti taikoma ta pati teisė, kaip toje byloje, kurioje buvo sukurtas precedentas. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją valstybės valdžia organizuota ir įgyvendinama remiantis valdžių padalijimo principu. Šis principas reiškia, kad įstatymų leidžiamoji, vykdomoji ir teisminė valdžios yra atskirtos, pakankamai savarankiškos, kad tarp šių valdžių turi būti pusiausvyra. Kiekviena valdžios institucija turi jos paskirtą atitinkančią kompetenciją, kurios konkretus turinys priklauso nuo to, kokiai valstybės valdžiai ši institucija priklauso, taip pat nuo jos vietos tarp kitų valstybės valdžios institucijų, jos įgaliojimų santykio su kitų valstybės valdžios institucijų įgaliojimais. Nors viena pagrindinių Seimui priskirtinų funkcijų yra įstatymų leidyba, tačiau Konstitucijos 68 straipsniu įstatymų leidybos iniciatyvos teisė suteikiama ir kitiems subjektams, t.y. ne tik Seimo nariams, bet ir Respublikos Prezidentui, Vyriausybei, 50 tūkstančių piliečių, turinčių rinkimų teisę. Efektyvesnės įstatymų leidybos siekiamybės kontekste, ypatingas dėmesys atkreiptinas į Vyriausybę kaip įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turintį subjektą.	
--	--	--	---	--

			Valstybės politiką formuoti, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą tam tikrose valdymo srityse yra atskirų ministerijų veiklos tikslai. Siekiant šių tikslų ministerijos rengia atitinkamų sričių įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus. Vyriausybė įgyvendindama teisėkūros iniciatyvos teisę, atskiras sritis pavesdama atitinkamoms ministerijoms, turi išskirtinai plačias ir specializuotas galimybes ne formaliai, o realiai laikytis Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintų principų. Manytina, kad Vyriausybė, realizuodama įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, stebi teismų praktiką ir sistemiškai vertina galiojančio teisinio reguliavimo pataisų poreikį. Pažymėtina, kad neretai Vyriausybės teikiamų įstatymų projektų aiškinamuosiuose raštuose remiamasi teismų praktika. Atsižvelgus į visa tai, imperatyviai įpareigoti vieną iš penkiolikos Seimo komitetų, kurio veiklos kryptys iš esmės apribotos Seimo statuto 67 straipsnyje įtvirtintomis, jokių būdu neapimančiomis kitų keturiolikos Seimo komitetų veiklos krypčių (Seimo statuto 58–70 str.), atlikti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuleteniuose paskelbtos teismų praktikos stebėseną, taip pat inicijuoti įstatymus, kuriais į įstatymus būtų perkeltos šiuose biuleteniuose paskelbtos teisės aiškinimo ir taikymo taisyklės arba tos taisyklės paneigiamos, būtų neproporcinga ir neracionalu. Neatmestina prielaida, kad pritarus pareiškėjo peticijoje pateiktam siūlymui, būtų sudarytos realios, tačiau nebūtinai teigiamą poveikį turinčios prielaidos pernelyg dažnai, nepagrįstai teisės aktų kaitai, taip pat neigiamai vertintinai pernelyg kazuistinio pobūdžio teisėkūrai, paneigiančiai Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintus tikslingumo, proporcingumo, efektyvumo, aiškumo ir kitus principus. Pažymėtina ir tai, kad Seimo Parlamentinių tyrimų departamentas 2015 m. kovo 25 d. atliktame tyrime „Teisėkūros tendencijos ir rodikliai Europos Sąjungoje valstybėse ir Lietuvoje“ konstatavo, kad galima pastebėti,	
--	--	--	--	--

			kad Lietuvoje, palyginti su kitomis ES valstybėmis, parlamento narių teisės ir galimybės yra labai plačios, jų procedūrinis suvaržymas yra minimalus. Tuo tarpu Vyriausybės galios „kontroliuoti“ teisėkūros darbotvarkę yra nepakankamos. Pažymėtina, kad toks parlamento narių ir vyriausybės galimybių „balansas“ teisėkūros srityje yra nebūdingas daugeliui ES valstybių. Tai nulemia Seimo teisėkūros darbotvarkės „perkrovą“ ir tuo pačiu prisideda prie „įstatymų infliacijos“ bei teisinės sistemos nestabilumo skatinimo šalyje. Vadovaujantis Konstitucijos 109 ir 114 straipsniais, teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai, o valstybinės valdžios, valdymo institucijų, Seimo narių ir kitų pareigūnų kišimasis į teisėjo ar teismo veiklą yra draudžiamas ir užtraukia įstatymo numatytą atsakomybę. Pagal Teismų įstatymo 1 straipsnį, bylose teismų priimtus sprendimus gali peržiūrėti tik teismas ir tik įstatymų nustatyta tvarka. Todėl, atsižvelgiant į tai, kad Komitetas (Komiteto pirmininkas ar Komiteto nariai) neturi teisės kištis į konkrečių bylų nagrinėjimą ar daryti vienokį ar kitokį poveikį teismams, o asmeninis domėjimasis atskiromis bylomis tam tikrais atvejais galėtų būti laikomas kišimusi į teisėjo ar teismo veiklą, už ką, yra numatyta netgi baudžiamoji atsakomybė, imperatyvi teismų praktikos stebėsena taip pat galėtų būti vertinama nevienareikšmiškai. Taip pat pažymėtina, kad Teisėkūros pagrindų įstatymo 6 straipsnyje išvardinti Teisės aktų registro objektai, vieni kurių – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimai, nutartys, nutarimai, taip pat įsiteisėję administracinių teismų sprendimai dėl norminių administracinių aktų teisėtumo. Teisės aktų registro duomenys prieinami neatlygintinai. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo interneto svetainėse yra galimybė neatlygintinai susipažinti su minėtų teismų nutartimis Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO.	
2.	Vilius Diškantiukas	„Dėl spragos Lietuvos	Komisija 2018-01-12 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti	

		Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 22 straipsnio 5 dalyje“. Pareiškėjas siūlo „Išskirti ir suteikti SEAKĮ 22 straipsnio (Greičio matavimo priemonė) galimybę, vairuotojui pažeidusiam KET šiomis aplinkybėmis, leisti, kad įsigaliojusių terminas nuo administracinio nurodymo protokolo dienos, kai protokolas yra surašomas, ir suteikti galimybę vairavimo mokykloje išklausti 4h papildomą kursą	peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-02-14 vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi ir Komisijos nuostatų 20 punktu, nusprendė Viliaus Diškantiuko peticiją „Dėl spragos Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 22 straipsnyje“ perduoti Seimo Posėdžių sekretoriatui. Peticijų įstatymo 9 straipsnio 12 dalyje yra nustatyta, kad tuo atveju, kai kreipimasis pripažįstamas peticija ir ji priimama nagrinėti, tačiau Seime, Vyriausybėje ar savivaldybės institucijose jau yra užregistruotas ar svarstomas teisės akto projektas, kuriame yra suformuluoti pareiškėjo peticijoje pateikti siūlymai ar reikalavimai, tokia peticija yra perduodama svarstyti kartu su minėtu teisės akto projektu. Komisijos nuostatų 20 punkte skelbiama, kad kai kreipimasis pripažįstamas peticija ir ji priimama nagrinėti, tačiau Seime jau yra užregistruotas ar svarstomas teisės akto projektas, kuriame suformuluoti pareiškėjo peticijoje pateikti siūlymai ar reikalavimai, tokia peticija kartu su to teisės akto projektu perduodama Seimo posėdžių sekretoriatui arba komitetui Seimo paskirtam pagrindiniu tam teisės akto projektui nagrinėti. Šių metų sausio 10 d. Seimo Posėdžių sekretoriato buvo užregistruotas Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1567, kuriame sprendžiama pareiškėjo peticijoje keliama problema.	
3.	Janina Statkienė ir kiti pareiškėjai (116)	„Dėl amnestijos ir bausmės laiko sutrumpinimo“. Pareiškėjos siūlo Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo šimtmečio proga išleisti amnestijos aktą ir sutrumpinti paskirtos laisvės atėmimo	Komisija 2018-02-14 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-03-21 priėmė sprendimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į tai, kad ir Komisija, ir Seimas jau yra priėmę sprendimą šių pareiškėjų panašiu klausimu: 2017 m. gruodžio 20 d. Komisija iš esmės išnagrinėjo Janinos Statkienės ir kitų	Seimas 2018-03-29 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas

		bausmės laiką tiems nuteistiesiems, kurie yra tinkamai pasirengę integruotis į visuomenę ir pakartotinai nenusikalte.	pareiškėjų peticiją „Dėl amnestijos ir bausmės laiko sutrumpinimo“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo šimtmečio proga išleisti amnestijos aktą, visiems nuteistiesiems sutrumpinant paskirtos laisvės atėmimo bausmės laiką. Seimas 2018 m. sausio 12 d. pritarė Komisijos išvadai ir priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Pažymėtina ir tai, kad recidyvas tarp asmenų, kuriems taikyta amnestija, yra gana didelis, pavyzdžiui 2000 m. priėmus Lietuvos Respublikos įstatymą Nr. VIII-1619 „Dėl amnestijos akto“ ir pritaikius minėtą amnestiją, nuteistųjų skaičius laisvės atėmimo vietose iš karto sumažėjo 39 proc., tačiau netrukus laisvės atėmimo vietų įstaigos vėl pasipildė 32 proc. nuteistųjų, iš kurių didžiąją dalį sudarė asmenys, kuriems ir buvo pritaikytas minėtas amnestijos aktas.	yra galutinis ir neskundžiamas.
4.	Albertas Kučinskas	„Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymų“. Pareiškėjas prašo: 1) inicijuoti Baudžiamojo proceso kodekso XXXIII skyriaus 444 straipsnio pagrindų papildymą nauju punktu, jeigu bylą išnagrinėjo neteisėtos sudėties teismas; 2) inicijuoti Baudžiamojo proceso kodekso XXXIV skyriaus papildymą baudžiamos bylos atnaujinimo norma dėl aiškiai netinkamo baudžiamojo proceso įstatymo pritaikymo.	Komisija 2018-02-14 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-05-30 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, taip pat Seimo Žmogaus teisių komitetui pateiktas Lietuvos teisės instituto, Mykolo Romerio universiteto ir Vilniaus universiteto Teisės fakultetų nuomones, manydama, kad esamas reglamentavimas užtikrina asmenų teisę prašyti atnaujinti baudžiamąją bylą nepaneigiant baudžiamosios bylos atnaujinimo, kaip išimtinais taikomo baudžiamojo proceso instituto, esmės ir paskirties. Pernelyg platus pagrindų atnaujinti bylos nagrinėjimą sąrašas gali tapti pretekstu piktnaudžiavimui teise reikalauti atnaujinti baudžiamosios bylos nagrinėjimą. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad baudžiamojo proceso teisinis reguliavimas turi būti pagrįstas konstituciniais teisėtumo, lygybės įstatymui ir teismui, nekaltumo prezumpcijos, viešo ir teisingo bylos nagrinėjimo, teismo ir teisėjo nešališkumo ir nepriklausomumo, teismo ir	Seimas 2018-06-12 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

		kitų valstybės institucijų (pareigūnų), dalyvaujančių baudžiamajame procese, funkcijų atskyrimo, teisės į gynybą garantavimo ir kitais principais. Baudžiamojo proceso įstatyme numatytas ne vienas saugiklis, užtikrinantis, kad bylą nagrinėjantis ar teismo sprendimą instancine tvarka peržiūrintis teismas priimtų teisingą ir nešališką sprendimą. Vadovaujantis Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 57 straipsniu, teisėjams numatyta pareiga nusišalinti nuo bylos, jeigu yra BPK 58 straipsnio pagrindai. Jeigu teisėjas nemato pagrindo nusišalinti ir to nepadaro, nušalinimą teisėjui gali pareikšti proceso dalyviai arba jų atstovai. Pagal BPK 59 straipsnio 1 dalį nušalinimas teisme turi būti pareikštas ir motyvuotas iki įrodymų tyrimo teisme pradžios. Vėliau pareikšti nušalinimą leidžiama tik tais atvejais, kai nušalinimą pareiškiantis asmuo nušalinimo pagrindą sužino pradėjus įrodymų tyrimą. Šios proceso taisyklės galioja bylą nagrinėjant tiek pirmos, tiek apeliacinės ir kasacinės instancijos teisme, sprendžiant klausimą dėl proceso atnaujinimo ir pan. Nusišalinimas arba nutartis dėl nušalinimo galioja tik toje konkrečioje byloje, kurioje teisėjas nusišalino arba jam pareikštas nušalinimas. Nors, vadovaujantis BPK 439 straipsnio 2 dalimi, nutartys dėl pareikštų nušalinimų neskundžiamos, tačiau teismo nešališkumas tikrinamas įvairiose proceso stadijose. Kalbant apie apeliacinę instanciją, BPK 329 straipsnio 4 punkte numatyta, kad pirmosios instancijos teismo nuosprendis panaikinamas ir priimamas naujas nuosprendis, jeigu pirmosios instancijos teismas padarė BPK 369 straipsnio 3 dalyje numatytą esminį BPK pažeidimą, išskyrus pažeidimus, numatytus BPK 326 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose. Vadovaujantis BPK 369 straipsnio 3 dalimi, esminiais BPK pažeidimais laikomi tokie BPK reikalavimų pažeidimai, dėl kurių buvo suvaržytos įstatymu garantuotos kaltinamojo teisės ar kurie sukliudė teismui išsamiai ir nešališkai išnagrinėti bylą ir priimti teisingą nuosprendį ar nutartį. Žemesnės instancijos teismo nešališkumo tikrinimo galimybės numatytos ir bylą nagrinėjant kasacinės instancijos	
--	--	---	--

			teisme, kuris turi galutinai įvertinti visus esminius procesinius pažeidimus. BPK 369 straipsnyje numatyta apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindai. Įtvirtinta taisyklė, kad įsiteisėjęs nuosprendis ar nutartis apskundžiami ir bylos nagrinėjamos kasacine tvarka, jeigu: 1) netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas; 2) padaryta esminių BPK pažeidimų. Esminiais BPK pažeidimais laikomi tokie pažeidimai, dėl kurių buvo suvaržytos įstatymų garantuotos kaltinamojo teisės ar kurie sukliudė teismui išsamiai ir nešališkai išnagrinėti bylą ir priimti teisingą nuosprendį ar nutartį. Be to, vadovaujantis BPK 376 straipsnio 2 dalimi, jeigu byloje nuteisti keli asmenys, kasacinis teismas išnagrinėja bylą dėl to nuteistojo, su kuriuo susijęs paduotas skundas, tačiau jeigu netinkamas baudžiamąjo įstatymo pritaikymas ir esminiai BPK pažeidimai galėjo turėti įtakos ir kitiems nuteistiesiems, teismas patikrina, ar teisėtas nuosprendis ir kitiems nuteistiesiems, kurie nepadavė skundų. Vadinas, pagal dabartinį teisinį reglamentavimą kasacinis teismas tikrina, ar nebuvo padaryta esminių BPK pažeidimų, o tai reiškia ir nešališkumo nagrinėjant bylą žemesnės instancijos teisme užtikrinimo patikrinimą. Taip pat pažymėtina, kad pagal BPK 382 straipsnio 3 punktą teismas, išnagrinėjęs kasacinę bylą, gali priimti nutartį panaikinti nuosprendį ir apeliacinės instancijos teismo nuosprendį ar nutartį ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teisme, jeigu bylą išnagrinėjo šališkas pirmosios instancijos teismas arba byla išnagrinėta pažeidžiant šio Kodekso 224 ir 225 straipsniuose nustatytas teisingumo taisykles. Būtina pažymėti, kad baudžiamosios bylos atnaujinimas yra išimtinė teismų sprendimų kontrolės forma, kuri procese turi būti panaudojama tada, kai visos kitos galimybės patikrinti teismo sprendimo teisingumą, esant dėl jo abejonių, yra išsemtos. Tai yra išimtinė baudžiamąjo proceso stadija, kurioje peržiūrimi įsiteisėję teismų sprendimai; bylos atnaujinimas galimas tik esant specialioms BPK numatytiems pagrindams, atnaujinti bylą galima tik teismo sprendimu. Baudžiamųjų bylą atnaujinimo institutu	
--	--	--	--	--

			siekama garantuoti, kad teisinėje sistemoje neliktų neteisėtų ir nepagrįstų teismo sprendimų, t. y. šalinti teismų klaidas ir tenkinti privačius interesus, kartu įgyvendinant teisingumą, užtikrinant žmogaus teises bei saugant laisves. Šiuo institutu taip pat siekiama tenkinti viešąjį interesą, aiškinti teisę, prisidėti prie teismų praktikos formavimo, rehabilitacijos. Kadangi baudžiamosios bylos atnaujinimas yra išimtinė baudžiamojo proceso stadija, BPK numato apribojimus, kuomet galimas baudžiamosios bylos atnaujinimas. BPK 444 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad naujai paaiškėjusios aplinkybės, dėl kurių galima panaikinti nuosprendį ar nutartį ir atnaujinti baudžiamąją bylą, yra šios: 1) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatytas liudytojo ar nukentėjusiojo parodymų arba ekspertizės akto melagingumas, taip pat kitų įrodymų, kuriais paremtas nuosprendis ar nutartis, netikrumas; 2) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatyta, kad nagrinėdami bylą teisėjai nusikalstamai piktnaudžiavo; 3) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatyta, kad atlikdami ikiteisminį tyrimą pareigūnai nusikalstamai piktnaudžiavo ir dėl to buvo priimtas neteisėtas ir nepagrįstas nuosprendis; 4) kitokios aplinkybės, kurios teismui nebuvo ir negalėjo būti žinomos priimant nuosprendį ar nutartį, nors ikiteisminis tyrimas bei bylos nagrinėjimas teisme buvo atliktas išsamiai, ir kurios vienos ar kartu su anksčiau nustatytais aplinkybėmis įrodo, kad nuteistasis yra nekaltas arba kad jis padarė lengvesnę ar sunkesnę nusikalstamą veiką negu ta, už kurią jis nuteistas, taip pat kurios įrodo, kad išteisintasis arba asmuo, kurio byla nutraukta, yra kaltas. Tik tokios naujai paaiškėjusios aplinkybės, kurios atitinka įstatyme įtvirtintus kriterijus, laikytinomis pakankamu pagrindu atnaujinti baudžiamąją bylą. Kartu pažymėtina, kad BPK 444 straipsnio 1 dalies 4 punkte įtvirtintas <i>nebaigtinis sąrašas aplinkybių</i>, kurioms esant ir atitikus šiame punkte numatytus kriterijus galimas proceso atnaujinimas. Todėl manytina, kad esamas reglamentavimas užtikrina asmenų teisę prašyti atnaujinti baudžiamąją bylą nepaneigiant baudžiamosios bylos atnaujinimo, kaip išimtinai taikomo baudžiamojo proceso	
--	--	--	---	--

			instituto, esmės ir paskirties. Esami apribojimai asmenims kreiptis dėl baudžiamosios bylos atnaujinimo nepaneigia šios konstitucinės asmens teisės. Įtvirtinus naują, pareiškėjo siūlomą, pagrindą, gali nepagrįstai padaugėti pareiškimų dėl baudžiamosios bylos atnaujinimo. Jau šiuo metu stebimos tendencijos, kad nuteistieji baudžiamosios bylos atnaujinimo institutą supranta kaip ketvirtąją instanciją, t. y. kaip dar vieną galimybę pateikti savo gynybinę versiją, tikintis baudžiamosios bylos peržiūrėjimo iš esmės ir priešingo sprendimo, nei yra priimtas. 2017 metais Lietuvos apeliaciniame teisme buvo išnagrinėti 26 skundai dėl Vilniaus apygardos teismo nutarčių, kuriomis buvo atmesti skundai dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro nutarimų, kuriais atsisakyta pradėti procesą dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių, tačiau Lietuvos apeliacinis teismas nė vienos skunduose nurodytos aplinkybės nelaikė naujai paaiškėjusia aplinkybe, atitinkančia BPK 444 straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes ir nei vienas pareiškimas nebuvo patenkintas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse (toliau –CPK) yra įtvirtinta gerokai daugiau bylos atnaujinimo pagrindų nei BPK. Todėl neaišku, kodėl, siekiant suvienodinti teisinį reguliavimą, siūloma pasirinkti tik vieną baudžiamosios bylos atnaujinimo pagrindą. Be to, CPK 366 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad procesas neatnaujinamas, jeigu juo prašymą padavęs asmuo galėjo remtis apeliaciniame ar kasaciniame skunde.	
5.	Kęstutis Kiltinavičius	„Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsnio papildymo“. Pareiškėjas siūlo papildyti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsnį ir nustatyti, kad asmens veiksmuose pastebėjus nusikalstamos veikos, atsakomybė už kurią numatyta	Komisija 2018-02-14 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-03-28 priėmė sprendimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į tai, kad ir Komisija, ir Seimas jau yra priėmę sprendimą dėl šio pareiškėjo panašaus siūlymo: 2016 m. spalio 12 d. Komisija iš esmės išnagrinėjo Kęstučio Kiltinavičiaus peticiją „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsnio papildymo“ ir priėmė sprendimą atmesti joje	Seimas 2018-04-10 priėmė Seimo protokolinių nutarimų atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas

		LR BK 231 ir 232 straipsniuose, požymius, ikiteisminiai tyrimai dėl tos veikos neatliekami, o tokią veiką įvykdžiusiam asmeniui iškart surašomas nustatytos formos kaltinamasis aktas, tokiu būdu suteikiant tam asmeniui prievolę įrodinėti savo išpuolio teisėtumą ir savo nekaltumą.	pateiktą pasiūlymą papildyti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 166 straipsnį nuostata, kad asmens veiksmuose nustačius baudžiamosios veikos pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 231 ir 232 straipsnius požymius, ikiteisminis tyrimas neatliekamas. Seimas 2016 m. spalio 18 d. pritarė Komisijos išvadai ir priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Galiojančiame Baudžiamojo proceso kodekse (toliau – BPK) yra įtvirtintas universalus nusikalstamų veikų atskleidimo ir baudžiamojo persekiojimo modelis, kuriuo vadovaujantis, ikiteisminio tyrimo įstaigai ar prokurorui gavus skundą, pareiškimą ar pranešimą apie nusikalstamą veiką arba prokurorui ar ikiteisminio tyrimo pareigūnui patiems nustačius atitinkamos nusikalstamos veikos požymius, <i>visais atvejais nedelsiant turi būti pradedamas ikiteisminis tyrimas</i>, kurį atlieka pats prokuroras arba reikalingus ikiteisminio tyrimo veiksmus atlikti paveda ikiteisminio tyrimo įstaigai. Visais atvejais ikiteisminį tyrimą organizuoja, jam vadovauja ir valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose palaiko prokuroras ir tik jis gali priimti sprendimus, susijusius su ikiteisminio tyrimo atlikimu, jo kryptį pasirinkimu, kontroliuoti ikiteisminio tyrimo eigą ir ikiteisminį tyrimą atliekančių pareigūnų veiksmus. Ikiteisminis tyrimas, įgyvendinant BPK I straipsnyje įtvirtintą baudžiamojo proceso paskirties imperatyvą ginti žmogaus ir piliečio teises bei laisves, visuomenės ir valstybės interesus greitai, išsamiai atskleisti nusikalstamas veikas turi būti atliktas per kuo trumpiausius terminus ir ne ilgiau nei BPK 176 straipsnyje nurodytais terminais. Prokuroras, įsitikinęs, kad ikiteisminio tyrimo metu surinkta pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamojo kaltę dėl nusikalstamos veikos padarymo, surašo kaltinamąjį aktą, kurį kartu su visa baudžiamosios bylos medžiaga perduoda teismui, kuriam ta byla teisinga, tuo užbaigdamas baudžiamosios bylos ikiteisminio tyrimo stadiją. Prokurorų ir ikiteisminio tyrimo įstaigų pareiga tinkamai ir greitai atskleisti nusikalstamas veikas, t. y. bet	
--	--	--	---	--

			kurios nusikalstamos veikos padarymo atveju visais atvejais operatyviai ir kokybiškai atlikti ikiteisminį tyrimą, yra tiesiogiai įtvirtinta BPK 2 straipsnyje, nurodančiame, kad prokuroras ir ikiteisminio tyrimo įstaigos kiekvienu atveju, kai paaiškėja nusikalstamos veikos požymių, privalo pagal savo kompetenciją imtis visų įstatymų numatytų priemonių, kad per trumpiausią laiką būtų atliktas tyrimas ir atskleista nusikalstama veika. Pažymėtina, kad BPK XXX skyriuje yra įtvirtintas privataus kaltinimo bylų procesas, kurio atvejais baudžiamasis procesas dėl BPK 407 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų (t. y. retų išimčių atvejais) vyksta privataus kaltinimo tvarka, t. y. privataus kaltinimo bylose skundą paduoda ir kaltinimą teisme palaiko nukentėjusysis, kuris teisme įgyja privataus kaltintojo statusą. Šiose bylose ikiteisminis tyrimas neatliekamas, išskyrus atvejus, kai BPK 407 straipsnyje nurodytos nusikalstamos veikos turi visuomeninę reikšmę ar jomis padaryta žala asmeniui, kuris dėl svarbių priežasčių negali ginti teisėtų savo interesų, kadangi minėtais atvejais prokuroras (nesvarbu, ar yra nukentėjusiojo skundas arba jo teisėto atstovo pareiškimas) dėl šių veikų privalo pats pradėti baudžiamąjį procesą, kuris toliau vykėtų bendra tvarka. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad privataus kaltinimo bylų procesas galimas tik dėl kelių BPK 407 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų, kurios yra išskirtinai privataus pobūdžio (šmeižimas, seksualinis priekabiavimas, neteisėtas informacijos apie asmens privatų gyvenimą atskleidimas ar panaudojimas ir kt.). BK 231 ir 232 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų sudėčių pagrindinių požymių analizė leidžia vienareikšmiškai teigti, kad BK 231 ir 232 straipsniuose kriminalizuotos nusikalstamos veikos savo pobūdžiu (pirmiausia dėl šių nusikalstamų veikų objekto) negali būti prilygintos BPK 407 straipsnyje nurodytomis veikoms ir atitinkamai priskirtos priemonių privataus kaltinimo bylų. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad BPK XXXI skyriaus antrame skirsnyje įtvirtintas pagreitinoto proceso institutas, suteikiantis prokurorui teisę užbaigti baudžiamąją	
--	--	--	--	--

			bylą pagreitinto proceso tvarka tais atvejais, kai nusikalstamos veikos padarymo aplinkybės yra aiškios (pavyzdžiui, įtariamasis prisipažįsta padaręs nusikalstamą veiką ar pan.), o baudžiamoji byla dėl tos veikos padarymo turi būti nagrinėjama apylinkės teisme. Šiais atvejais ikiteisminis tyrimas iš esmės nėra atliekamas (arba jo trukmė būna minimali), kaltinamasis aktas taip pat nėra surašomas, o prokuroras ikiteisminio tyrimo pradžios dieną arba ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo ikiteisminio tyrimo pradžios dienos kreipiasi į teismą, kuriam ta byla teisinga, su pareiškimu dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka (BPK 426–427 straipsniai). Teismui gavus prokuroro pareiškimą dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka, tolesnis bylos nagrinėjimas (ir atitinkamo teismo sprendimo priėmimas) teisme vyksta taip pat pakankamai greitai (BPK 428–430 straipsniai).	
6.	Antanas Algimantas Miškinis (elektroniniu būdu)	„Dėl Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo papildymo nauju straipsniu „Centralizuoto šilumos ir karšto vandens tiekimo veiklos teisinio reguliavimo stebėseną (monitoringas)“. Pareiškėjas siūlo atlikti atitinkamus šilumos ūkio įstatymo papildymus, privalomai įteisinančius centralizuoto šilumos ir karšto vandens tiekimo veiklos teisinio reguliavimo stebėseną, kurią vykdytų Energetikos ministerija ir Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.	Komisija 2018-02-14 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-03-28 priėmė sprendimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) pateiktas nuomones, taip pat manydama, kad šilumos ūkio įstatymo papildymas pareiškėjo siūlomomis nuostatomis, reglamentuojančiomis tuos klausimus, kurie jau yra reglamentuoti teisės aktuose, būtų perteklinis, o tokio pasiūlymo įgyvendinimas nepagrįstai ir neproporcingai didintų valdžios institucijų administracinę naštą. Pareiškėjas siūlo šilumos ūkio įstatyme įtvirtinti nuostatas, kad centralizuoto šilumos ir karšto vandens tiekimo teisinio reguliavimo veiklos stebėseną nuolat atlieka Lietuvos Respublikos energetikos ministerija; kitos valdžios institucijos, savivaldybės, šilumos tiekėjai, visuomeninės organizacijos teikia informaciją Energetikos ministerijai. Energetikos ministerija centralizuoto šilumos ir karšto	Seimas 2018-04-11 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas

			vandens tiekimo veiklos teisinio reguliavimo stebėsenos rezultatus kartu su išvadomis ir pasiūlymais pateikia Lietuvos Respublikos Seimo komitetui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ne rečiau kaip kas pusę metų arba jų prašymu kitais terminais. Seimo Ekonomikos komitetas, Vyriausybė gali pavesti Energetikos ministerijai atlikti atskirų Šilumos ūkio įstatymo nuostatų poveikio centralizuoto šilumos ir karšto vandens tiekimo veiklai stebėseną ir pateikti rezultatus ir išvadas jų nustatytais terminais. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 24 straipsnio 1 dalimi, teisinio reguliavimo stebėseną atlieka valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal teisės aktuose nustatytą kompetenciją, be to, gali būti sudarytos teisinio reguliavimo stebėsenos darbo grupės. Teisinio reguliavimo stebėsenos atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1R-142 „Dėl Teisinio reguliavimo stebėsenos atlikimo tvarkos aprašo ir Teisinio reguliavimo stebėsenos pažymos formos patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 5 punkte numatyta, kad teisinio reguliavimo stebėseną atlieka ministerijos, įstaigos prie ministerijų ir kitos Vyriausybės institucijos ir įstaigos pagal teisės aktuose nustatytą kompetenciją. Aprašo 10 punkte numatyta, jog valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys per visą stebėsenos laikotarpį gali teikti teisinio reguliavimo stebėseną atliekančiam subjektui pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo, kurio stebėseną atliekama. Teisėkūros pagrindų įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad gali būti atliekama viename teisės akte, teisės akto dalyje, keliuose teisės aktuose nustatyto teisinio reguliavimo stebėseną. Teisėkūros pagrindų įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad teisinio reguliavimo stebėseną atlikęs subjektas parengia ir Teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbia teisinio reguliavimo stebėsenos pažymą, kurioje išdėsto teisinio reguliavimo stebėsenos rezultatus, kartu	
--	--	--	--	--

			įvertindamas asmenų pateiktus pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo, kurio stebėseną atliekama, ir reikalingumą keisti teisinį reguliavimą, o minėto straipsnio 5 dalyje numatyta, kad Vyriausybė paskiria teisinio reguliavimo stebėseną koordinuojančią instituciją, kuri kasmet pateikia Vyriausybei teisinio reguliavimo stebėsenos ataskaitą. Aprašo 11 punkte numatyta, kad Vyriausybė gali pavesti teisinio reguliavimo stebėseną atliekančiam subjektui pagal jo veiklos sritį atlikti teisinio reguliavimo stebėseną. Taigi, teisės aktų nuostatos jau reglamentuoja teisinio reglamentavimo stebėseną atliekančius subjektus, į kurių sąrašą patenka ir ministerijos, taip pat ir Energetikos ministerija, suinteresuotų subjektų teisę teikti teisinio reguliavimo stebėseną atliekančiam subjektui pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo, kurio stebėseną atliekama, galimybę atlikti kelių teisės aktų, vieno teisės akto ar jo dalies reguliavimo stebėseną, tolimesnius teisinio reguliavimo stebėseną atlikusio subjekto veiksmus dėl stebėsenos rezultatų įforminimo ir viešinimo ir Vyriausybės teisę paskirti teisinio reguliavimo stebėseną koordinuojančią instituciją, kuri kasmet pateiktų Vyriausybei teisinio reguliavimo stebėsenos ataskaitą. Vertinant peticijoje pateiktą pasiūlymą dėl Šilumos ūkio įstatymo papildymo nuostata, numatančia, kad Komisija ir kitos institucijos <i>privalomai</i> turėtų teikti Energetikos ministerijai jos prašymu informaciją, reikalingą centralizuoto šilumos ir karšto vandens tiekimo teisinio reguliavimo stebėsenai vykdyti, atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog Komisija, atlikdama jai pavestas energetikos veiklos reguliavimo, priežiūros ir kontrolės funkcijas, konsultuojasi ir glaudžiai bendradarbiauja su Energetikos ministerija, Konkurencijos taryba, kitomis valstybės ir (ar) savivaldybių institucijomis, įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis. Komisija, rengdama informaciją buitinių vartotojų teisių klausimais, bendradarbiauja su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba. Energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 11 punkte	
--	--	--	--	--

		įtvirtinta Komisijos pareiga teikti siūlymus dėl licencijuojamos energetikos įmonių veiklos Vyriausybei, Energetikos ministerijai, savivaldybėms. Komisijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 2002 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1747 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nuostatų patvirtinimo“, 10.47 papunktyje numatyta, kad Komisija konsultuojasi ir glaudžiai bendradarbiauja su Energetikos ministerija, Konkurencijos taryba, kitomis valstybės ir (ar) savivaldybių institucijomis, įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER), taip pat su kitų valstybių narių reguliavimo institucijomis ir Europos Komisija. Pažymėtina, kad Energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta Komisijos kompetencija reguliuoti energetikos srityje veikiančių subjektų veiklą ir atlikti valstybinę energetikos priežiūrą. Vykdydama šią veiklą Komisija atlieka Energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalyje išvardintas funkcijas. Pagal šią nuostatą Komisija ne tik tvirtina reguliuojamosios veiklos apskaitos reikalavimus, valstybės reguliuojamų kainų nustatymo metodikas, nustato valstybės reguliuojamas kainas ir kainų viršutinės ribas ir kt., bet ir atlieka kontrolės funkcijas, t. y. kontroliuoja, kaip taikomos valstybės reguliuojamos kainos ir tarifai, kontroliuoja, kad būtų veiksmingai atskirtos veiklos energetikos sektoriuje, užtikrinant energijos perdavimo ir skirstymo veiklos nepriklausomumą nuo komercinių energetikos veiklos interesų ir siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo, tikrina energetikos įmonių valstybės institucijoms ir (ar) vartotojams teikiamą informaciją, vertina jos patikimumą, nepažeisdama komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi laikomos informacijos apsaugos reikalavimų, atlieka energetikos įmonių veiklos patikrinimus, ne rečiau kaip kartą per 5 metus skelbia rekomendacijas, susijusias su paslaugų energetikos sektoriuje kainų atitiktimi skaidrumo, nediskriminavimo ir kitiems teisės aktų nustatytiems reikalavimams, ir teikia jas Konkurencijos tarybai, atlieka rinkos tyrimus, kuriais siekiama užtikrinti	
--	--	--	--

			veiksmingą konkurenciją energetikos sektoriuje ir didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems asmenims užkirsti kelią piktnaudžiauti šia įtaka, ir kt. Be to, vadovaudamasi Energetikos įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 2 punktu, Komisija nagrinėja vartotojų ir energetikos įmonių ginčus ne teismo tvarka dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl prisijungimo, apmokėjimo už suvartotą energiją ar paslaugas, valstybės reguliuojamų kainų ir (ar) tarifų taikymo, dėl energijos ir energijos išteklių tiekimo srautų balansavimo, taip pat kitus vartotojų ir energetikos įmonių ginčus energetikos srityje, nepriskirtus Valstybinei energetikos inspekcijai, o vadovaujantis Energetikos įstatymo 34¹ straipsnio 3 dalimi, pagal šiame ir atskirus energetikos sektorius reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytą kompetenciją nagrinėja skundus dėl energetikos įmonių atliekamo energijos tiekimo, skirstymo, perdavimo, laikymo ar neveikimo, dėl teisės energetikos įmonėms pasinaudoti tinklais ar (ir) sistemomis nesuteikimo ir kitų teisės aktuose nustatytų reguliuojamos energetikos veiklos reikalavimų laikymosi. Taigi, Komisija vykdo tiek centralizuoto šilumos ir karšto vandens tiekimo, tiek kituose energetikos sektoriuose veiklą vykdančių energetiko įmonių veiklos atitikties vertinimą galiojančiam teisiniam reglamentavimui. Būtina pažymėti, kad Komisija atlikdama savo funkcijas, yra nepriklausoma, nešališkai ir skaidriai veikia pagal įgaliojimus. Šiuo tikslu yra teisiškai atskirta ir funkciniu aspektu nepriklausoma nuo bet kurio kito viešojo ar privataus asmens. Komisijos pirmininkas, jos nariai, Komisijos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai veikia nepriklausomai nuo visų rinkos interesų, atlikdami savo pareigas, nesiekia gauti jokių Vyriausybės arba bet kurio kito viešojo ar privataus asmens tiesioginių nurodymų ir jų nevykdo. Komisija priima savarankiškus, nuo jokios valstybės ar savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ar organizacijos nepriklausomus sprendimus. Komisija atsako už savo nutarimų pagrįstumą ir teisėtumą.	
--	--	--	--	--

7.	Aldona Andriuškevičiūtė	„Dėl įstatymo, griežtai reglamentuojančio gyvūnų savininkų atsakomybę už savo augintinių keliamą triukšmą, priėmimo“. Pareiškėja prašo priimti įstatymą, griežtai reglamentuojantį gyvūnų savininkų atsakomybę už savo augintinių (šunų, kačių) keliamą triukšmą.	Komisija 2018-02-14 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-04-11 priėmė sprendimą tenkinti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktas nuomones, taip pat manydama, kad pačiame Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatyme būtina įrašyti nuostatą, kad triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose pastatuose taikomi ir žmonių bei gyvūnų keliamo triukšmo vertinimo atvejais. Praktikoje labai dažnai iškyla žmonių ir gyvūnų keliamo triukšmo lygio nustatymo problemų, todėl šiuo metu susidaro prielaidos išvengti atsakomybės už Triukšmo valdymo įstatymo nuostatų pažeidimus. Įstatymuose neužtenka parašyti abstrakčių punktų apie tai, kad gyvūnai neturi kelti pavojaus žmonių sveikatai, trikdyti jų ramybę ir poilsį. Fizinių ir juridinių asmenų pareigos gyvūnų apsaugos ir jų gerovės srityje yra numatytos Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme. Jo 20 straipsnyje nustatyta, kad gyvūnų laikytojai privalo užtikrinti, kad jų laikomi gyvūnai nekeltų grėsmės žmonių, kitų gyvūnų gyvybei, sveikatai ar turtui; nepažeisti kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų, 21 straipsnyje nustatyta, kad šio įstatymo reikalavimus pažeidę asmenys atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Triukšmo prevencijos teisinius pagrindus, triukšmo valdymo subjektų teises, pareigas, triukšmo kontrolės ir stebėsenos (monitoringo) tvarką reglamentuoja specialusis Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymas, kurio 2 straipsnio 26 dalyje nurodyta, kad triukšmo šaltinis – bet koks įrenginys ar objektas, kuris kelia (skleidžia) triukšmą. Triukšmo valdymo įstatymo 2 straipsnio 25 dalyje ir 32 straipsnyje numatyta, kad triukšmo šaltinio valdytojas, t. y. triukšmo šaltinio savininkas arba kitas asmuo, teisėtai	Seimas 2018-04-19 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atvesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas. Parengtas ir Seime užregistruotas Triukšmo valdymo įstatymo 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-2111.
----	-------------------------	---	---	---

			valdantis triukšmo šaltinį, pažeidęs šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka. Atsakomybė už Triukšmo valdymo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nevykdymą ar pažeidimus numatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 48 straipsnyje. Stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje numatyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 patvirtintoje higienos normoje HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau – Higienos norma). <i>Tačiau Higienos normos 4 punkte nurodyta, kad ji netaikoma paties fizinio, juridinio asmens ar filialo keliamo ir jį veikiančio triukšmo, žmonių bei gyvūnų keliamo triukšmo, triukšmo darbo vietose ir transporto priemonių viduje esančio triukšmo, buitinių įrenginių (prietaisų) keliamo triukšmo vertinimo atvejais.</i> Išanalizavus teismų praktiką matyti, kad ši Higienos norma neturėtų būti taikoma vertinant gyvūnų keliamo triukšmo lygį, bet, nesant kitų specialių teisės aktų, reglamentuojančių konkrečius triukšmo ribinius dydžius gyvenamuosiuose pastatuose bei jų aplinkoje, pagal teisės analogiją šios Higienos normos nuostatos šiuo metu taikomos (Panevėžio apygardos teismas 2017 m. sausio 4 d nutartis Nr. ATP-23-719/2017). Siekiant bendradarbiauti ir suderinti Sveikatos apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos įgaliotų pavaldžių viešojo administravimo įstaigų, vykdančių valstybinę triukšmo kontrolę, veiksmus, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V-958/IV-408 „Dėl tarpžinybinio bendradarbiavimo vykdant valstybinę triukšmo kontrolę“ (2016 m. gegužės 19 d. įsakymo Nr. V-649/IV-376 redakcija), Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos pavesta užtikrinti, kad policijos pareigūnai	
--	--	--	---	--

			Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras) ar jo teritorinio padalinio prašymu, pateiktu atitinkamai teritorinei policijos įstaigai ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas, iš anksto suderintu laiku kartu su minėtos visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojais dalyvautų valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės metu organizuojamuose stacionarių triukšmo šaltinių keliamo triukšmo garso slėgio lygio matavimuose, atliekamuose nakties metu. Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui pavesta užtikrinti, kad jo darbuotojai, vykdanys valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės funkcijas, organizuotų stacionarių triukšmo šaltinių keliamo triukšmo garso slėgio lygio matavimus, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos ar teritorinių policijos įstaigų prašymu, pateiktu Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui ar jo teritoriniam padaliniiui ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas, ir iš anksto suderintu laiku kartu su policijos pareigūnais dalyvautų atliekant stacionarių triukšmo šaltinių keliamo triukšmo garso slėgio lygio matavimus, kurie yra reikalingi kaip vienas iš įrodymų nustatant Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 48 ar 488 straipsnyje numatytą administracinį nusižengimą. Administracinių nusižengimų kodekso 488 straipsnyje „Viešosios rimties trikdymas“ nustatyta, kad šauksmai, švilpimas, garsus dainavimas arba grojimas muzikos instrumentais, kitokiais garsiniais aparatais ar kiti triukšmą keliantys veiksmai gatvėse, aikštėse, parkuose, paplūdimiuose, viešajame transporte ir kitose viešosiose vietose, o vakaro (nuo 19 val. iki 22 val.) ir nakties (nuo 22 val. iki 7 val.) metu – ir gyvenamosiose patalpose, įmonėse, įstaigose ar organizacijose, kai tai trikdo asmenų ramybę, poilsį ar darbą, užtraukia baudą nuo dvidešimt iki aštuoniasdešimt eurų. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo aštuoniasdešimt iki trijų šimtų eurų. Deja, praktikoje iškyla nemažai problemų, nustatant žmonių ir gyvūnų keliamo triukšmo lygį, dažnai policijos	
--	--	--	---	--

			pareigūnai neturi specialių triukšmo nustatymo prietaisų, matuoklių. Pasitaiko ir tokių atvejų, kai pareigūnai tiesiog tvirtina, kad jie neturi jokių priemonių sudrausminti savininkus, kurių šunys ir kiti namuose laikomi gyvūnai trikdo žmonių ramybę, poilsį, o kai kada jų keliamas triukšmas sukelia ir dideles sveikatos problemas. Atsižvelgus į tai, kad praktikoje iškyla nemažai įvairių triukšmo šaltinių keliamo triukšmo lygio nustatymo problemų, susidaro prielaidos išvengti atsakomybės už Triukšmo valdymo įstatymo nuostatų pažeidimus, manytina, kad yra tikslinga pačiame Triukšmo valdymo įstatyme įrašyti nuostatą, kad triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose pastatuose taikomi ir žmonių bei gyvūnų keliamo triukšmo vertinimo atvejais.	
8.	Antanas Algimantas Miškinis (elektroniniu būdu)	„Dėl Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo pakeitimo“. Pareiškėjas siūlo pakeisti Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 9 straipsnį ir nustatyti, kad LRT tarybą formuojama šiuo principu: ji sudaroma iš 12 asmenų: 2 tarybos narius savo kadencijos laikotarpiui skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas; 4 narius savo kadencijos laikotarpiui skiria Seimas (2 nariai skiriami iš opozicinių frakcijų pasiūlytų kandidatų); 2 narius savo kadencijos laikotarpiui skiria Vyriausybė ; 4 narius, kaip savo atstovus (po vieną), 2 metams skiria šios organizacijos: Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos švietimo taryba, Lietuvos meno kūrėjų	Komisija 2018-03-14 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. 2018-04-25 Komisija priėmė sprendimą atmesti peticijoje pateiktus pasiūlymus. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir LRT tarybos pateiktas nuomones, į Komisijos posėdyje gautus paaiškinimus, taip pat manydama, kad pareiškėjo peticijoje siūlomi LRT Tarybos formavimo principai iš esmės nekeičiami ir jais nėra kokybiškai gerinamas Tarybos atstovavimas visuomenei. Įgaliojimų suteikimas Seimui skirti Tarybos pirmininką reikštų didesnės politinės galios įtvirtinimą nacionalinio transliuotojo valdyme bei veikloje, iš esmės sumenkintų konstitucinį visuomeninio transliuotojo nepriklausomumo principą (imperatyvą). Pareiškėjas siūlo LRT tarybą formuoti tokiu principu: 2 narius skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas, 4 narius – Lietuvos Respublikos Seimas, 2 narius – Lietuvos Respublikos Vyriausybė, 4 narius, kaip savo atstovus (po vieną) – Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos švietimo taryba, Lietuvos meno kūrėjų asociacija, Lietuvos vartotojų asociacijos. Pareiškėjas peticijoje argumentuoja, kad Vyriausybės atstovas turi būti LRT taryboje, nes Lietuvos Respublikos	Seimas 2018-05-08 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

		asociacija, Lietuvos vartotojų asociacijos; 2) LRT narius paskyrusios institucijos bet kuriuo metu turi teisę atšaukti savo atstovus ir paskirti naujus; 3) LRT tarybos pirmininką skiria Seimas, kaip viešosios įtaigos LRT vienvaldis dalininkas.	Konstitucija nurodo, kad valstybės valdžią Lietuvoje vykdo Seimas, Respublikos Prezidentas ir Vyriausybė, Teismas, o vartotojų asociacijos atstovas turi būti Taryboje, nes Konstitucijoje numatyta, kad „valstybė gina vartotojo interesus“, LRT taryboje būtinas visų šalies pirkėjų, paslaugų naudotojų („vartotojų“) atstovas – atstovauti beveik visiems šalies gyventojams. LRT yra ne valstybinis, o visuomeninis transliuotojas. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo jurisprudencijoje yra išaiškinęs, kad (1) konstitucinė visuomeninio transliuotojo misija suponuoja, kad įstatymu nustatytu teisiniu reguliavimu turi būti užtikrintas visuomeninio transliuotojo nepriklausomumas nuo valdžios institucijų, pareigūnų, taip pat kitų asmenų kišimosi į jo veiklą, (2) nukrypimu nuo minėto nepriklausomumo imperatyvo savaime negali būti laikoma tai, kad tam tikros įstatyme numatytos valstybės institucijos gali dalyvauti formuojant visuomeninio transliuotojo aukščiausią instituciją, turinčią įgaliojimus spręsti svarbiausius visuomeninio transliuotojo veiklos klausimus, kaip antai: numatyti nacionalinio transliuotojo veiklos strategiją, nustatyti reikalavimus programoms ir laidoms ir t. t. (ši aukščiausia institucija gali būti vadinama įvairiai: taryba, valdyba ar kt.), taip pat institucijas, prižiūrinčias, kontroliuojančias visuomeninio transliuotojo veiklą, tačiau pabrėžtina, kad valstybės įsteigtas visuomeninis transliuotojas tik tuomet gali būti pagrįstai laikomas visuomeniniu, kai institucija, turinti įgaliojimus spręsti svarbiausius visuomeninio transliuotojo veiklos klausimus, susideda ne iš valstybės pareigūnų ar tarnautojų, bet iš asmenų, kuriuos pagrįstai galima vadinti visos visuomenės, o ne kokių nors interesų grupių (taip pat ir profesinių bei institucionalizuotų, inter alia susijusių su žiniasklaida, ypač radiju ir televizija, taip pat vienijančių asmenis, kurių kūrybą arba produkciją visuomeninis transliuotojas gali įvairiai populiarinti) atstovais. Jie turi išreikšti būtent visos visuomenės interesus. Šie asmenys turi atstovauti kuo platesniam socialiniam spektrui (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006-12-21 nutarimo IV	
--	--	---	--	--

			dalies 24 punktą). Europos Tarybos Ministrų Tarybos rekomendacijų Nr. CM/Rec(2012)1 dėl visuomeninių transliuotojų 27 punkte numatyta, kad valstybės institucijos gali dalyvauti skiriant visuomeninio transliuotojo sprendžiančiąją instituciją, tačiau toks skyrimas negali būti naudojamas politinės įtakos didinimui, turi būti nustatytas konkrečiam laikotarpiui, kurį galima sutrumpinti tik išskirtiniais ir teisiškai apibrėžtais atvejais. Taigi, visuomeninio transliuotojo valdymo institucijos, turinčios sprendimo galią, nariai turi atstovauti visuomenei ir būti nepriklausomi nuo interesų grupių (taip pat ir juos paskyrusių asmenų). Dėl minėtų priežasčių pareiškėjo peticijoje pateiktas siūlymas suteikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei teisę skirti du LRT tarybos narius (tuo pat metu perpus mažinant Lietuvos Respublikos Prezidento skiriamų visuomenės atstovų skaičių) paneigtų šiuo metu esantį optimalų balansą tarp valdžios institucijų ir visuomeninio transliuotojo, o siūlymas tokių tarybos narių kadencijas sieti su Vyriausybės kadencijos laikotarpiu tokias tarybos narius paverstų konkrečios valdžios institucijos (Vyriausybės) veiklos programos įgyvendinimo, o ne LRT, kaip visuomeninio transliuotojo, strategijos vykdymo ir nepriklausomumo nuo politinės valdžios garantu. Įstatymu numatytas mechanizmas reguliuoja LRT tarybos narių paskyrimą ir kadencijų skaičių taip, kad valdžios institucijos kadencijos laikotarpis nesutaptų su paskirtų tarybos narių kadencijų laikotarpiais, be to, toks mechanizmas prisideda prie visuomeninio transliuotojo nepriklausomumo garantijos nuo valdžios institucijų išlaikymo. Tas pats pasakytina ir dėl kito pareiškėjo peticijoje pateikto siūlymo – teisės atšaukti LRT tarybos narį suteikimo jį paskyrusiai institucijai. LRT įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad LRT tarybos narys negali būti atšauktas iš pareigų, kol nesibaigė jo įgaliojimų laikas, išskyrus atvejus, kai tarybos narys atsistatydina, daugiau kaip 4 mėn. be pateisinamos priežasties nedalyvauja tarybos darbe, jam įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis, taip pat kai jis	
--	--	--	---	--

			netenka Lietuvos Respublikos pilietybės. Teisės atšaukti LRT tarybos narį suteikimas jį paskyrusiai institucijai prieštarautų minėtoms įstatymo normoms, taip pat iš esmės prieštarautų minėtu Konstitucinio Teismo nutarimu suformuotai konstitucinei doktrinai, kuria įtvirtintos LRT nepriklausomumo garantijos, tokios teisės suteikimas į LRT tarybą paskirtą asmenį padarytų priklausomą nuo jį paskyrusios institucijos, pažeistų minėtą įstatymu siekiamą valdžios institucijų ir tarybos narių „nesutampančių kadencijų“ mechanizmą. Šis pareiškėjo siūlymas taip pat gali sukurti ne tik teisinį neapibrėžtumą bet ir sukurti prielaidas LRT tarybos narius siūlančioms institucijoms piktnaudžiauti įstatymu suteiktomis teisėmis bei, manipuluojant jomis, nepagrįstai įtakoti LRT tarybos veiklą. Taip pat svarstyтина, ar siūlymo nuostata, numatanti paskirto LRT tarybos nario atšaukimo nepasibaigus jo įgaliojimų laikui galimybę, harmoningai dera su keičiamo įstatymo 9 straipsnio 2 dalies nuostata, pagal kurią Tarybos narys skiriamas 6 metams. Be to, svarstyтина, ar teikiamo siūlymo nuostata, numatanti galimybę atšaukti LRT tarybos narį nepasibaigus įgaliojimų laikui, atitiktų Konstitucijos preambulėje įtvirtinto teisinės valstybės principo vieną iš elementų – teisėtų lūkesčių principą. Remiantis pastaruoju principu, asmuo, skiriamas Tarybos nariu turėtų teisėto pagrindo tikėtis vykdyti įgaliojimus visą kadencijos laiką (t.y. 6 metus). Peticijoje taip pat pateiktas siūlymas keisti vienos institucijos – Lietuvos Vyskupų Konferencijos – atstovą LRT taryboje į kitos institucijos – Lietuvos vartotojų asociacijos. LRT veiklos principai ir LRT radijo ir televizijos programų reikalavimai numatyti LRT įstatymo 3 ir 4 straipsniuose. Vienos ar kitos organizacijos atstovų nebuvimas LRT taryboje nereiškia, kad LRT neatlieka įstatymu priskirtos misijos skelbti informaciją apie visai visuomenei atstovaujančių grupių veiklą ar interesus, t. y. LRT transliuojamos radijo ir televizijos programos nepriklauso nuo to, kieno atstovai dalyvauja LRT tarybos veikloje. Taip pat pastebėtina, kad LRT radijo ir televizijos programose	
--	--	--	--	--

			nuolat atkreipiamas dėmesys į vartotojų problemas – rengiamos įvairios programos ir įvairūs reportažai šiomis temomis. Pareiškėjas taip pat siūlo nustatyti, kad LRT tarybos pirmininką skirtų Seimas, kaip vienvaldis LRT dalininkas. Šis pareiškėjo siūlymas remiasi klaidinga prielaida, kad LRT dalininkas yra Seimas. Iš tiesų, vienintelis LRT dalininkas yra Lietuvos Respublikos valstybė, o visuotinio susirinkimo funkcijos pavestos LRT tarybai, kurios pirmininką išrenka tarybos nariai. Konstitucinio Teismo doktrinoje pažymima, kad konstitucinė visuomeninio transliuotojo misija suponuoja ir tai, kad turi būti sudarytos materialiosios, organizacinės, finansinės sąlygos visuomeniniam transliuotojui veiksmingai ją vykdyti, taip pat kad įstatymu nustatytu teisiniu reguliavimu turi būti užtikrintas visuomeninio transliuotojo nepriklausomumas nuo valdžios institucijų, pareigūnų, taip pat kitų asmenų kišimosi į jo veiklą; įstatymu turi būti nustatytas toks visuomeninio transliuotojo valdymo modelis, kuris užtikrintų, kad nebus nukrypta nuo šio transliuotojo konstitucinės misijos, taip pat kad nebus paneigtas visuomeninio transliuotojo nepriklausomumas. Įgaliojimų suteikimas Seimui skirti Tarybos pirmininką (net ne iš Tarybos narių) reikštų didesnės politinės galios įtvirtinimą nacionalinio transliuotojo valdyme bei veikloje, iš esmės sumenkintų konstitucinį visuomeninio transliuotojo nepriklausomumo principą (imperatyvą).	
9.	Jonas Algimantas Jurgauskas	„Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso papildymo“. Pareiškėjas siūlo papildyti Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso 67 straipsnio 2 dalį žodžiais „arba sąmoningai vengiančiam atlyginti teismo priteistą žalą“.	Komisija 2018-03-14 priėmė sprendimą kreipimąsi „pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti ta apimtimi, kurioje siūloma papildyti Baudžiamojo kodekso 67 straipsnio 2 dalį ir papildyti Baudžiamąjį kodeksą nauju 72⁴ straipsniu. Komisija 2018-05-09 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir dėl šių motyvų:	Seimas 2018-05-15 priėmė Seimo protokolinių nutarimų atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas yra galutinis ir

	taip pat šią dalį papildyti nauju 11 punktu: „2. Pilnamečiam asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės šio kodekso VI skyriuje numatytais pagrindais, arba atleistam nuo bausmės šio kodekso X skyriuje numatytais pagrindais, arba lygtinai paleistam iš pataisos įstaigos Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso XI skyriuje numatytais pagrindais, arba sąmoningai vengiančiam atlyginti teismo priteistą žalą, gali būti skiriamos šios baudžiamojo poveikio priemonės: 11) bet koks darbas ar tarnyba, kurie yra įprastinių pilietinių pareigų dalis.“ Pareiškėjas taip pat dar siūlo Baudžiamąjį kodeksą papildyti tokiu 72⁴ straipsniu: „72⁴ straipsnis. Bet koks darbas ar tarnyba, kurie yra įprastinių pilietinių pareigų dalis. Teismas skiria nusikaltimą padariusi asmenį, neturintį kilnojamojo ir nekilnojamojo turto, piniginių indėlių, nedirbantį, nestovint Darbo biržos įskaitoje, taip sąmoningai vengiantį įvykdyti teismo priteistą prievolę, dirbti bet kokią darbą ar tarnauti, kurie yra įprastinių pilietinių pareigų dalis.“	1. Pareiškėjo siūlymas, kuriuo fizinis asmuo teismo sprendimu būtų priverstinai įdarbintas (t. y. iš esmės nubaustas priverstiniu darbu), siekiant, kad pastarasis šiuo savo darbu atlygintų teismo priteistą dėl nusikalstamos veikos padarymo atsiradusią žalą (jeigu toks tikrasis šios priemonės tikslas), <i>kelia pagrįstas abejones dėl savo suderinamumo su tiek tarptautinėje ir Europos Sąjungos teisėje, tiek Lietuvos baudžiamajame įstatyme įtvirtintu bet kokios formos priverstinio darbo draudimu</i>. Tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės aktai (Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija (toliau – ŽTK), Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos (1930 metų konvencija Nr. 29 „Dėl priverstinio ar privalomojo darbo“ (toliau – Konvencija Nr. 29), 1957 metų konvencija Nr. 105 „Dėl priverstinio darbo panaikinimo“) ir kt.) įpareigoja valstybes per kiek galima trumpiausią laikotarpį panaikinti visų formų priverstinį ar privalomąjį darbą. Kartu šiuose instrumentuose „priverstinis ar privalomasis darbas“ reiškia „<...> bet kokią darbą ar tarnybą, kurių buvo išreikalauta prievarta, grasinant nuobauda ir kurių asmuo nesutiko atlikti sava valia.“. Bet kokios formos priverstinis žmogaus darbas, t. y. bet kokio pobūdžio paslaugos ar darbas (tarnyba), reikalaujantis protinių ar fizinių jėgų panaudojimo, kurį asmuo yra verčiamas daryti prieš jo valią, taip pat užtraukia baudžiamąją atsakomybę pagal BK 147¹ straipsnį. Pažymėtina, kad bet kokios formos priverstinio darbo draudimas apima ir tokio pobūdžio bausmių draudimą. Dėl šios priežasties tokios baudžiamajame įstatyme nurodytos bausmės ar baudžiamojo poveikio priemonės kaip viešieji ar nemokami darbai teismo skiriami bei gali būti vykdomi tik tuo atveju, <i>jeigu asmuo sutinka</i> šiuo darbus atlikti (BK 46 ir 70 straipsniai). Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjo siūlomas asmens priverstinio darbo (nubaudimas priverstiniu darbu), siekiant šiuo darbu atlyginti teismo priteistą dėl nusikalstamos veikos padarymo atsiradusią žalą (jeigu toks tikrasis šios priemonės tikslas), <i>prilyginimas prie šio asmens pilietinių pareigų vykdymo</i> („<...> bet kokią darbą ar tarnybą, kurie yra įprastinių pilietinių pareigų dalis“)	neskundžiamas.
--	--	---	----------------

			<i>laikytinas nepagrįstu</i> ir kartu savo pobūdžiu ir turiniu neatitinkančiu ŽTK 4 straipsnio 3 dalies d punkte ir Konvencijos Nr. 29 2 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytas išimtis iš priverstinio darbo koncepcijos. 2. Pareiškėjo siūlomas baudžiamojo įstatymo <i>pakeitimo turinys kelia papildomas pagrįstas abejones.</i> 1) lieka <i>neaiškus pareiškėjo siūlomos priemonės santykis su BK 67 straipsnio 1 dalyje nurodyta baudžiamojo poveikio priemonių paskirtimi.</i> Baudžiamojo poveikio priemonės, vadovaujantis baudžiamojo įstatymo nuostatomis, turi padėti įgyvendinti bausmės paskirtį. Atsižvelgiant į tai, keltinas klausimas, koku būdu ir kokios būtent bausmės paskirtį pareiškėjo siūloma priemonė padėtų įgyvendinti. Kartu pastebėtina, kad, pavyzdžiui pareikštu ieškiniu baudžiamojoje byloje priteistos turtinės ar neturtinės žalos atlyginimo užtikrinimas ar panašaus pobūdžio klausimais, vargu ar gali būti laikytini (prilyginti) bausmės paskirties įgyvendinimu ir atitinkamai spręstini baudžiamojo poveikio priemonių pagalba; 2) atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo siūlomoje baudžiamojo poveikio <i>priemonėje nėra nurodytas šios priemonės pagrindinis tikslas</i>, lieka neaišku, ar „(...) bet koks darbas ar tarnyba, kurie yra įprastinių pilietinių pareigų dalis“ turi būti skiriami, siekiant šiuo darbu atlyginti teismo priteistą dėl nusikalstamos veikos padarymo atsiradusią žalą, ar visgi ši priemonė tiesiog privalomai skiriama asmeniui „<...> sąmoningai vengiančiam atlyginti teismo priteistą žalą“ (t. y. nesiekiant šiuo darbu betarpiško teismo priteistos žalos atlyginimo). Pastebėtina, kad, nesant aiškaus pareiškėjo siūlomos naujos priemonės taikymo tikslo, <i>lieka neaiški</i> ne tik šios naujos priemonės paskirtis ir taikymo apimtis, bet tuo pačiu <i>kyla pagrįstų abejonių</i> dėl tokios privalomai giriamos priemonės atitikties <i>non bis in idem</i> principui, kadangi priverstinis asmens, kuris vengė teismo priteistos žalos atlyginimas, privalomas įdarbinimas už tokio pobūdžio vengimą iš esmės reiškia šio asmens papildomą nubaudimą. Be to, už šios papildomos prievartos priemonės (priverstinis įdarbinimas) nevykdymą (arba vengimą vykdyti), asmuo būtų	
--	--	--	--	--

			baudžiamas dar kartą (iš esmės trečią kartą), t. y., vadovaujantis BK 74 straipsnio 2 dalimis, būtų traukiamas baudžiamojon atsakomybėn pagal BK 243 straipsnį, numatantį baudžiamąją atsakomybę už teismo paskirtos baudžiamojo poveikio nevykdymą; 3) nesant aiškaus pareiškėjo siūlomos naujos priemonės taikymo tikslo, lieka neaiškus siūlomos priemonės tarpusavio santykis su kita baudžiamojo poveikio priemone – nemokamais darbais. 3. Keltinas klausimas dėl pareiškėjo siūlomos priemonės – asmens priverstinis įdarbinimas teismo sprendimu (tikėtina, kad siekiant šiuo darbu atlyginti teismo priteistą dėl nusikalstamos veikos padarymo atsiradusią žalą) – efektyvumo ir pridėtinės vertės. Pažymėtina, kad pareiškėjas siūlo šia represine priemone papildyti BK 67 straipsnyje nurodytų baudžiamojo poveikio priemonių sąrašą. Atkreiptinas dėmesys, kad, vadovaujantis BK 67 straipsnio nuostatomis, baudžiamojo poveikio priemonės nelaikytinos bausmėmis, o <i>gali būti skiriamos tik</i> asmenims, atleistiems nuo baudžiamosios atsakomybės BK VI skyriuje numatytais pagrindais ar atleistiems nuo bausmės BK X skyriuje numatytais pagrindais, arba lygtinai paleistiems iš pataisos įstaigos BVK XI skyriuje numatytais pagrindais. Kitaip tariant, <i>pareiškėjo siūloma priemonė iš esmės būtų taikoma tik asmenims</i>, kurie iš esmės išvengė kriminalinės bausmės realaus atlikimo, ir savo ruožtu negalėtų gali būti skiriama kartu su bausme (pavyzdžiui, kartu su bauta, laisvės apribojimu, areštu ir pan.). Todėl nuteistiesiems, kuriems teismo buvo paskirtos realios bausmės, pareiškėjo siūlomo priverstinio įdarbinimo <i>nebūtų įmanoma pritaikyti</i>, siekiant nuteistąjį „paskatinti“ atlyginti, pavyzdžiui, toje pačioje baudžiamojoje byloje civiliniu ieškiniu teismo priteistą turtinę ar neturtinę žalą. Kartu pažymėtina, kad <i>teismo įpareigojimas pradėti dirbti</i> (šiuo atveju asmuo laisva valia susiranda ir dirba pageidaujamą darbą) ar užsiregistruoti darbo biržoje arba tęsti darbą ar mokslą ir pan. šiuo metu, kaip sudedamoji laisvės apribojimo bausmės (BK 48 straipsnis) arba bausmės	
--	--	--	---	--

			vykdymo atidėjimo instituto (BK 75 straipsnis) dalis, <i>jau yra įtvirtintas baudžiamajame įstatyme</i> ir savo ruožtu gali būti skiriamas nuteistajam. Pabrėžtina, kad šių teismo įpareigojimų (pradėti dirbti, užsiregistruoti darbo biržoje ir pan.) nevykdymas atitinkamai pažeidėjui sukelia neginamus teisinius padarinius: jeigu asmuo piktybiškai vengia atlikti įvykdyti teismo nustatytus įpareigojimus laisvės apribojimo bausmės atlikimo metu laisvės apribojimo bausmė jam keičiama areštu; jeigu asmuo, kuriam bausmės vykdymas buvo atidėtas BK 75 straipsnio nurodytais pagrindais be pateisinamų priežasčių nevykdo (arba per nurodyti terminą neįvykdo) teismo paskirtų įpareigojimų teismas probacijos tarnybos teikimu gali priimti sprendimą panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir vykdyti pagal nuosprendį paskirtą bausmę. Dėl šių priežasčių kaltininkas aukščiau nurodytais atvejais teismo <i>jau yra įpareigotas</i> („paskatintas“) aktyviais veiksmais ieškotis darbo, kuriuo be kita ko galėtų veiksmingai prisidėti prie teisino priteistos turtinės ar neturtinės žalos atlyginimo. Pažymėtina ir tai, kad BK 67 straipsnyje nurodytos <i>baudžiamojo poveikio priemonės</i>, kiek tai susiję su nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimu (ir kontrolės užtikrinimu), kai asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės ar kitaip išvengia bausmės realaus atlikimo, <i>yra pakankamos</i>. Vadovaujantis BK 67 ir 70 straipsnių nuostatomis, asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės BK VI skyriuje numatytais pagrindais arba atleistam nuo bausmės BK X skyriuje numatytais pagrindais, arba lygtinai paleistam iš pataisos įstaigos BVK XI skyriuje numatytais pagrindais (<i>t. y. tais atvejais, kuriais pareiškėjas ir siūlo taikyti naują baudžiamojo poveikio priemonę</i>), gali būti skiriama baudžiamojo poveikio priemonė – <i>turtinės žalos atlyginimas ar pašalinimas</i>, kuria teismas skiria, kai dėl nusikalstamos veikos buvo padaryta žalos asmeniui, nuosavybei ar gamtai. Pažymėtina, kad teismas, skirdamas šią baudžiamojo poveikio priemonę, privalo <i>inter alia</i> atsakingai įvertinti žalą padariusio asmens turtinę padėtį (įskaitant turtinės padėties pasikeitimą ateityje) ir realias šio	
--	--	--	---	--

			asmens galimybes atlyginti nusikalstama veika padarytą žalą, bei, vadovaudamasis sąžiningumo, teisingumo ir protingumo principais, nustato atlygintinos padarytos žalos dydį. <i>Papildomai teismas nustato aiškų proporcingą terminą padarytai žalai atlyginti.</i> Kartu pabrėžtina, kad, vadovaujantis BK 74 straipsnio nuostatomis, asmeniui, kuris piktybiškai vengia įvykdyti atlyginti teismo nurodytą žalą (ar per nustatytą terminą neatlygina žalos), <i>teismas bausmę vykdančios institucijos teikimu gali paskirti bausmę pagal BK 243 straipsnį</i>, numatantį baudžiamąją atsakomybę už teismo paskirtos baudžiamojo poveikio nevykdymą. Kartu <i>toks nubaudimas vis tiek neatleidžia asmens nuo pareigos atlyginti teismo priteistą žalą.</i> Taip pat, be pateisinamų priežasčių tinkamai <i>neįvykdžius</i> tokios teismo paskirtos (jeigu buvo paskirta) baudžiamojo poveikio priemonės (nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimas arba pašalinimas) <i>bausmės vykdymo atidėjimo arba lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigų atvejais</i>, teismas probacijos tarnybos teikimu priima sprendimą panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir vykdyti pagal nuosprendį paskirtą bausmę arba panaikinti lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos ir vykdyti likusią bausmės dalį. <i>Atsižvelgiant į tai, darytina nuosekli išvada, kad teisinis reguliavimas, kiek tai susijęs su nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimu BK 67 straipsnio (kurį pareiškėjas siūlo koreguoti) ribose, yra tinkamai subalansuotas, o teismo paskirtos žalos atlyginimas veiksmingai užtikrinamas bei kontroliuojamas, todėl papildomas „paskatinimas“ atlyginti teismo priteistą žalą siūlomu priverstiniu asmens įdarbinimu (jeigu tas išties siekiama pareiškėjo siūloma nauja priemone) BK 67 straipsnio kontekste nėra reikalingas.</i> 4. Taip pat pažymėtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau — BPK) 109–112 straipsnių nuostatomis, įtariamajam ar kaltinamajam (arba už įtariamojo ar kaltinamojo veikas materialiai atsakingiems asmenims) gali būti pareikštas civilinis ieškinys, kuris nagrinėjamas kartu su baudžiamąja byla. Priimdamas apkaltinamąjį nuosprendį, teismas, remdamasis	
--	--	--	--	--

			įrodymais dėl civilinio ieškinio pagrįstumo ir dydžio, visiškai ar iš dalies patenkina pareikštą civilinį ieškinį arba jį atmeta. Tenkindamas civilinį ieškinį, teismas, <i>siekdamas nustatyti civilinio ieškinio racionalų ir proporcingą dydį ir iš anksto užtikrinti realų priteistos žalos atlyginimą</i>, privalomai <i>inter alia</i> įvertina padarytos žalos sukeltas pasekmes (pavyzdžiui, asmens sužalojimo ar susargdinimo atveju įvertinamas ne tik sveikatos sutrikdymo sunkumas, bet ir jo pobūdis, trukmė, sveikatos grąžinimo metodų taikymas, pasveikimo galimybei liekamieji reiškiniai ir kt.), žalą padariusio asmens kaltės formą ir rūšį, <i>žalą padariusio asmens turtinę padėtį</i>, t. y. jo turimą turtą ir gaunamas pajamas (pavyzdžiui, nedarbingas asmuo gali gauti didelę pensiją, dividendus už nuosavybės teise turimas akcijas, pajamas iš nekilnojamojo turto nuomos, o darbingo asmens turto ir gaunamų pajamų gali nepakakti minimaliam pragyvenimo lygiui užtikrinti), taip pat <i>įvertinamos ne tik tos aplinkybės</i>, kurios rodo kaltininko turtinę padėtį žalos priteisimo momentu, bet ir tos, <i>kurios leidžia spręsti apie turtinės padėties pasikeitimų ateityje</i> (pavyzdžiui, žalą padaręs niekur nedirbantis jauno amžiaus asmuo gali įsidarbinti, įgyti turto). Pažymėtina, kad šio visapusiško aplinkybių įvertinimo pagrindu teismas nustato adekvatų, proporcingą ir realiai atlygintiną (išieškotiną) civilinio ieškinio dydį, <i>kurio priverstinis išieškojimas (atliekama antstolių pagalba) nepatenka į BK ir PBK reguliavimo sferą, yra atliekamas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) nustatyta tvarka</i>. Atsižvelgiant į tai, pabrėžtina, kad civiliniu ieškiniu priteistos turtinės ar neturtinės žalos priverstinio išieškojimo mechanizmo <i>galimos tobulinimo priemonės</i> (jeigu tokios priemonės yra būtinos) <i>pirmiausia turi būti orientuotos ne į baudžiamųjų įstatymų tikslinimą, o į CPK aktualių nuostatų tam tikras tikslingas korekcijas</i>. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad asmuo, piktybiškai vengiantis civiliniu ieškiniu baudžiamojoje byloje teismo priteistos padarytos turtinės ar neturtinės žalos atlyginimo, taip pat (jeigu prieš tai buvo išnaudotos visos galimos administracinės ir civilinės teisės poveikio	
--	--	--	--	--

			priemonės šiai problemai išspręsti ir šios priemonės buvo neveiksmingos) <i>gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn</i> pagal BK 245 straipsnį, kuris numato baudžiamąją atsakomybę už teismo sprendimo, nesusijusio su bausme, nevykdymą.	
10.	Antanas Algimantas Miškinis (elektroniniu būdu)	„Dėl Vidaus tarnybos statuto ir Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimo“. Pareiškėjas siūlo pakeisti Vidaus tarnybos statutą ir Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymą ir suvienodinti sąlygas, kada karo tarnybos pareigūnai turi netekti savo laipsnio.	Komisija 2018-03-21 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-05-30 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijų pateiktas nuomones ir manydama, kad nėra būtina suvienodinti vidaus tarnybos pareigūnų ir karių laipsnių atėmimo sąlygas. Konstitucinis Teismas 2015 m. lapkričio 4 d. nutarime konstatavo, kad Konstitucijoje įtvirtinta diferencijuota civilinių valstybės institucijų ir karinių bei sukarintų valstybės institucijų samprata sudaro teisines prielaidas teisės aktais diferencijuotai reguliuoti santykius, susijusius su civilinių valstybės institucijų ir karinių bei sukarintų valstybės institucijų veikla, taip pat nustatyti tokį civilinėse ir karinėse bei sukarintose valstybės institucijose dirbančių asmenų teisinį statusą, kuris turėtų tam tikrus ypatumus. Konstitucijos 141 straipsnyje nurodytos sukarintos tarnybos negali būti tapatinamos su karinėmis krašto apsaugos sistemos institucijomis ir jų pareigūnai negali būti tapatinami su krašto apsaugos sistemos kariais; Konstitucijos 141 straipsnio sąvoka „sukarintos tarnybos“ aiškinama kaip apimanti statutinės valstybės institucijas, nepriskirtinas krašto apsaugos sistemai (t. y. policijos, vidaus tarnybos ir saugumo tarnybos įstaigas, taip pat kitas valstybės institucijas, kurių veikla, atsižvelgiant į jų paskirtį ir funkcijas, turi būti organizuojama remiantis statutiniais santykiais). Taip pat pažymėtina, kad konstitucinė karo tarnybos paskirtis užtikrinti pasirengimą ginti valstybę nuo užsienio ginkluoto užpuolimo ir jos gynimą suponuoja ir tam tikrus specifinius jos ypatumus: būtinumą nuolat palaikyti kovinę	Seimas 2018-06-12 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 16 straipsniu, šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			parengtį ir su tuo susijusį ypatingą tarnybos atlikimo režimą (<i>inter alia</i> karo tarnybos laiko, griežto hierarchinio pavaldumo karių tarpusavio santykius, karių laipsnių sistemą, drausminės atsakomybės specifiką ir kt.). Todėl manytina, kad karių laipsnių atėmimo atvejų (sąlygų) Karo tarnybos įstatyme gali būti numatyta daugiau nei Vidaus tarnybos statute. Vadovaujantis Vidaus tarnybos statuto 16 straipsnio 1 dalimi, nekariniai vidaus tarnybos sistemos pareigūnų (toliau – pareigūnai) laipsniai yra skirti pareigūnų tarnybos santykiams reguliuoti, jų patirčiai, įgaliojimams žymėti. To paties straipsnio 18 dalyje nustatyta, kad grąžinto į vidaus tarnybą buvusio pareigūno turimas atsargos laipsnis nuo pareigūno grąžinimo į vidaus tarnybą dienos tampa pareigūno laipsniu arba pervardijamas atitinkamu tos pačios grandies policijos ar vidaus tarnybos laipsniu. Įvertinus šias Statuto nuostatas, buvusio pareigūno atsargos laipsnis yra teisiškai reikšmingas tik tuo atveju, kai jis yra grąžinamas į vidaus tarnybą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Statuto 71 straipsniu, į vidaus tarnybą gali būti grąžinami tik šiame straipsnyje nurodytais pagrindais atleisti buvę pareigūnai ir tik tie, kurie atitinka Statuto 7 straipsnio 1 dalies 1–4 ir 7 punktuose nustatytus pretenduojantiems į vidaus tarnybą asmenims taikomus reikalavimus ir neturintys Statuto 12 straipsnyje nustatytų apribojimų. Atsižvelgiant į tai, buvę pareigūnai, kurie peticijoje minimu atveju įstatymų nustatyta tvarka yra pripažinti kaltais už tyčinio nusikaltimo padarymą, negali būti grąžinti į vidaus tarnybą.	
11.	Deividas Mikštas (Pateiktas elektroniniu būdu)	„Dėl Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo pakeitimų“. Pareiškėjas siūlo: 1) Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 5 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip: „pase taip pat	2018-04-11 Komisija nusprendė kreipimąsi pripažinti peticija, bet nepriimti jos nagrinėti. Peticijų įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad kreipimasis pateikiamas raštu arba elektroniniu būdu. Kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu. Peticijų įstatymo 9 straipsnio 7–8 dalyse nustatyta, kad Komisija pareiškėjui nustato terminą trūkumams	

		įrašoma piliečio gimimo vieta: jeigu Lietuvos Respublikos pilietis gimė Lietuvoje, nurodoma jo tiksli gimimo vieta, be šalies pavadinimo. Jeigu gimimo vieta miestas, tai nurodomas tik jo pavadinimas (pvz. Vilnius, Joniškis). Jeigu gimimo vieta yra kaimo vietovė, tai nurodomas kaimas ir skliausteliuose rajonas (pvz. Tautginiai (Joniškis). Jeigu Lietuvos Respublikos pilietis gimė užsienio valstybėje, nurodoma valstybė kurioje gimė ir regiono pavadinimas. 2) paso 1 puslapyje įrašyti ir piliečio tėvus, jeigu to pageidautų pilietis: 5 straipsnyje įrašyti 10 punktą: „Į pasus, išduodamus nuo 2018 m ..men. ..d., piliečio rašytiniu prašymu gali būti įrašomi jo tėvai. (Tėvai/Parents: Tėvas/Father Jonas Jonaitis, Motina/Mother Ona Jonaitienė).“	ištaisyti. Peticijų komisijos atsisako priimti peticiją nagrinėti, kai per nustatytą terminą nebuvo ištaisyti nurodyti trūkumai. Atsižvelgusi į tai, kad šis kreipimasis pateiktas elektroniniu būdu, bet nepasirašytas elektroniniu parašu, ir vadovaudamasi 4 straipsniu ir 9 straipsnio 7–8 dalimis, Komisija nusprendė nustatyti pareiškėjui balandžio 23 d. terminą kreipimąsi pasirašyti elektroniniu parašu arba jį atsiųsti paštu. Komisija 2018-05-09, atsižvelgusi į tai, kad pareiškėjas iki Komisijos nustatyto termino neištaisė nurodytų trūkumų ir vadovaudamasi Peticijų įstatymo 9 straipsnio 7 dalimi, priėmė sprendimą pareiškėjo peticijos nepriimti nagrinėti.	
12.	Birutė Pečiūraitė-Baltuškienė	„Dėl Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nuostatų papildymo“. Kreipimesi siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą ir visoms šeimoms, kurių vienam ar kiekvienam nariui nuo 2018 sausio 1 dienos	Komisija 2018-04-11 nusprendė kreipimąsi pripažinti peticija ir ją priimti nagrinėti ta apimtimi, kurioje siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą ir visoms šeimoms, kurių vienam ar kiekvienam nariui nuo 2018 sausio 1 dienos iki įsigalios naujas įstatymas sukaks 36 metai, suteikti galimybę teikti prašymus pirmam būstui įsigyti visus 2018 metus imtinai, taip pat visoms šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų, netaikyti jaunos šeimos amžiaus limitą (iki sukaks 35 metai) ir sudaryti vienodas sąlygas kartu su jaunomis šeimomis	Seimas 2018-06-30 priėmė Seimo protokolinį nutarimą tenkinti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas

		iki įsigalios naujas įstatymas sukaks 36 metai, suteikti galimybę teikti prašymus pirmam būstui įsigyti visus 2018 metus imtinai, taip pat visoms šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų, netaikyti jaunos šeimos amžiaus limitu (iki sukaks 35 metai) ir sudaryti vienodas sąlygas kartu su jaunomis šeimomis teisei į finansinę paskatą – 30 procentų būsto kredito pirmajam būstui įsigyti sumos subsidiją.	teisei į finansinę paskatą – 30 procentų būsto kredito pirmajam būstui įsigyti sumos subsidiją. Pareiškėjos siūlymų Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo projektui Nr. XIII P-1833, kurio pateikimas Seime buvo š. m. kovo 29 d., vadovaujantis Peticijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalimi ir 2 straipsnio 4 dalimi, buvo nuspręsta nenagrinėti, nes tokių siūlymų nagrinėjimas Komisijos kompetencijai nepriklauso. Pagal Peticijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalį Komisija skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nenagrinėja. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti (...) klausimus, <i>kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą</i> ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija. Atsižvelgus į tai, buvo nuspręsta šį kreipimąsi ta apimtimi, kurioje pateikti siūlymai Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo projektui Nr. XIII P-1833, perduoti Seimo Posėdžių sekretariatui pridėti prie minėto projekto. Komisija 2018-06-27 nusprendė tenkinti peticijoje pateiktą pasiūlymą.	
13.	Kazys Čypas	„Dėl dviprasmybės teise akte panaikinimo“. Pareiškėjas siūlo Inicijuoti Administracinių bylų teisenos įstatymo 33 straipsnio 2 dalies 2 punkto pataisą suredaguojant šį punktą taip: byla nepriskirtina administracinių bylų kompetencijos teismui.	Komisija 2018-04-25 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-06-13 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad pareiškėjo siūloma ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostata dubliuotų galiojančią ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatą. Be to, pakeitus ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 2 punktą taip, kaip siūlo pareiškėjas, administracinis teismas turėtų priimti skundą (prašymą, pareiškimą), priskirtiną kito administracinio teismo kompetencijai t. y. būtų pažeidžiamos įstatyme nustatytos	Seimas 2018-06-19 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas

			administracinių bylų teisingumo taisyklės. ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyta, kad administracinio teismo pirmininkas ar teisėjas motyvuota nutartimi atsisako priimti skundą (prašymą, pareiškimą), jeigu byla nepriskirtina tam teismui. Tuo atveju, jeigu byla pagal rūšinio teisingumo taisyklės yra teisinga ne administraciniam, o bendrosios kompetencijos teismui, administracinis teismas atsisako priimti skundą (prašymą, pareiškimą) ne pareiškėjo nurodomos ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatos, o ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu. Vadovaudamasis ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punktu, administracinio teismo pirmininkas ar teisėjas motyvuota nutartimi atsisako priimti skundą (prašymą, pareiškimą), kai jis nenagrinėtinas <i>teismų šio įstatymo nustatyta tvarka</i>. Pastaroji nuostata reiškia, kad nepriimamas skundas (prašymas, pareiškimas), jei jis apskritai nenagrinėtinas teismuose arba jeigu jis nagrinėtinas teismų, bet ne šio įstatymo nustatyta tvarka, o pavyzdžiui, civilinio proceso tvarka (t. y. bendrosios kompetencijos teismo). Tai patvirtinta ir teismų praktika, pavyzdžiui, Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017 m. balandžio 26 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. 1-3376-473/2017 atsisakė priimti pareiškėjo skundą, remdamasis ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punktu, nes ginčas buvo civilinio pobūdžio ir pagal bendrą taisyklę priskirtinas nagrinėti bendrosios kompetencijos teismui. Galiojanti ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostata taikytina, kai byla neteisinga tam konkrečiam teismui, kuris sprendžia skundo (prašymo, pareiškimo) priėmimo klausimą, o teisinga kitam administraciniam teismui, pavyzdžiui, Vilniaus apygardos administracinis teismas, remdamasis ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 2 punktu, 2017 m. sausio 19 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. el-2195-535/2017 atsisakė priimti pareiškėjo skundą, nes jis buvo priskirtinas ne Vilniaus, o Šiaulių apygardos administraciniam teismui (šiuo metu – Regionų apygardos administraciniam teismui) pagal teritorinio teisingumo taisyklės, nustatytas ABTĮ 31 straipsnio 1 dalyje).	
--	--	--	--	--

14.	Romualdas Simonaitis	„Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 53 straipsnio papildymo“. Pareiškėjas siūlo pakeisti Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 53 straipsnį ir nustatyti priedo už stažą mokėjimą „darbe suluošintam invalidui“ (asmeniui, gaunančiam netekto darbingumo (invalidumo) pensiją).	Komisija 2018-04-25 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-06-13 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę, į Komisijos posėdyje gautus paaiškinimus, taip pat manydama, kad teisės aktai neužkerta kelio pareiškėjui gauti priedą už stažą. Jeigu asmuo, gaunantis netekto darbingumo (invalidumo) pensiją įgyja teisę gauti senatvės pensiją, ši pensija pagal asmens prašymą skiriama teisės gauti pensiją atsiradimo metu galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Pareiškėjas senatvės pensijos amžių sukako galiojant Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymui (galiojo iki 2017 m. gruodžio 31 d.), kuriame numatyta, kad priedas už stažo metus gali būti skiriamas tuomet, kai asmeniui valstybinio socialinio draudimo pensija yra skiriama pirmą kartą, skiriama kitos rūšies pensija ar pensija skiriama iš naujo. Asmenims, sukakusiems senatvės pensijos amžių, netekto darbingumo (invalidumo) pensijos iš naujo nėra skiriamos, todėl siekiant, kad asmeniui būtų mokamas priedas už stažo metus, jis turi pateikti prašymą dėl senatvės pensijos skyrimo. Jeigu apskaičiuota senatvės pensija yra mažesnė už dabar asmeniui mokamą netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, t. y. toks senatvės pensijos skyrimas asmeniui nenaudingas, jam ir toliau bus mokama paskirtoji didesnė netekto darbingumo (invalidumo) pensija, tačiau prie jos bus pridėtas ir mokamas priedas už stažo metus. Taigi, pateikus prašymą dėl senatvės pensijos skyrimo, pareiškėjui gaunamos socialinio draudimo išmokos jokių atveju nesumažėtų – jis gautų senatvės pensiją (jei ši būtų didesnė už jo šiuo metu gaunamą pensiją) arba dabar jam mokamą netekto darbingumo (invalidumo) pensiją. Tiek prie senatvės pensijos, tiek ir prie dabar gaunamos netekto	Seimas 2018-06-19 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas
-----	----------------------	--	--	---

			darbingumo (invalidumo) pensijos būtų pridėtas priedas už stažo metus.	
15.	Vitalijus Zaicevas ir kt. pareiškėjai (167)	„Dėl prekių asortimento pataisos namų-atvirųjų kolonijų parduotuvėse užtikrinimo“. Pareiškėjai siūlo: 1) nutraukti UAB „Pontem“ sutartį su Pravieniškių pataisos namais-atvirąja kolonija. 2) dirbantiems nuteistiesiems iki 200 eurų padidinti didžiausią pinigų sumą, už kurią nuteistieji gali per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje 3) į būtiniausių prekių, kurias nuteistieji gali įsigyti pataisos įstaigos parduotuvėje ir turėti pataisos įstaigoje, sąrašą grąžinti miltus, uogienę, medų.	Komisija 20187-05-09 nusprendė kreipimesi pateiktą pasiūlymą dirbantiems nuteistiesiems iki 200 eurų padidinti didžiausią pinigų sumą, už kurią nuteistieji gali per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje, pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi ir 9 straipsnio 1 dalimi, taip pat Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 92 straipsnio 4 dalimi, nusprendė kreipimesi pateiktą pasiūlymą nutraukti UAB „Pontem“ sutartį su Pravieniškių pataisos namais-atvirąja kolonija ir į būtiniausių prekių, kurias nuteistieji gali įsigyti pataisos įstaigos parduotuvėje ir turėti pataisos įstaigoje, sąrašą grąžinti miltus, uogienę, medų, nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais, kadangi jų nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti (...) klausimus, kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija. Tačiau siūlymo nutraukti UAB „Pontem“ sutartį su Pravieniškių pataisos namais-atvirąja kolonija įvykdymui jokių įstatymų ar kitų Seimo teisės aktų priimti, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekus galios nereikia. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 92 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų, kuriuos nuteistieji gali įsigyti pataisos įstaigos parduotuvėje ir turėti pataisos įstaigoje, sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras. Atsižvelgus į tai, šį kreipimąsi buvo nuspręsta persiųsti Teisingumo ministerijai išnagrinėti ta apimtimi, kurioje siūloma nutraukti UAB „Pontem“ sutartį su	Seimas 2018-06-30 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atvesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			Pravieniškių pataisos namais-atvirąja kolonija ir į būtiniausių prekių, kurias nuteistieji gali įsigyti pataisos įstaigos parduotuvėje ir turėti pataisos įstaigoje, sąrašą grąžinti miltus, uogienę, medų. Komisija 2018-06-27 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šį sprendimą Komisija priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir dėl šių motyvų: 1) Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau – BVK) 92 straipsnio 2 dalyje nustatytos didžiausios pinigų sumos, už kurias nuteistieji gali per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje, yra išreikštos ne konkrečia pinigine išraiška, bet atitinkamais koeficientais, kurie dauginami iš kintamo dydžio – bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI). Tokia sistema leidžia užtikrinti, kad, esant reikšmingiems vidutinio metinio vartotojų kainų indekso pokyčiams, Lietuvos Respublikos minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimo įstatymo 4 straipsnyje nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikimu Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi teisę indeksuoti BSI, dėl to atitinkamai padidėtų ir didžiausios pinigų sumos, už kurias nuteistiesiems leidžiama per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigų parduotuvėse. Atsižvelgiant į tai, jeigu BVK būtų įtvirtinta konkreti pinigine apsipirkimo suma, pareiškėjų siūlymo įgyvendinimas neatitiktų teisėkūros ekonomiško principo, kadangi dėl prognozuotinių reikšmingų vidutinio metinio vartotojų kainų indekso pokyčių, ateityje galimai nebūtų išvengta dažno BVK 92 straipsnio kaitaliojimo. Be to, vertinant sistemiškai, įgyvendinant peticijoje pateiktą siūlymą, analogiškai turėtų būti pakeistos nuostatos, susijusios su pataisos įstaigų paprastojoje ir drausmės grupėje laikomiems nuteistiesiems, taip pat arešto bausmę atliekantiems nuteistiesiems nustatytomis didžiausiomis pinigų sumomis, už kurias jie gali per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigų (areštinių) parduotuvėse, koreguojamas BVK	
--	--	--	---	--

			140 straipsnis. 2) nuteistieji yra išlaikomi valstybės biudžeto lėšomis: visiems nuteistiesiems teikiamas fiziologines mitybos normas atitinkantis maistas, nemokamos sveikatos priežiūros paslaugos, o nemokūs nuteistieji papildomai aprūpinami drabužiais, avalyne ir būtiniausiomis higienos priemonėmis. Kartu pažymėtina, kad į apsipirkimo pataisos įstaigos parduotuvėje sumą neįskaitomos pinigų, už kuriuos įsigijami laikraščiai, žurnalai, knygos ar Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodyti elektros prietaisai, sumos. Atsižvelgiant į tai, kad visos kitos galimos nuteistųjų išlaidos yra susijusios tik su jų papildomų (individualių) poreikių patenkinimu, manytina, kad dirbantiems nuteistiesiems nustatyta 4 BSI dydžio suma, už kurią jie per mėnesį gali apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje (šiuo metu – 152 eurai), yra pakankama šiems papildomiems poreikiams patenkinti (pavyzdžiui, globos namuose gyvenantys asmenys savo reikmėms (papildomiems poreikiams) turi galimybę per mėnesį išleisti 20 proc. jų senatvės pensijos dydžio sumą (dažniausiai – apie 1,5–2 BSI), o nepilnamečių globos namuose gyvenantys asmenys – tik 0,4 BSI dydžio kišenpinigius). 3) teisinis reguliavimas, nustatantis skirtingą nuteistajam suteikiamų lengvatų, apribojimų, specialių teisių ir pareigų apimtį, grindžiamas BVK 9 straipsnyje įtvirtintu teisingo ir progresyvaus bausmių atlikimo principu, pagal kurį nuteistojo teisinė padėtis tiesiogiai priklauso nuo to, kaip nuteistasis elgiasi bausmės atlikimo metu, ar vykdo nustatytus draudimus ir pareigas, koks yra jo požiūris į darbą bei mokymąsi, kaip jis reaguoja į psichologinį poveikį ir socialinės rehabilitacijos priemones. Vadovaujantis šiuo principu, nuteistojo teisinė padėtis švelninama suteikiant papildomas teises ar lengvatas, atsisakant tam tikrų apribojimų ir specialių pareigų, arba griežtinama, atimant tam tikras specialias teises ar lengvatas, taip pat nustatant papildomas pareigas ar apribojimus. Pagal paskatinimo tvarką, didžiausia pinigų suma, už kurią nuteistasis gali per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje, gali būti	
--	--	--	---	--

			padidinta vienos bazinės socialinės išmokos dydžio suma, maksimalios apsipirkimo per mėnesį sumos ribojimai netaikomi pusiaukelės namuose ir atvirojoje kolonijoje laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems. Todėl ši sistema papildomai motyvuoja nuteistuosius savo pozityviu elgesiu, nustatytų draudimų ir pareigų vykdymu, reagavimu į psichologinį poveikį ir socialinės reabilitacijos priemonės siekti, kad jų teisinė padėtis būtų švelninama, t. y. jiems būtų leista apsipirkti už didesnę pinigų sumą arba jie būtų perkelti į pusiaukelės namus ar atvirąją koloniją.	
16.	Virginijus Jurgaitis (pateiktas elektroniniu būdu)	„Dėl įstatymo tobulinimo“ Pareiškėjas siūlo „LR Civilinio proceso kodekso 325 str. 2 d. nustatyti, kad teisėjai gali atidėti nutarties paskelbimą, kai procesas vykdomas tik žodinio proceso būdu. Rašytinio proceso būdu nutartis skelbiama posėdžio dieną. LR CPK 269 straipsnio 1 dalyje – analogiškai.“	Komisija 2018-05-09 nusprendė kreipimąsi pripažinti peticija, bet nepriimti jos nagrinėti. Peticijų įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad kreipimasis pateikiamas raštu arba elektroniniu būdu. Kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu. Peticijų įstatymo 9 straipsnio 7–8 dalyse nustatyta, kad Komisija pareiškėjui nustato terminą trūkumams ištaisyti. Peticijų komisijos atsisako priimti peticiją nagrinėti, kai per nustatytą terminą nebuvo ištaisyti nurodyti trūkumai. Atsižvelgusi į tai, kad kreipimasis pateiktas elektroniniu būdu, bet nepasirašytas jokių parašu, ir vadovaudamasi 4 straipsniu ir 9 straipsnio 7–8 dalimis, Komisija nusprendė nustatyti pareiškėjui gegužės 25 d. terminą kreipimąsi pasirašyti elektroniniu parašu arba jį atsiųsti paštu. Komisija 2018-05-30, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 9 straipsnio 7 dalimi, nusprendė peticijos nepriimti nagrinėti. Peticijų įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu. Peticijų įstatymo 9 straipsnio 7–8 dalyse nustatyta, kad Komisija pareiškėjui nustato terminą trūkumams ištaisyti. Peticijų komisijos atsisako priimti peticiją nagrinėti, kai per nustatytą terminą nebuvo ištaisyti nurodyti trūkumai. Atsižvelgusi į tai, kad kreipimasis pateiktas	Seimas 2018-09-18 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			elektroniniu būdu, bet nepasirašytas elektroniniu parašu, ir vadovaudamasi 4 straipsniu ir 9 straipsnio 7–8 dalimis, Komisija nusprendė nustatyti gegužės 25 d. terminą kreipimasi pasirašyti elektroniniu parašu arba jį atsiųsti paštu, tačiau pareiškėjas šito nepadarė. Komisija 2018-06-27 nusprendė atstatyti pareiškėjo praleisti terminą ištaisyti peticijos trūkumus ir todėl priimti peticiją nagrinėti. Komisija 2018-09-12 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad galimybė tam tikram laikotarpiui atidėti teismo sprendimo priėmimą ir paskelbimą procesiniame įstatyme yra nustatyta tiksliai. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją įstatymų leidėjas turi įgaliojimus nustatyti protingus terminus, per kuriuos turi būti paskelbtas argumentuotas baigiamasis teismo aktas. Galimybė teismui atidėti sprendimo (nutarties) priėmimą ir paskelbimą neturėtų būti siejama su tuo, ar byla nagrinėjama žodinio, ar rašytinio proceso tvarka. Abiem atvejais, pasibaigus bylos nagrinėjimui, turi būti priimamas argumentuotas teismo sprendimas (nutartis), susidedantis iš visų procesiniame įstatyme nurodytų struktūrinių dalių, kurioms kokybiškai parengti gali prireikti papildomo laiko. Kodekso 269 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teismas, išnagrinėjęs bylą, gali nutarti sprendimą priimti ir paskelbti <i>ne vėliau kaip per dvidešimt dienų</i>. Šiuo laikotarpiu teisėjas gali nagrinėti kitas bylas. Sprendimas priimamas per teismo nustatytą terminą, o sprendimo paskelbimo data laikoma priėmimo data. Atitinkamai Kodekso 325 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad apeliacinės instancijos teismo sprendimas (nutartis) gali būti priimamas ir paskelbiamas <i>ne vėliau kaip per trisdešimt dienų</i> nuo bylos išnagrinėjimo teismo posėdyje dienos. Šiuo laikotarpiu teisėjai gali nagrinėti kitas bylas. Manytina, kad galimybė tam tikram laikotarpiui atidėti teismo sprendimo priėmimą ir paskelbimą	
--	--	--	--	--

			procesiniame įstatyme yra nustatyta tiksliai. Vadovaujantis Kodekso 268 straipsnio 3 dalimi, priimamame sprendime turi būti visos Kodekso 270 straipsnio 1 dalyje nurodytos sprendimo dalys – įžanginė, aprašomoji, motyvuojamoji ir rezoliucinė. Todėl teismui, išnagrinėjusiam bylą, gali prireikti papildomo laiko, siekiant priimti visus formos ir turinio reikalavimus atitinkantį sprendimą (nutartį). Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2006 m. rugsėjo 21 d. nutarime konstatavo, kad bet kurio baigiamojo teismo akto (sprendimo, nuosprendžio, nutarties, nutarimo) surašymas dar prieš oficialiai jį priimant (t. y. teisėjams balsuojant dėl jo ir jį pasirašant) ir jį viešai paskelbiant nėra savitiksliis dalykas – tai yra priemonė, leidžianti užtikrinti, kad visos bylai turinčios reikšmės aplinkybės bus nustatytos būtent dar prieš oficialiai priimant ir viešai paskelbiant atitinkamą baigiamąjį teismo aktą, kad dar prieš oficialiai priimant tą baigiamąjį teismo aktą bus deramai įvertinti visi turintys reikšmės argumentai, kad į juos visus bus deramai įsigilinta, kad tinkamai bus pritaikyti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktai ir kt. Ne mažiau svarbu yra tai, kad baigiamojo teismo akto surašymas dar prieš oficialiai jį priimant ir viešai paskelbiant yra viena iš priemonių, leidžiančių pasiekti, kad visi kolegijos teisėjai (tais atvejais, kai bylą nagrinėja ne vienas teisėjas, bet teisėjų kolegija) vienodai supras visus argumentus, pagrindžiančius tą baigiamąjį teismo aktą (net jeigu jie tuos argumentus skirtingai aiškina ir vertina), nes tik surašius baigiamąjį teismo aktą pagrindžiančius argumentus – jo priėmimo motyvus galima patikrinti ir įsitikinti, kad jie nėra nenuoseklūs, neprieštarauja vieni kitiems, neturi kitų trūkumų, o jeigu taip yra – tuos argumentus pakoreguoti; todėl būtina, kad jie būtų surašyti dar prieš oficialiai priimant ir paskelbiant baigiamąjį teismo aktą. Atsižvelgdamas į nurodytus argumentus, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas taip pat konstatavo, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją įstatymų leidėjas turi įgaliojimus nustatyti protingus terminus, per kuriuos turi būti paskelbtas argumentuotas baigiamasis teismo aktas.	
--	--	--	--	--

			Pažymėtina, kad galimybė teismui atidėti sprendimo (nutarties) priėmimą ir paskelbimą neturėtų būti siejama su tuo, ar byla nagrinėjama žodinio, ar rašytinio proceso tvarka. Abiem atvejais, pasibaigus bylos nagrinėjimui, turi būti priimamas argumentuotas teismo sprendimas (nutartis), susidedantis iš visų procesiniame įstatyme nurodytų struktūrinių dalių, o jam kokybiškai parengti, kaip jau minėta, gali prireikti papildomo laiko.	
17.	Giedrius Šarkanas	„Dėl apkaltos Lietuvos Respublikos Prezidentei Daliai Grybauskaitei pradėjimo ar inicijavimo, ar dėl rezoliucijos priėmimo“. Pareiškėjas prašo pradėti (ar inicijuoti) Prezidentės apkaltos procedūras arba bent jau priimti jos priesaikos sulaužymus ir, jo nuomone, akivaizdžius nusikaltimus smerkiančią rezoliuciją. Jei apkalta Prezidentei būtų inicijuota kitu pagrindu, apklausti ponį Grybauskaitę ir dėl jo kreipimesi nurodytų jos neteisėtų veikų.	Komisija 2018-05-30, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsniu ir 2 straipsnio 4 dalimi, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo statuto 182 ir 228 straipsniais, priėmė sprendimą kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais, nes jame pateiktų pasiūlymų nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai. Kreipimūsi (peticijų) pateikimo ir nagrinėjimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas, kurio 1 straipsnyje nustatyta, kad šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos Konstitucijos laiduojamos peticijos teisės įgyvendinimo tvarką, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo	

			nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 74 straipsnį Respublikos Prezidentą, šiurkščiai pažeidusį Konstituciją arba sulaužusį priesaiką, taip pat paaiškėjus, jog padarytas nusikaltimas, Seimas 3/5 visų narių balsų dauguma gali pašalinti iš užimamų pareigų. Tai atliekama apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas. Statuto 228 straipsnyje nurodyta, kad teikti Seimui pradėti apkaltos procesą Respublikos Prezidentui turi teisę ne mažesnė kaip ¼ Seimo narių grupė. Taigi, pagal Konstituciją Komisijai nėra suteikta teisė inicijuoti apkaltos Lietuvos Respublikos Prezidentui. Pagal Seimo statuto 182 straipsnį rezoliucija yra Seimo nenorminis aktas, priimamas, kai siekiama patvirtinti raštu Seimo nuomonę kokiu nors valstybei svarbiu klausimu. Rezoliucijos iniciatyvos teisę turi Respublikos Prezidentas, Vyriausybė, Seimo nariai, komitetai ir frakcijos. Taigi, komisijos tokios teisės neturi. Pagal Peticijų įstatymą peticijų komisijos taip pat tokios teisės neturi. Komisijai teisės apklausti Respublikos Prezidentę jokie teisės aktai taip pat nesuteikia. Komisija 2018-06-27, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalimi, nusprendė pareiškėjo skundo dėl Komisijos 2018 m. metų gegužės 30 d. sprendimo nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Peticijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nenagrinėja. Jų nagrinėjimo tvarką nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Komisija taip pat nusprendė pareiškėją dar kartą informuoti, dėl kokių motyvų buvo priimtas sprendimas jo kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Komisija šių metų gegužės 30 d. posėdyje, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 1 straipsniu ir 2 straipsnio 4 dalimi, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo statuto 182 ir 228 straipsniais, nusprendė pareiškėjo kreipimosi „Dėl	
--	--	--	---	--

			apkaltos Lietuvos Respublikos Prezidentei Daliai Grybauskaitei pradėjimo ar inicijavimo, ar dėl rezoliucijos priėmimo“ nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Pareiškėjas savo kreipimesi siūlė pradėti (ar inicijuoti) Respublikos Prezidentės apkaltos procedūras arba bent jau priimti jos priesaikos sulaužymą ir, jo nuomone, akivaizdžius nusikaltimus smerkiančią rezoliuciją, apklausti Prezidentę Grybauskaitę dėl jo kreipimesi nurodytų jos neteisėtų veikų, tačiau tokių klausimų nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai. Apie šį Komisijos sprendimą pareiškėjas buvo informuotas Komisijos 2018 m. gegužės 31 d. raštu Nr. 4364. Šiame rašte detalai buvo paaiškinta, dėl kokių motyvų buvo priimtas toks sprendimas. Rašte pareiškėjas buvo informuotas, kad kreipimusi (peticijų) pateikimo ir nagrinėjimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas, kurio 1 straipsnyje nustatyta, kad šis įstatymas nustato <i>Lietuvos Respublikos Konstitucijos laidojamos peticijos teisės įgyvendinimo tvarką</i>, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina <i>Konstitucijoje įtvirtintą</i> įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, kai tam reikia priimti naują <i>teisės aktą</i>, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį <i>teisės aktą</i> ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Pareiškėjui taip pat buvo paaiškinta, kad pagal	
--	--	--	--	--

			Lietuvos Respublikos Konstitucijos 74 straipsnį Respublikos Prezidentą, šiurkščiai pažeidusį Konstituciją arba sulaužusį priesaiką, taip pat paaiškėjus, jog padarytas nusikaltimas, Seimas 3/5 visų narių balsų dauguma gali pašalinti iš užimamų pareigų. Tai atliekama apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas. Statuto 228 straipsnyje nurodyta, kad teikti siūlymą Seimui pradėti apkaltos procesą Respublikos Prezidentui turi teisę ne mažesnė kaip ¼ Seimo narių grupė. Taigi, nei pagal Konstituciją, nei pagal Peticijų įstatymą, nei pagal Seimo statutą Komisijai nėra suteikta teisė inicijuoti apkaltos Lietuvos Respublikos Prezidentui. Tai gali daryti tik ¼ Seimo narių grupė. Pareiškėjui taip pat buvo paaiškinta, kad pagal Seimo statuto 182 straipsnį rezoliucija yra <u>Seimo nenorminis aktas, priimamas, kai siekiama patvirtinti raštu Seimo nuomonę kokių nors valstybei svarbiu klausimu, kad rezoliucijos iniciatyvos teisę turi Respublikos Prezidentas, Vyriausybė, Seimo nariai, komitetai ir frakcijos, kad komisijos tokios teisės neturi, pagal Peticijų įstatymą peticijų komisijos taip pat tokios teisės neturi. Komisijai teisės apklausti Respublikos Prezidentę jokie teisės aktai taip pat nesuteikia.</u> Tačiau šį Komisijos sprendimą pareiškėjas apskundė Seimo Pirmininkui. Skunde jis prašo pripažinti, kad Seimo Peticijų komisijos sprendimas nenagrinėti pareiškėjos peticijos yra neteisėtas, nes Peticijų komisija gali priimti oficialų sprendimą atmesti anoniminį kreipimąsi ar argumentuotai peticijos nepripažinti peticija, bet negali tiesiog jos nenagrinėti (...), įpareigoti Seimo Peticijų komisiją deramai svarstyti Jūsų peticiją ir priimti teisėtą bei teisiškai argumentuotą sprendimą. Tačiau pareiškėjui buvo detalai paaiškinta, kad Komisijos kompetencijai nepriklauso tokių klausimų, kuriuos jis pateikė savo vadinamoje peticijoje, nagrinėjimas. Kam priklauso tokių klausimų nagrinėjimas aiškiai nustatyta Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Seimo statute. Juose nustatyta, kad iniciatyvos teisę inicijuoti apkaltą Respublikos	
--	--	--	--	--

			Prezidentui gali tik ¼ Seimo narių grupė, kad rezoliucija yra Seimo nenorminis aktas, priimamas, kai siekiama patvirtinti raštu Seimo nuomonę kokių nors valstybei svarbiu klausimu, kad rezoliucijos iniciatyvos teisę turi Respublikos Prezidentas, Vyriausybė, Seimo nariai, komitetai ir frakcijos, kad jokie teisės aktai Komisijai nesuteikia teisės apklausti Respublikos Prezidento. Be to, Peticijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kreipimasis paduodamas Seimui, Vyriausybei ar savivaldybės institucijai atsižvelgiant į tai, kieno kompetencija yra jame iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas. Šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos sprendžia klausimą dėl kreipimosi pripažinimo peticija, išsiaiškinusios, ar jame iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas priklauso įregistravusios institucijos kompetencijai (Seimo, Vyriausybės ar savivaldybių peticijų komisijos). Taip pat pareiškėjui paaiškinama, kad pagal Peticijų įstatymo 10 straipsnio 1 dalį pareiškėjas gali apskūsti Seimui tik Komisijos sprendimą nepripažinti kreipimosi peticija ir peticijos nepriimti nagrinėti. Pirmiausia komisija sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija klausimą (9 straipsnio 3–4 dalys), pripažinusi kreipimąsi peticija, peticijų komisija kartu išsprendžia klausimą, ar galima priimti peticiją nagrinėti (9 straipsnio 6 dalis). Peticijų įstatymas apskūsti komisijos sprendimą nenagrinėti kreipimosi Peticijų įstatymo nustatytais pagrindais nenumato. Peticijų įstatyme aiškiai nustatyta, kad kreipimasis (peticija) turi būti parašytas ir pateiktas Peticijų įstatyme nustatyta tvarka (peticijos teisė – Konstitucijoje laidojama teisė kreiptis <u>šio įstatymo nustatyta tvarka</u> į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas – savivaldybės tarybą bei savivaldybės administracijos direktorių (toliau – savivaldybės institucijos). Tai pažymėjo ir Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo 2006 m. sausio 26 d. nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 10 straipsnio 4 dalies ir 16 straipsnio atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. Šiame nutarime Konstitucinis	
--	--	--	--	--

			Teismas konstatavo, kad įstatymų leidėjas turi pareigą peticijų santykius reglamentuoti ne bet koku teisės aktu, o būtent įstatymu, kuriame būtų nustatyti visi svarbiausi peticijos teisės įgyvendinimo tvarkos elementai, būtent: <i>dėl ko galima kreiptis su peticija</i>; kurioms viešosios valdžios institucijoms gali būti paduodama peticija; <i>formalus reikalavimai, kuriuos turi atitikti peticija</i>; <i>peticijos padavimo tvarka</i>; <i>sprendimų dėl atsisakymo priimti peticiją priėmimo ir jų apskundimo tvarka ir kt.</i>, kad Peticijų įstatyme yra įtvirtintas toks teisinis reguliavimas, pagal kurį sprendimą, ar <i>piliečių kreipimasi pripažinti peticija, taip pat ar peticiją priimti nagrinėti</i>, priima Seimo sudaryta Seimo Peticijų komisija, kad pagal Peticijų įstatymo 10 straipsnio 1 dalį peticijų Seimui gali būti skundžiamas Seimo Peticijų komisijos sprendimas nepripažinti kreipimosi peticija, taip pat sprendimai atsisakyti peticiją priimti nagrinėti, bet ne Komisijos sprendimai nenagrinėti kreipimosi Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Pareiškėjo kreipimosi pripažinimo peticija klausimo Komisija net nenagrinėjo, nes pirmiausia buvo nuspręsta, kad kreipimesi pateiktų klausimų nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai. Atsižvelgus į visa tai ir vadovaujantis Peticijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalimi, buvo nuspręsta pareiškėjo skundo dėl Komisijos 2018 m. gegužės 30 d. sprendimo dėl pareiškėjo kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatymo nustatytais pagrindais.	
18.	Ernestas Jasaitis (kreipimasis pateiktas elektroniniu būdu)	„Dėl privalomo ir visuotinio e. pristatymas informacinės sistemos (elektroninių dėžučių) naudojimo įteisinimo visiems suaugusiems Lietuvos gyventojams, viešosioms įstaigoms bei privatiems juridiniams asmenims, užtikrinant centralizuotą visų viešojo sektoriaus elektroninių dokumentų siuntimą	Komisija 2018-05-30 priėmė sprendimą kreipimasi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-09-26 priėmė sprendimą tenkinti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos pateiktą nuomonę ir todėl, kad jau yra parengti įstatymų projektai, kurie įgyvendina pareiškėjo peticijoje pateiktus siūlymus. Planuojama, kad įstatymų projektai bus pateikti Seimui svarstyti š. m. rudens sesijoje. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2017 m. kovo 13	Seimas 2018-10-09 priėmė Seimo protokolinių nutarimų atmeti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

	gyventojams“. Pareiškėjas siūlo papildyti Lietuvos Respublikos įstatymus (sąrašas nėra baigtinis): Pašto, Valstybės informacinių išteklių valdymo, Viešojo administravimo, Civilinio proceso kodekso, Administracinių nusižengimų kodekso, Administracinių bylų teisenos ir kt. įstatymus, juose įtvirtinant šias principines nuostatas: 1. Visi be išimties suaugę Lietuvos gyventojai ir privataus sektoriaus juridiniai asmenys turi turėti privalomai sukurtą ir privalomai tikrinamą individualią elektroninę dėžutę E. pristatymo informacinėje sistemoje. 2. Nustatyti pareigą visoms viešojo sektoriaus įstaigoms pranešimus, dokumentus ar pranešimus apie kitose informacinėse sistemose pateiktus dokumentus (pvz., „Sodros“ informacinėje sistemoje pateiktus dokumentus (pranešimus) privalomai siųsti ir į gyventojų (juridinio asmens) elektroninę pranešimų dėžutę E. pristatymo informacinėje sistemoje, o už šios pareigos nevykdymą numatyti atitinkamą administracinę atsakomybę viešojo sektoriaus įstaigos vadovui.	d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planą. Įgyvendinant minėto plano 3.1.4 darbo „Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas ir valstybės informacinių sistemų modernizavimas“ 8 veiksmą „Viešojo sektoriaus efektyvumo didinimas, modernizuojant ir skaitmeninant procesus: visų valstybinių institucijų naudojimas elektroninių dokumentų sistema, užtikrinant, kad visi viešojo sektoriaus dokumentai būtų siunčiami e. pristatymo sistema“ buvo parengti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 18 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.73, 2.44, 2.49, 2.66, 6.166, 6.2287, 6.22814, 6.749, 6.901, 6.991 ir 6.993 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 7 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 111, 116, 117, 121, 123 ir 124 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 13, 23, 24, 33, 72, 74, 75, 76, 134 ir 141 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai (toliau – įstatymų projektai). Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (Nr. 18-7981) ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Įstatymų projektų tikslas – sudaryti sąlygas asmenims susirašinėti su viešojo administravimo subjektais, teismais ir kitomis valstybės institucijomis per vieną langelį elektroninių ryšių priemonėmis, taip pat didinti viešojo sektoriaus efektyvumą modernizuojant ir skaitmeninant procesus.	
--	---	---	--

		3. Įtvirtinti, kad juridiniam ar fiziniam asmeniui viešojo sektoriaus institucijos išsiųstas elektroninis dokumentas per E. pristatymo informacinę sistemą (pvz., informacija apie paskirtas išmokas, kompensacijas, teismo dokumentai, procesiniai dokumentai, administracinių pažeidimų protokolai ar sprendimai, raginimai, įspėjimai, informaciniai pranešimai, atsakymai į prašymus ar skundus ir kt.) laikomas oficialiai galiojančiu ir įteiktu dokumentu ir kad tokiu atveju yra laikoma, jog asmuo buvo tinkamai informuotas, ir kad nuo el. dokumento pristatymo elektroninėje dėžutėje momento skaičiuojami procesiniai, apskundimo ir kiti terminai.		
19.	Antanas Algimantas Miškinis (kreipimasis pateiktas elektroniniu būdu)	„Dėl Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo pakeitimo“. Pareiškėjas prašo panaikinti Šilumos ūkio įstatymo 3 straipsnio 3 dalį „Karšto vandens ruošimas ir tiekimas grindžiami konkurencija vartotojams pasirenkant karšto vandens tiekėją ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdą. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ir savivaldybių institucijos numato	Komisija 2018-06-13 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-09-12 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktą nuomonę, taip pat manydama, kad esamas teisinis reglamentavimas atitinka Lietuvoje esamą apsirūpinimo karštu vandeniu situaciją, todėl pareiškėjo peticijoje teikiamas pasiūlymas netenkinamas. Pagal šiuo metu galiojančios redakcijos Šilumos ūkio įstatymo 2 straipsnio 2 dalį egzistuoja trys karšto vandens vartotojų apsirūpinimo karštu vandeniu būdai: 1) centralizuotai paruošto karšto vandens kaip	Seimas 2018-09-18 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

		priemonės konkurencijai karšto vandens ūkyje skatinti ir užtikrina jų įgyvendinimą“.	kompleksinio produkto pirkimas iš karšto vandens tiekėjo; 2) atskiras šilumos karštam vandeniui ruošti pirkimas iš šilumos tiekėjo, o geriamojo vandens karštam vandeniui ruošti pirkimas – iš geriamojo vandens tiekėjo; 3) individualus karšto vandens ruošimas jo vartojimo vietoje (bute), naudojant kitus energijos šaltinius (dujas, elektrą, kietąjį kurą) geriamajam vandeniui pašildyti iki higienos normomis nustatytos temperatūros. Vartotojai, pasirinkę 1-ąjį apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, už karštą vandenį atsiskaito pagal karšto (šilumos) vandens tiekėjo vartotojo bute ar kitose patalpose tiekimo–vartojimo ribos vietoje įrengtą karšto vandens apskaitos prietaisą su karšto vandens tiekėju. Pagal teisės aktų reglamentavimą, apsirūpinant karštu vandeniu 2-uoju būdu vartotojai atsiskaito ne už galutinį produktą, t.y. karštą vandenį, tačiau už kiekvieną produktą, skirtą karštam vandeniui ruošti atskirai, t.y. už geriamąjį vandenį atsiskaito su geriamojo vandens tiekėju, už šilumą karštam vandeniui ruošti – su šilumos tiekėju. Vartotojai, pasirinkę šį apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, tiek už sunaudotą geriamąjį vandenį karštam vandeniui ruošti, tiek už sunaudotą šilumą karštam vandeniui pašildyti turėtų atsikaityti su tiesioginiais geriamojo vandens bei šilumos tiekėjais. Šilumos ūkio įstatymo 15 straipsnyje reglamentuojamas karšto vandens tiekimo organizavimas daugiabučiuose namuose. Vartotojai daugiabučiuose namuose gali Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka pasirinkti apsirūpinimo karštu vandeniu būdą arba karšto vandens tiekėją ir sudaryti su juo karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį. Šiuo metu Lietuvoje karšto vandens tiekimo sistemos skirstomos į vietines, kai vanduo ruošiamas šilumos punktuose, t.y. ten, kur yra vartojamas, ir centralizuotas, kai karštas vanduo paruošiamas centriniame gamybos šaltinyje, pavyzdžiui, grupinėje boilerinėje, ir vartotojams pristatomas karšto vandens tiekimo tinklais. Karšto vandens ruošimas grupinėse boilerinėse yra išlikęs Panevėžio ir Visagino	
--	--	---	--	--

			miestuose ir kai kuriose gyvenvietėse, kur įrengta atvira šilumos tiekimo sistema, todėl galima teigti, kad šiuo metu Lietuvoje yra išlikusi įvairi teisės aktuose nustatyta karšto vandens gamybos ir tiekimo sistema. Taigi galima daryti išvadą, kad Šilumos ūkio įstatyme nustatytas karšto vandens ruošimas ir tiekimas grindžiami konkurencija, vartotojams pasirenkant karšto vandens tiekėją ar apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, numato galimas pasirinkimo alternatyvas apsirūpinant karštu vandeniu, kurių nei vienam išimtinai nėra nustatytas imperatyvus taikymas. Atsižvelgus į tai, galima teigti, kad esamas teisinis reglamentavimas atitinka Lietuvoje esamą apsirūpinimo karštu vandeniu situaciją, todėl pareiškėjo peticijoje pateiktas pasiūlymas pripažinti netekusia galios Šilumos ūkio įstatymo 3 straipsnio 3 dalį yra netenkintinas.	
20.	Stasys Morkūnas	„Dėl baudmės sušvelninimo ir sumažinimo“. Pareiškėjas prašo jam „sušvelninti ir pakeisti baudmės atlikimo sąlygas, sumažinti laisvės atėmimo baudmę, taikyti LR BK 3 str. 2d., LR BPK 362¹ str., kad galima būtų taikyti 2/3 Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 157 str. 2 d. 2 p., kuris galiojo iki 2012 m. liepos mėn. 1 d.“	Komisija 2018-06-13, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 ir 5 dalimis, 4 straipsnio 1 dalimi, nusprendė kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje nustatytos piliečiams laidojamos peticijos teisės įgyvendinimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas. Jo 1 straipsnyje yra nustatyta, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad	

			peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Peticijų įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad kreipimesi būtina aiškiai ir suprantamai išdėstyti savo pasiūlymus ar reikalavimus. Pareiškėjas savo vadinamoje peticijoje prašo „sušvelninti ir pakeisti bausmės atlikimo sąlygas, sumažinti laisvės atėmimo bausmę, taikyti LR BK 3 str. 2 d., LR BPK 362¹ str., kad galima būtų taikyti 2/3 Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 157 str. 2 d. 2 p., kuris galiojo iki 2012 m. liepos mėn. 1 d.“, tačiau tokių klausimų nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai – sušvelninti ir sumažinti bausmę gali tik teismas. Be to, šis prašymas yra neaiškiai išdėstytas.	
21.	Ričardas Kalytis (kreipimasis pateiktas elektroniniu būdu)	„Dėl atvirosios rinkimų sistemos“. Pareiškėjas prašo „pakeisti rinkimų įstatymą įvedant „Atvirąją rinkimų sistemą“ ir leisti visoms partijoms kurios tikrai nori, kelti kandidatus kiekvienoje apylinkėje. Laimės du kandidatai surinkę daugiausiai balsų. Taip, per vieną turą bus išrinkta 140 Seimo narių (vienoje apylinkėje viena)…”.	Komisija 2018-06-13, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalimis, nusprendė pareiškėjo vadinamos peticijos nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad kreipimasis pateikiamas raštu arba elektroniniu būdu, kad kreipimesi turi būti nurodyta pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, asmens kodas; institucija, kuriai paduodamas kreipimasis; prašymas pripažinti kreipimąsi peticija, kreipimosi padavimo priežastys ir tikslai; pareiškėjo reikalavimai ir siūlymai; kad kiekvienas kreipimasis turi būti pareiškėjo pasirašytas, o kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu. Pareiškėjas savo vadinamą peticiją pateikė elektroniniu būdu, tačiau ji nepasirašyta elektroniniu parašu. Joje prašoma „pakeisti rinkimų įstatymą įvedant „Atvirąją rinkimų sistemą“ ir leisti visoms partijoms kurios tikrai nori, kelti kandidatus kiekvienoje apylinkėje. Laimės du kandidatai surinkę daugiausiai balsų. Taip, per vieną turą bus išrinkta 140 Seimo narių (vienoje apylinkėje viena)…” , tačiau šis prašymas suformuluotas neaiškiai: siūloma keisti rinkimų	

			įstatymą, bet tokio įstatymo nėra, yra Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymas. Siūloma kelti kandidatus kiekvienoje apylinkėje, kurių yra gal tūkstantis. Gal turima omenyje apygarda? Rašoma, kad laimės du kandidatai, tačiau į Seimą išrenkamas daugiausia rinkėjų balsų toje apygardoje gavęs vienas kandidatas. Pagal Seimo rinkimų įstatymo 1 straipsnį Lietuvos Respublikos Seimo nariai renkami ketveriems metams vienmandatėse ir daugiamandatėje rinkimų apygardose. Pagal šio įstatymo 9 straipsnį rinkimams organizuoti ir vykdyti Lietuvos Respublikos teritorija dalijama į 71 vienmandatę rinkimų apygardą, atsižvelgiant į rinkėjų skaičių rinkimų apygardoje, taip pat sudaroma viena daugiamandatė rinkimų apygarda, kurioje balsuoja visi rinkimų teisę turintys Lietuvos Respublikos piliečiai. Šioje apygardoje pagal proporcinę rinkimų sistemą renkami 70 Seimo narių. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio 1 dalį Seimą sudaro 141 Seimo narys.	
22.	Klemensas Alsysis	„Dėl Lietuvos Respublikos privačios detektyvinės veiklos įstatymo pakeitimo“. Pareiškėjas prašo „peržiūrėti Lietuvos Respublikos privačios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnio keliamus reikalavimus kandidatams, norintiems tapti privačiais detektyvais ir suteikti galimybę kandidatuoti asmenims turintiems ilgametę teisininko patirtį bei įgytomis kito pobūdžio teisininko kvalifikacijomis nei numato šis straipsnis.“	Komisija 2018-06-27, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, nusprendė kreipimosi nenagrinėti Lietuvos Respublikos peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kreipimesi turi būti išdėstyti pareiškėjo siūlymai ar reikalavimai, tačiau šiame kreipimesi pareiškėjas prašo „peržiūrėti Lietuvos Respublikos privačios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnio keliamus reikalavimus kandidatams, norintiems tapti privačiais detektyvais ir suteikti galimybę kandidatuoti asmenims turintiems ilgametę teisininko patirtį bei įgytomis <i>kito pobūdžio teisininko kvalifikacijomis nei numato šis straipsnis</i> , tačiau konkrečiai nenurodo, kokias kitokias teises kvalifikacijas siūlo įrašyti į Privačios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnį. Šiuo metu Privačios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad asmuo, siekiantis tapti privačiu	

			detektyvu, privalo turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginių teisės studijų krypties išsilavinimą; turėti privačių detektyvų mokymo programos baigimo pažymėjimą arba dvejų metų veiklos teisėsaugos, teisėtvarkos ar žvalgybos institucijose profesinę patirtį; išlaikyti privataus detektyvo kvalifikacinį egzaminą; būti nepriekaištingos reputacijos. Privačiu detektyvu negali būti asmuo, dirbantis teisėsaugos, teisėtvarkos ar žvalgybos institucijose. Atsižvelgus į tai ir vadovaujantis Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, ir buvo priimtas sprendimas kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Tačiau šis Komisijos sprendimas neatima pareiškėjui teisės pateikti naują kreipimąsi, kuriame būtų aiškiai, konkrečiai ir nedviprasmiškai išdėstytas pasiūlymas. Komisija 2018-09-26 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktas nuomones ir manydama, kad šiuo metu nėra pagrindų ir objektyvių priežasčių keisti 2015 m. priimtame Lietuvos Respublikos privačios detektyvinės veiklos įstatyme (toliau – Įstatymas) nustatytą privačių detektyvų veiklos Lietuvos Respublikoje teisinį reglamentavimą. Pažymėtina, kad dėl privačios detektyvinės veiklos specifikos ją vykdant gali būti sudarytos sąlygos pažeisti žmogaus teises ir laisves, ypač teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 22 straipsnyje nustatytas esminės žmogaus privataus gyvenimo apsaugos garantijas. Taip pat pažymėtina, kad nuo 2018 m. gegužės 25 d. pradėtas tiesiogiai taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas). Todėl didelę reikšmę turi privačia detektyvine veikla užsiimančių asmenų žinios ir kompetencijos, kurios leidžia jiems tinkamai	
--	--	--	---	--

		įvertinti jų teisėto veikimo ribas, o taip pat suteikia garantijas kitiems asmenims, su kuriais gali būti susijusi privačių detektyvų veikla, kad nebus sudarytos sąlygos pažeisti jų teises ir laisves. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, įvertinant Konstitucinio Teismo doktriną, nustatant ūkinės veiklos apribojimus, turėtų būti užtikrinamas proporcingumo principo laikymasis. Atsižvelgiant į tai, kad privati detektyvinė veikla neatsiejamai būtų susijusi ir su trečiųjų asmenų teisių apsauga bei su asmens duomenimis susijusios informacijos rinkimu, pagal savo pobūdį reikalauja plataus spektro teisinių žinių, apimančių ne tik administracinę teisę ar baudžiamąjį procesą, bet konstitucinę, privatinę teisę, teisės teoriją, todėl negalima teigti, kad reikalavimas turėti aukštąjį teisinį išsilavinimą yra neproporcingas. Pats faktas, kad daliai vidaus tarnybos pareigūnų, vykdančių panašią veiklą, nėra taikomas analogiškas reikalavimas, nėra pakankamas konstatuoti neproporcingumui, kadangi turėtų būti įvertinama ir aplinkybė, kad vidaus tarnyboje ar kriminalinėje žvalgyboje taikoma pavaldumo, veiklos kontrolės ir priežiūros sistema, kai privačia detektyvine veikla užsiimantys asmenys veiktų ir priimtų sprendimus savarankiškai. Be to, skiriasi ir leistinių veiksmų ir taikytinų priemonių ratas, kadangi teisėsaugos institucijoms, su prokuratūros ir teismo priežiūra, suteikta platesnė veiksmų laisvė, susieta su visuomenės saugumo ir viešojo intereso apsauga. Atsižvelgiant į visa tai, manytina, privatus detektyvas turėtų turėti tiek praktinės veiklos patirties, tiek įvairių teisės šakų teorinių žinių, kurių vien tik praktinis darbas teisėsaugos institucijose nesuteikia, o išsamiai patikrinti kvalifikacinio egzamino metu nėra galimybių. Pastebėtina, kad išsilavinimo, darbinės praktikos ir kvalifikacinio egzamino taikymo sistema kompleksiškai taikoma teisinių paslaugų sistemoje tais atvejais, kai įstatymai reikalauja teisinio išsilavinimo (Notariato, Advokatūros, Teismų, Prokuratūros įstatymai) ir nėra kvestionuojama. Teisingumo ministerijos nuomone,	
--	--	---	--

			kvestionuojamas galėtų būti nebent Privachios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkto reikalavimas turėti privačių detektyvų mokymo programos baigimo pažymėjimą tuo atveju, jeigu baigta aukštojo mokslo teisės studijų krypties programa apimtų privačių detektyvų mokymo programos dalykus.	
23.	Egidijus Vaičiulionis	„Dėl pensininko pažymėjimo“. Pareiškėjas prašo „Seimą pakeisti įstatymą, kad pensininko pažymėjimas galėtų įvairiose įstaigose kaip lošimo namuose ir kitur, išskyrus bankus ir kitose įstaigose, kur atliekamos piniginių lėšų operacijos.“	Komisija 2018-06-27, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalimis, nusprendė kreipimosi nenagrinėti Lietuvos Respublikos peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Peticijų įstatymas yra specialus įstatymas, reglamentuojantis kreipimusi (peticijų) pateikimo ir nagrinėjimo tvarką. Jo 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad kreipimesi turi būti nurodyti pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, asmens kodas; institucija, kuriai paduodamas kreipimasis; prašymas pripažinti kreipimąsi peticija, kreipimosi padavimo priežastys ir tikslai; pareiškėjo reikalavimai ir siūlymai; kad kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu. Pareiškėjas kreipimąsi pateikė elektroniniu būdu, tačiau jis nepasirašytas elektroniniu parašu, jis nepasirašytas jokių parašu. Kreipimesi prašoma Seimą „pakeisti įstatymą, kad pensininko pažymėjimas galėtų įvairiose įstaigose kaip lošimo namuose ir kitur, išskyrus bankus ir kitose įstaigose, kur atliekamos piniginių lėšų operacijos“, tačiau konkrečiai nenurodoma, kokį įstatymą ir kaip siūloma pakeisti. Pasiūlymas turi būti išdėstytas aiškiai, konkrečiai ir nedviprasmiškai. Kreipimesi turi būti išdėstyti argumentai ir motyvai, kodėl būtina taip ar kitaip keisti konkretų įstatymą. Negalima apsiriboti vien bendro pobūdžio teiginiais ar vien tik tvirtinimu, kad „Seimo išleistas įstatymas pažemina pensininko tapatybės nustatymą ir jo asmenybės nustatymą“. Šiuo metu socialinio draudimo pensijų rūšis ir jų skyrimo, apskaičiavimo bei mokėjimo sąlygas nustato Lietuvos Respublikos socialinio draudimo įstatymas. Jis	

			taikomas asmenims, atitinkantiems šio įstatymo nustatytus pensijų socialinio draudimo stažo reikalavimus atitinkamos rūšies socialinio draudimo pensijai skirti ir sukakusiems šio įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių, pripažintiems nedarbingais arba iš dalies darbingais, o tokiems asmenims mirus, – jų sutuoktiniams ir vaikams (įvaikiams). Šiame įstatyme apie pareiškėjo vadinamą pensininko pažymėjimą nieko nėra nustatyta, tačiau Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-670 yra patvirtinti Socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai, kuriuose nurodyta, kad paskyrus pensiją, Fondo administravimo įstaiga asmeniui išduoda <u>pensijos gavėjo pažymėjimą, kurio formą nustato Fondo valdyba. Pensijos gavėjų pažymėjimų gaminimas apmokamas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšomis.</u> Atsižvelgus į tai ir vadovaujantis Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 ir dalimis, ir buvo priimtas sprendimas kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Tačiau šis Komisijos sprendimas neatima pareiškėjui teisės pateikti naują kreipimąsi, kuriame būtų aiškiai, konkrečiai ir nedviprasmiškai išdėstytas pasiūlymas, jo pateikimo priežastys ir tikslai, nurodytas gyvenamosios vietos adresas ir asmens kodas, taip pat elektroniniu būdu pateiktą kreipimąsi būtina pasirašyti elektroniniu parašu arba pasirašytą kreipimąsi atsiųsti paštu, arba pateikti tiesiogiai.	
24.	Mindaugas Korsakovas ir kt. (3)	„Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 228 straipsnio pakeitimo“. Pareiškėjai siūlo pakeisti Darbo kodekso 228 straipsnio 2 ir 5 dalis ir jas išdėstyti taip: „2. Darbo ginčų komisija sprendimą priima bylos nagrinėjimo dieną posėdžio metu. Sprendimas bylos nagrinėjimo	Komisija 2018-06-27 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-09-12 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad esamas Darbo kodekso (toliau – DK) 228 straipsnio 2 ir 5 dalies reglamentavimas užtikrina galimybę darbo ginčų komisijos pirmininkui surašyti motyvuotą sprendimą, todėl yra tinkamas ir neturėtų būti keičiamas. Pareiškėjų siūlymas, kad darbo ginčų	Seimas 2018-09-18 priėmė Seimo protokolinių nutarimų atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

		dieną išdėstomas raštu ir jį pasirašo darbo ginčų komisijos pirmininkas ir nariai.“ 5. Sprendimo kopija įteikiama arba išsiunčiama darbo ginčo šalims sprendimo pasirašymo diena. Darbo ginčų komisijos pirmininkas neturi teisės nagrinėti kitų bylų tol, kol nebus priimtas ir visų darbo ginčų komisijos narių pasirašytas sprendimas.“	komisijos sprendimą surašyti raštu privalo tą pačią dieną ir negali nagrinėti kitų bylų tol, kol nebūtų priimtas ir visų darbo ginčų komisijos narių pasirašytas sprendimas, neatitiktų protingumo, teisingumo, ekonomiškumo, greito ginčų sprendimo, ir kitų principų, kuriais vadovaujasi darbo ginčų komisija. Pareiškėjų siūlomi pakeitimai prieštarauja teisiniam reglamentavimui, darbo teisės principams bei darbo ginčų komisijų, kaip ikiteisminių darbo ginčus nagrinėjančių institucijų, tikslui – greitam ir paprastam darbo ginčo išsprendimui, todėl atmestini. Šiuo metu galiojančio DK 228 straipsnio 2 dalis numato, kad „darbo ginčų komisija sprendimą priima bylos nagrinėjimo dieną posėdžio metu. Sprendimas per penkias darbo dienas išdėstomas raštu ir jį pasirašo darbo ginčų komisijos pirmininkas“, o 5 dalis – „sprendimo kopija įteikiama darbo ginčo šalims per dešimt darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos“. Pareiškėjai tvirtina, kad DK 228 straipsnio 2 ir 5 dalys turi būti pakeistos, kadangi <i>toks teisinis reguliavimas, pasak pareiškėjų, sutrumpina terminą realizuoti teisę pareikšti ieškinį dėl darbo ginčo dėl teisės nagrinėti teisme.</i> DK 231 straipsnio 1 dalis numato, kad darbo ginčo šaliai nesutinkant su darbo ginčų komisijos sprendimu, taip pat darbo ginčų komisijai priėmus sprendimą atsisakyti atnaujinti praleistą terminą kreiptis į darbo ginčų komisiją su prašymu išnagrinėti darbo ginčą dėl teisės, darbo ginčo šalis per vieną mėnesį nuo darbo ginčų komisijos sprendimo priėmimo dienos turi teisę pareikšti ieškinį dėl darbo ginčo dėl teisės išnagrinėjimo teisme, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) nuostatomis. Praleistas ieškinio pareiškimo terminas gali būti atnaujintas teismo, jeigu nurodytas termino praleidimo priežastis teismas pripažįsta svarbiomis. Esamas teisinis reguliavimas neužkerta teisės šalims rengti procesinius dokumentus ir per numatytą terminą pareikšti ieškinį dėl darbo ginčo teisės išnagrinėjimo teisme. Darbo ginčų komisija sprendimą priima bylos nagrinėjimo dieną posėdžio metu (DK 228 straipsnio 2 dalis), posėdžio metu sprendimas	
--	--	--	---	--

			paskelbiamas darbo ginčo šalims. Taigi, šalys jau sprendimo priėmimo (posėdžio) dieną sužino, koks yra darbo ginčų komisijos sprendimas (prašymą tenkinti, atmesti, atsisakyti nagrinėti reikalavimus ir pan.). Pažymėtina, kad darbo ginčų komisijos sprendimas nėra apeliacijos ar sprendimo peržiūros dalykas. Teikiant ieškinį teismui nėra privaloma nurodyti darbo ginčų komisijos padarytų fakto (neteisingai vertintos aplinkybės) ar teisės (netinkamai aiškinamos ar taikomos teisės normos) klaidų (jeigu tokie yra), kadangi teismas neperžiūri darbo ginčų komisijos priimto sprendimo, o nagrinėja darbo ginčą dėl teisės iš esmės, taikydamas CPK nustatytus darbo bylų nagrinėjimo ypatumus (DK 231 straipsnio 3-4 dalys). Pareiškėjai taip pat tvirtina, kad kiti darbo ginčų komisijos nariai nemato sprendimo teksto ir su juo nesusipažįsta, todėl už jo tekstą neatsako ir negali pareikšti atskirosios nuomonės, nes sprendimą, išdėstydamas raštu, pasirašo tik darbo ginčų komisijos pirmininkas. Taip pat pareiškėjai tvirtina, kad DK 228 straipsnio 2 ir 5 dalyje įtvirtinti terminai sudaro sąlygas korupcijai klestėti. Toks tvirtinimas yra nepagrįstas, kadangi darbo ginčų komisijos posėdis yra protokoluojamas ir daromas skaitmeninis garso įrašas. Priimant sprendimą dalyvauja tik darbo ginčų komisijos nariai, o sprendimas priimamas balsų dauguma (DK 228 straipsnio 4 dalis), sprendimas yra priimamas ir paskelbiamas ginčo šalims posėdžio dieną. Taigi, darbo ginčų komisijos pirmininkui surašant ir motyvuojant jau priimtą darbo ginčų komisijos sprendimą – sprendimas nebegali būti pakeičiamas. Pastebėtina, kad darbo ginčų komisijos pirmininkas yra Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus skiriamas Valstybinės darbo inspekcijos valstybės tarnautojas, turintis aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą (DK 221 straipsnio 3 dalis), o kitiems darbo ginčų komisijos nariams atitinkamo teisinio išsilavinimo reikalavimai nėra keliami. Dėl šios priežasties ir dėl to, kad darbo ginčų komisijos sprendimas turi būti teisėtas, motyvuotas ir pagrįstas, darbo ginčų komisijos priimtą	
--	--	--	---	--

			sprendimą raštu išdėsto ir pasirašo būtent darbo ginčų komisijos pirmininkas. Toks reglamentavimas neužkerta teisės darbo ginčų komisijos nariui, jeigu jis nesutinka su priimtu sprendimu, pareikšti atskirąją nuomonę. Tokiu atveju posėdžio metu, skelbiant darbo ginčų komisijos sprendimą, nurodoma, kad vienas iš narių pareiškė atskirąją nuomonę (nesutiko su priimtu sprendimu). Tokią nuomonę komisijos narys turi teisę išdėstyti raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, atitinkamai ji kartu su darbo ginčų komisijos sprendimu pateikiama darbo ginčų šalims. Pažymėtina, kad darbo ginčų komisijos nariams darbotvarkė, prašymų kopijos ir su prašymu susijusių dokumentų kopijos elektroniniu paštu pateikiamos ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki posėdžio, todėl darbo ginčų komisijos nariai bylą nagrinėja susipažinę su bylos medžiaga, darbo ginčų komisijos sprendimas priimamas ir paskelbiamas posėdžio metu, dalyvaujant komisijos nariams, balsų dauguma. Dėl šios priežasties pareiškėjų nuomonė, kad darbo ginčų komisijos nariai neturi galimybės realizuoti teisės pareikšti atskirąją nuomonę, nes nemato sprendimo teksto (ar priimto sprendimo), yra nepagrįstas. Paminėtina, jog vadovaujantis anksčiau galiojusiu 2002 m. birželio 4 d. Lietuvos Respublikos darbo kodeksu (toliau – SDK) darbo ginčų komisijos sprendimas buvo pasirašomas visų bylą nagrinėjusių darbo ginčų komisijos narių (SDK 294 straipsnio 1 dalis). Tačiau pastebėta, kad toks reglamentavimas apsunkina darbo ginčų komisijos narių darbą, kadangi komisijos nariai nėra VDI darbuotojai, todėl per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo pirmininkui surašius darbo ginčų komisijos sprendimą, jie turėdavo papildomai atvykti į VDI darbo ginčų komisiją pasirašyti sprendimus. Kildavo problemų dėl terminų sprendimui pateikti šalims, kadangi per 3 darbo dienas pirmininkas turėjo ir surašyti sprendimą ir suderinti narių atvykimo pasirašyti laiką. Pasitaikydavo ir tokių atvejų, kai tam tikrų priežasčių nariai neturėjo galimybės atvykti pasirašyti sprendimo. Atitinkamai, nuo 2017 m. liepos 1 d. galiojančiame DK	
--	--	--	---	--

		įtvirtintas reglamentavimas, jog darbo ginčų komisijos sprendimą, išdėstytą per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu, pasirašo tik darbo ginčų komisijos pirmininkas. Pažymėtina, kad darbo ginčų komisijos bylos nagrinėjimo bei sprendimo priėmimo metu vadovaujasi pagarbos teisėtiems interesams, greito ginčų sprendimo, ekonomiškumo, koncentruotumo, šalių kooperacijos ir kitais teisės principais. Darbo ginčų komisijos priimti sprendimai privalo būti motyvuoti ir surašyti raštu, o tam atlikti reikalingas protingas laiko terminas. Darbo ginčų komisijos sprendime turi būti nurodyta ne tik prašymo turinys ar atsakovo atsiliepime pateikta pozicija, bet ir nustatytos aplinkybės, įrodymai, argumentai, teisės aktai bei tam tikras atvejais teismų praktika, kuria darbo ginčų komisija vadovavosi, priimdama sprendimą. Atkreiptinas dėmesys, kad kiekvienais metais stebima pateikiamų prašymų darbo ginčų komisijai skaičiaus didėjimo tendencija – 2017 m. gauti 6675 prašymai, ir tai yra apie 20 proc. daugiau, nei 2016 m. (5574). Per 2017 m. darbo ginčų komisijos išnagrinėjo (kartu su gautais praėjusiais metais) 6556 prašymus, vidutiniškai per metus kiekviena darbo ginčų komisija išnagrinėjo po 364 prašymus, per mėnesį – vidutiniškai 30 prašymų. Taigi, pareiškėjų nurodomi pakeitimai apsunkintų ir sulėtintų darbo ginčų komisijų darbą, darbo ginčai būtų nagrinėjami ilgai, darbo ginčų komisijos, kaip ikiteisminės darbo ginčus nagrinėjančios institucijos, kurios tikslas yra šalių taika bei greitas, efektyvus ginčo sprendimas, prarastų savo tikslą ir esmę. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. birželio 13 d. nutarimu Nr. 573 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto Lietuvos Respublikos darbo kodekso 2 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1314, Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 1 straipsniu patvirtinto	
--	--	--	--

			Lietuvos Respublikos darbo kodekso 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1637, Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1853 ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2132“ priėmė sprendimą, kad ji, atsižvelgusi į tai, jog Lietuvos Respublikos darbo kodekso normos pirmiausia turi būti taikomos praktikoje ir įvertinusi Darbo kodekso nuostatų įgyvendinimo monitoringo rezultatus bei suformuotą teismų praktiką, parengė Darbo kodekso pakeitimo projektą, jį aptarusi su socialiniais partneriais, numato pateikti Lietuvos Respublikos Seimui 2019 metais. Atsižvelgiant į tai, kad teisėkūroje būtina vadovautis tikslingumo ir efektyvumo principais bei užtikrinti Darbo kodekso teisinio reguliavimo stabilumą, siūloma visus Darbo kodekso pakeitimus svarstyti kartu (t. y. 2019 metais) ir sistemiškai bei kompleksiskai tobulinti Darbo kodekse nustatytą teisinį reguliavimą.	
25.	Viltana Šakenytė (kreipimasis pateiktas elektroniniu būdu)	„Dėl Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo“. Pareiškėja siūlo pakeisti Referendumo įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip: „3. Sprendimas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos I skirsnio „Lietuvos valstybė“, <i>išskyrus šio skirsnio 9 straipsnį</i>, bei XIV skirsnio „Konstitucijos keitimas“ nuostatų pakeitimo yra laikomas priimtu, jeigu tam pritarė daugiau kaip pusė piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.“	Komisija 2018-06-27 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-09-26 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktą nuomonę ir manydama, kad šioje peticijoje pateiktas pasiūlymas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos vientisumo ir darnos, teisinės valstybės ir atsakingo valdymo konstituciniams principams. 2018 m. birželio 30 d. Seimas priėmė Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1459. Šį Seimo priimtą įstatymą Respublikos Prezidentas vetavo ir gražino pakartotinai svarstyti Seimui 2018 m. liepos 11 d. dekretu Nr. 1K-1350 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo priimto Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1459 grąžinimo Lietuvos	Seimas 2018-10-09 priėmė Seimo protokolinių nutarimų atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti“. Šiame įstatyme 7 straipsnio 3 dalis išdėstyta taip: „3. Sprendimas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos I skirsnio „Lietuvos valstybė“, išskyrus šio skirsnio 12 straipsnį, bei XIV skirsnio „Konstitucijos keitimas“ nuostatų pakeitimo yra laikomas priimtu, jeigu tam pritarė daugiau kaip pusė piliečių, turinčių rinkimų teisę ir įrašytų į rinkėjų sąrašus.“ Dėl šio įstatymo Seime yra įregistruotas Seimo nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti ar Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr...) neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ projektas Nr. XIIP-2392. Seimas 2018 m. rugsėjo 11 d. pritarė Prezidentės Dalios Grybauskaitės veto ir nusprendė abejones dėl konstitucingumo sukėlusias pataisas laikyti nepriimtomis. Pareiškėjos peticijoje išdėstytas pasiūlymas reikštų, kad vieno Konstitucijos I skirsnyje esančio straipsnio – Konstitucijos 9 straipsnio pakeitimo referendumu tvarka (dėl mažesnės rinkėjų balsų normos) būtų lengvesnė, nei kitų Konstitucijos I skirsnyje „Lietuvos valstybė“ ir XIV skirsnyje „Konstitucijos keitimas“ esančių straipsnių. <i>Šis pasiūlymas savo esme (dėl lengvesnės vieno straipsnio, esančio Konstitucijos I skirsnyje „Lietuvos valstybė“, keitimo tvarkos) yra analogiškas 2016 m. gegužės 10 d. įregistruotam Referendumo įstatymo Nr. X-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4376, kuriuo buvo siūloma nustatyti lengvesnę Konstitucijos 12 straipsnio keitimo tvarką.</i> Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2016 m. gegužės 13 d. išvadoje įvertinęs šio įstatymo projekto atitiktį Konstitucijai konstatavo, kad „<...> toks projekte siūlomas įtvirtinti referendumo rezultatų nustatymas dėl Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo gali iškreipti (ar net paneigti Konstitucijos apsaugos esmę) minėtą Konstitucijos priėmimo referendumu standartą (daugiau kaip pusės visų rinkėjų balsų), taip pat Konstitucijos vientisumo ir darnos, teisinės valstybės ir atsakingo valdymo konstitucinius principus“. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas preliminariai apsvairstė šį įstatymo projektą ir 2016 m. gegužės 25 d. priėmė	
--	--	--	--	--

			sprendimą, kad projektu siūlomos nuostatos pažeidžia Konstitucijos vientisumo ir darnos, teisinės valstybės ir atsakingo valdymo konstitucinius principus.	
26.	Genadij Tankeliun	„Dėl žmogaus teisių ir laisvių apsaugos“. Pareiškėjas prašo „pasitelkti baudžiamosios justicijos specialistus su prašymu pateikti išvadas dėl įvardintos kolizijos, kviesti į komisijos posėdžius Generalinės prokuratūros atstovus su tikslu išgvildinti esamus trūkumus bei pateikti Seimui išvadas ir pasiūlymus dėl Baudžiamojo proceso įstatymo normų pakeitimo ar papildymo“, nes LR Baudžiamojo proceso kodekse yra akivaizdžios spragos. Nėra numatyta, kaip elgtis Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, kuomet LR pilietis yra padaręs tas pačias galimai nusikalstamas veikas ne tik kitoje šalyje (šiuo atveju Baltarusijoje) bet ir Lietuvoje, o pats pilietis sulaikytas trečioje šalyje (šiuo atveju Lenkijoje).	Komisija 2018-07-31 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-10-17 priėmė sprendimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros pateiktas nuomones ir manydama, kad nėra pagrindo konstatuoti teisinio reguliavimo, susijusio su baudžiamąja atsakomybe asmenų, padariusių nusikalstamas veikas Lietuvos valstybės teritorijoje ir užsienyje, trūkumų. Teisinis reguliavimas, kuriuo sprendžiami asmenų, padariusių nusikalstamas veikas Lietuvos valstybės teritorijoje ir užsienyje, baudžiamosios atsakomybės klausimai, yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse. Baudžiamojo kodekso 4 straipsnio (toliau – BK) 1, 2 ir 3 dalyse numatyta, kad asmenys, padarę nusikalstamas veikas Lietuvos valstybės teritorijoje arba laivuose ar orlaiviuose su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais, atsako pagal šį kodeksą. Nusikalstamos veikos padarymo vieta yra vieta, kurioje asmuo veikė arba turėjo ir galėjo veikti, arba vieta, kurioje atsirado baudžiamojo įstatymo numatyti padariniai. Kai ta pati nusikalstama veika padaryta ir Lietuvos valstybės teritorijoje, ir užsienyje, laikoma, kad ta veika padaryta Lietuvos valstybės teritorijoje, jeigu šioje teritorijoje ji buvo pradėta, baigta arba nutrūko. Taigi baudžiamosios atsakomybės atsiradimas nėra siejamas su asmens sulaikymo ar suėmimo kitoje valstybėje kitu pagrindu faktų. Todėl pareiškėjas, teigdamas, kad nėra numatyta, kaip elgtis, kai Lietuvos Respublikos pilietis yra padaręs tas pačias galimai nusikalstamas veikas ne tik kitoje šalyje (šiuo atveju	Seimas 2018-11-06 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			Baltarusijoje), bet ir Lietuvoje, pareiškėjas tiesiog neatsižvelgė į visuminį teisinį reguliavimą. Pareiškėjas, apibūdindamas susidariusią teisinę situaciją, nurodo, kad yra didelė tikimybė, jog Baltarusijos centrinės būstinės KGB jo atžvilgiu atliekamas nusikalstamos veikos, padarytos ne tik Baltarusijoje, bet ir Lietuvos Respublikos teritorijoje, tyrimas yra sufabrikuotas. Pareiškėjas taip pat nurodo, kad „Suvalkų apygardos teismo teisėja, ko gero, humaniškais paskatomis, vykdydama savo veiksmus, informavo LR generalinę prokuratūrą apie Lenkijos teisme pradėtą procesą dėl mano ekstradicijos į Baltarusiją primygtinai duodama suprasti, kad LR prokuratūra perimtų mano baudžiamąjį persekiojimą į Lietuvos Respubliką; tačiau LR generalinė prokuratūra Suvalkų teismui du kartus atrašė, kad nėra teisinio pagrindo perimti ekstradicijos bylą į LR.“ Šiame kontekste svarbus 2016 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas byloje dėl Aleksej Petruhhin ekstradicijos (C-182/15) (toliau – Sprendimas), kuriame numatytas trečiosios valstybės ekstradicijos prašymą gavusios valstybės narės ir valstybės narės, kurios pilietybę turi asmuo, bendradarbiavimo mechanizmo taikymo reikalavimas. Teisingumo Teismas šioje byloje nusprendė, kad kai valstybei narei, į kurią buvo atvykęs Sąjungos pilietis, turintis kitos valstybės narės pilietybę, trečioji valstybė, su kuria pirmoji valstybė narė sudarė ekstradicijos sutartį, pateikia ekstradicijos prašymą, ji turi informuoti valstybę narę, kurios pilietybę toks asmuo turi ir, jeigu to reikalauja aplinkybės, pastarosios prašymu perduoti jai šį asmenį laikydamasi 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, nuostatų, jeigu pagal nacionalinę teisę tokia valstybė narė turi kompetenciją vykdyti šio asmens baudžiamąjį persekiojimą už nusikaltimus, padarytus už jos teritorijos ribų. Taigi Lenkijos Respublikos Suvalkų apygardos teismas, informuodamas Lietuvos Respublikos	
--	--	--	---	--

			generalinę prokuratūrą apie Lietuvos Respublikos piliečio sulaikymą jos teritorijoje pagal Baltarusijos Respublikos teisinės pagalbos prašymą dėl ekstradicijos, būtent ir taikė Sprendime numatytą mechanizmą. Taip pat pažymėtina, kad Sprendime Teisingumo Teismas nustatė ir kitą reikalavimą – kai valstybei narei trečioji valstybė pateikia prašymą išduoti kitos valstybės narės pilietį, pirmoji valstybė narė turi patikrinti, ar išdavus šį asmenį nebus pažeistos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 19 straipsnyje įtvirtintos teisės. Pareiškėjo peticijoje minimos kelios procedūros (baudžiamąjo persekiojimo perėmimas iš Lenkijos Respublikos į Lietuvos Respubliką ir ekstradicijos bylos perėmimas iš Lenkijos Respublikos į Lietuvos Respubliką), taip pat nurodoma, kad net tuo atveju, jeigu Lenkijos teismai priimtų jam palankų sprendimą, nesutiktų išduoti Baltarusijai, teisinė problema jokių būdu nebus išspręsta. Pareiškėjo teigimu, pagal Baltarusijos Respublikos KGB prašymą jis ir toliau bus tarptautinėje paieškoje ir niekada negalės išvykti iš Lietuvos, nes tuoj pat bet kurioje šalyje bus suimtas. Pažymėtina, kad kitos valstybės prašymą dėl asmens išdavimo baudžiamąjo persekiojimo vykdymui gavusioje valstybėje baudžiamasis procesas (persekiojimas) dėl tokio asmens nepradedamas. Šioje valstybėje vyksta asmens, kuris yra įtariamas ar kaltinamas kitoje valstybėje, išdavimo (ekstradicijos) iš šios valstybės procesas. Baudžiamasis ir ekstradicijos procesai nėra ir negali būti tapatinami, o valstybė, pateikusi prašymą dėl asmens išdavimo, nėra ir negali būti laikoma atsisakiusia įgyvendinti savo baudžiamąją jurisdikciją dėl ekstradicijos prašyme nurodytų nusikalstamų veikų ar šią teisę perdavusia kitai valstybei. Teisė spręsti dėl baudžiamąjo proceso (persekiojimo) tolesnės eigos yra išimtinė valstybės, kurioje vyksta baudžiamasis procesas, kompetencija. Remiantis Sprendime nustatytais reikalavimais, valstybei narei, kurios pilietis yra trečiosios valstybės prašomas išduoti asmuo, turi būti suteikta galimybė prašyti perduoti jai šį asmenį baudžiamąjo persekiojimo vykdymui.	
--	--	--	---	--

			O tai savo pobūdžiu ir turiniu iš esmės skiriasi nuo baudžiamojo persekiojimo teisės perėmimo, kuri, kaip minėta, priklauso ne ekstradicijos, bet baudžiamąjį procesą vykdančiai valstybei, lygiai kaip ir nuo ekstradicijos proceso perėmimo. Pagal Sprendime numatytą tvarką paskesnei procedūrai taikytinas ne bet kuris Europos Sąjungos teisės mechanizmas, bet būtent Europos arešto orderio mechanizmas. Tai reiškia, kad turi būti išduodamas Europos arešto orderis, kuriuo valstybė narė, kurios pilietybę asmuo turi, kitos valstybės narės, kuri yra gavusi ekstradicijos prašymą, prašo šį asmenį suimti ir perduoti, kad būtų galima vykdyti jo baudžiamąjį persekiojimą. Šiuo aspektu svarbu pabrėžti tai, kad Europos arešto orderis baudžiamojo persekiojimo tikslais gali būti išduodamas tik sprendimo skirti kardomąją priemonę –suėmimą – pagrindu. Joks kitas sprendimas nėra ir negali būti pagrindu išduoti Europos arešto orderį. Vadinasi, bendri ir abstraktūs duomenys bei argumentai tokiu atveju absoliučiai nepriimtini. Europos arešto orderio išdavimo dėl asmens perdavimo Lietuvos Respublikai tvarka numatyta Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 69¹ straipsnyje. Pažymėtina, kad BPK 69¹ straipsnis įgyvendina 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 19 skyrius, 6 tomas, p. 34) (toliau – Pamatinis sprendimas 2002/584/TVR) nuostatas. Lietuvos Respublika Stojimo į Europos Sąjungą sutartimi prisiėmė tarptautinius įsipareigojimus, kuriais užtikrinama Europos Sąjungos teisės viršenybė jos kompetencijai priskirtais klausimais, taip pat pareiga užtikrinti Europos Sąjungos teisės aktų, įskaitant ir Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR, įgyvendinimą. Pamatiniu sprendimu 2002/584/TVR valstybės narės buvo įpareigtos tarpusavio santykiuose vietoj nusikaltusių asmenų išdavimo ekstradicijos tvarka taikyti asmenų perdavimą pagal Europos Sąjungos valstybės narės teisminės institucijos priimtą Europos arešto orderį. 2004 m. balandžio 27 d. priimti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso	
--	--	--	---	--

			1, 51, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 122, 437 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei kodekso papildymo 17^l, 69^l, 71^l, 77^l straipsniais ir priedu įstatymas bei Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 1 straipsnio papildymo bei kodekso papildymo 9^l, 123^l straipsniais ir priedu įstatymas, įgyvendinantys minėtą pamatinį sprendimą. Vadovaujantis BPK 69^l straipsnio 1 dalimi, siekdama iš Europos Sąjungos valstybės narės perimti Lietuvos Respublikos pilietį arba kitą asmenį, kurio baudžiamasis persekiojimas yra pradėtas Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, gavusi teismo nutartį suimti asmenį, išduoda Europos arešto orderį ir tiesiogiai arba per Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros prokurorą – Lietuvos nacionalinį narį Eurojuste (Lietuvos nacionalinio nario Eurojuste pavaduotoją) kreipiasi į kompetentingą Europos Sąjungos valstybės narės instituciją, kad ši perduotų Europos arešto orderyje nurodytą asmenį. To paties straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra ar apygardos teismas, sprendami dėl Europos arešto orderio išdavimo, įvertina, ar asmens perdavimas pagal Europos arešto orderį atitiktų proporcingumo ir proceso ekonomiškumo principus atsižvelgiant į padaryto nusikaltimo pavojingumo pobūdį ir mastą, įtariamą, kaltinamą ar nuteistą asmenybę. Vadovaujantis aptariamo BPK 69^l straipsnio 4 dalimi, Europos arešto orderio išdavimo ir asmens perėmimo pagal Europos arešto orderį tvarką nustato Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministras. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 1R-195/I-114 „Dėl Europos arešto orderio išdavimo ir asmens perėmimo pagal Europos arešto orderį taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Europos arešto orderio išdavimo ir asmens perėmimo pagal Europos arešto orderį taisyklės (toliau – Taisyklės), kurių 4 punkte numatyta, kad ikiteisminio tyrimo ir baudžiamosios bylos nagrinėjimo teisme metu Europos arešto orderį dėl nuo ikiteisminio tyrimo ar teismo pasislėpusio įtariamą ar kaltinamą	
--	--	--	---	--

			išduoda Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra. Šiuo atveju Europos arešto orderis išduodamas esant šioms sąlygoms: 1) baudžiamasis procesas yra pradėtas dėl nusikaltimo, numatyto Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR 2 straipsnio 2 dalyje, arba dėl kito nusikaltimo, už kurį pagal BK numatyta bent vienerių metų laisvės atėmimo bausmė, išskyrus nesunkų nusikaltimą, kuriuo nepadaryta didelė turtinė žala. Jeigu baudžiamasis procesas yra pradėtas dėl kelių nusikalstamų veikų, iš kurių bent viena atitinka šiuos kriterijus, kartu su Europos arešto orderiu užsienio valstybei pateikiamas prašymas dėl asmens perdavimo ir dėl kitų nusikalstamų veikų; 2) yra pagrindas manyti, kad įtariamasis ar kaltinamasis gali būti Europos Sąjungos valstybėje narėje ar kitoje valstybėje, kuri taiko asmenų perdavimo pagal Europos arešto orderį tvarką; 3) gauta ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo nutartis dėl kardamosios priemonės – suėmimo skyrimo; 4) išnaudotos kitos galimybės užtikrinti įtariamojo ar kaltinamojo dalyvavimą procese ar išnagrinėti bylą kaltinamajam nedalyvaujant; 5) asmens perdavimas pagal Europos arešto orderį atitinka proporcingumo ir proceso ekonomiškumo principus, atsižvelgiant į padaryto nusikaltimo pavojingumo pobūdį ir mastą, įtariamojo ar kaltinamojo asmenybę. Kaip matyti iš esamo reglamentavimo, ne bet kuriuo atveju, paaiškėjus, kad Lietuvos Respublikos pilietis užsienio valstybėje galimai padarė nusikalstamą veiką, yra išduodamas Europos arešto orderis. Toks reglamentavimas visiškai atitinka Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR nuostatas, kadangi nei Pamatinis sprendimas 2002/584/TVR, nei BK ar BPK nenumato pareigos išduoti Europos arešto orderį. Šis klausimas yra paliktas Europos arešto orderį išduodančios institucijos kompetencijai. Vadovaujantis aptartu reglamentavimu, <i>Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra pradeda Lietuvos Respublikos piliečio arba kito asmens perėmimo iš Europos Sąjungos valstybės narės procedūrą, tik jeigu Lietuvos Respublikoje yra pradėtas tokio asmens baudžiamasis persekiojimas ir jeigu asmens perdavimas pagal Europos</i>	
--	--	--	---	--

			<i>arešto orderį atitiktų proporcingumo ir proceso ekonomiškumo principus atsižvelgiant į padaryto nusikaltimo pavojingumo pobūdį ir mastą, įtariamojo, kaltinamojo ar nuteistojo asmenybę. Ar pradėti konkretaus asmens baudžiamąjį persekiojimą ir ar Europos arešto orderio išdavimas atitiktų proporcingumo ir proceso ekonomiškumo principus, sprendžia Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra.</i> Komisija taip pat nusprendė pareiškėjo peticiją perduoti LR gen. prokuratūrai rasti galimybę padėti pareiškėjui išspręsti jo peticijoje išdėstytą problemą.	
27.	Virginija Jurgilevičienė ir kiti pareiškėjai (4)	„Dėl Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 21 straipsnio 3 dalies papildymo“. Pareiškėjai prašo Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo 21 straipsnio 3 dalį papildyti 6 punktu ir esamą 6 punktą laikyti 7 punktu ir šios dalies 6 ir 7 punktus išdėstyti taip: „6) perduoti savo dalį įstatymo nustatyta tvarka, kai asmuo įsigijo dali gyvenamosios patalpos Lietuvos Respublikos butų privatizavimo įstatyme ar Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir vienerius metus joje negyvena“.	Komisija 2018-07-31 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-10-17 priėmė sprendimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos pateiktą nuomonę ir į Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnyje įtvirtintas nuostatas, kad nuosavybė neliečiama, o nuosavybės teisės saugo įstatymai, todėl pareiškėjų peticijoje pateiktas pasiūlymas galimai prieštarautų šioms Konstitucijos nuostatoms. Be to, įgyvendinti pasiūlymą būtų praktiškai neįmanoma, kadangi nėra aišku, koku būdu galėtų būti nustatoma, kad gyvenamosios patalpos savininkas joje negyvena vienerius metus.	Seimas 2018-11-06 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.
28.	Klemensas Alsysis	„Dėl Lietuvos Respublikos privačios detektyvinės veiklos	Komisija 2018-07-31 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti.	Seimas 2018-10-09 priėmė Seimo

		įstatymo pakeitimo“. Pareiškėjas prašo „papildyti Privačios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnį tokia nuostata: „Asmuo, siekiantis tapti privačiu detektyvu, privalo turėti ne žemesnį kaip aukštesnįjį išsilavinimą ar specialųjį vidurinį išsilavinimą ir iki 1995 m. įgytą teisininko kvalifikaciją ir 10 m. veiklos teisėsaugos, teisėtvarkos ar žvalgybos institucijose profesinę patirtį;“.	Komisija 2018-09-26 priėmė sprendimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos pateiktas nuomones ir manydama, kad šiuo metu nėra pagrindų ir objektyvių priežasčių keisti 2015 m. priimtame Lietuvos Respublikos privačios detektyvinės veiklos įstatyme (toliau – Įstatymas) nustatytą privačių detektyvų veiklos Lietuvos Respublikoje teisinį reglamentavimą. Pažymėtina, kad dėl privačios detektyvinės veiklos specifikos ją vykdant gali būti sudarytos sąlygos pažeisti žmogaus teises ir laisves, ypač teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą ir teisę į asmens duomenų apsaugą, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 22 straipsnyje nustatytas esminės žmogaus privataus gyvenimo apsaugos garantijas. Taip pat pažymėtina, kad nuo 2018 m. gegužės 25 d. pradėtas tiesiogiai taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas). Todėl didelę reikšmę turi privačia detektyvine veikla užsiimančių asmenų žinios ir kompetencijos, kurios leidžia jiems tinkamai įvertinti jų teisėto veikimo ribas, o taip pat suteikia garantijas kitiems asmenims, su kuriais gali būti susijusi privačių detektyvų veikla, kad nebus sudarytos sąlygos pažeisti jų teises ir laisves. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, įvertinant Konstitucinio Teismo doktriną, nustatant ūkinės veiklos apribojimus, turėtų būti užtikrinamas proporcingumo principo laikymasis. Atsižvelgiant į tai, kad privati detektyvinė veikla neatsiejama būtų susijusi ir su trečiųjų asmenų teisių apsauga bei su asmens duomenimis susijusios informacijos rinkimu, pagal savo pobūdį reikalauja plataus spektro teisinių žinių, apimančių ne tik administracinę teisę ar baudžiamąjį procesą, bet konstitucinę, privatinę teisę, teisės teoriją, todėl negalima teigti, kad reikalavimas turėti	protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.
--	--	---	--	--

			aukštąjį teisinį išsilavinimą yra neproporcingas. Pats faktas, kad daliai vidaus tarnybos pareigūnų, vykdančių panašią veiklą, nėra taikomas analogiškas reikalavimas, nėra pakankamas konstatuoti neproporcingumui, kadangi turėtų būti įvertinama ir aplinkybė, kad vidaus tarnyboje ar kriminalinėje žvalgyboje taikoma pavaldumo, veiklos kontrolės ir priežiūros sistema, kai privačia detektyvine veikla užsiimantys asmenys veiktų ir priimtų sprendimus savarankiškai. Be to, skiriasi ir leistinių veiksmų ir taikytinų priemonių ratas, kadangi teisėsaugos institucijoms, su prokuratūros ir teismo priežiūra, suteikta platesnė veiksmų laisvė, susieta su visuomenės saugumo ir viešojo intereso apsauga. Atsižvelgiant į visa tai, manytina, privatus detektyvas turėtų turėti tiek praktinės veiklos patirties, tiek įvairių teisės šakų teorinių žinių, kurių vien tik praktinis darbas teisėsaugos institucijose nesuteikia, o išsamiai patikrinti kvalifikacinio egzamino metu nėra galimybių. Pastebėtina, kad išsilavinimo, darbinės praktikos ir kvalifikacinio egzamino taikymo sistema kompleksiskai taikoma teisinių paslaugų sistemoje tais atvejais, kai įstatymai reikalauja teisinio išsilavinimo (Notariato, Advokatūros, Teismų, Prokuratūros įstatymai) ir nėra kvestionuojama. Teisingumo ministerijos nuomone, kvestionuojamas galėtų būti nebent Privačios detektyvinės veiklos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkto reikalavimas turėti privačių detektyvų mokymo programos baigimo pažymėjimą tuo atveju, jeigu baigta aukštojo mokslo teisės studijų krypties programa apimtų privačių detektyvų mokymo programos dalykus.	
29.	Justinas Malakauskas	„Dėl Sodros, administracinių teismų, Konstitucijos, įstatymų nepaisymo, klastojimo, dėl 2000 m. gegužės 1 d. nutarimu Nr. 487 patvirtintų Valstybinių	2018-07-31 Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsniu, 2 straipsnio 4 dalimi, 4 straipsnio 1 dalimi ir 7 straipsnio 1 dalimi, nusprendė pareiškimo nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais.	

		socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų 6 priedo panaikinimo“. Pareiškėjas nurodo, kad pareiškinge „kalba eina apie įstatymų trūkumus, klastojimus, valstybės tarnautojų atsakomybę“, jeigu kils neaiškumų, jis prašo paskambinti jo nurodytu telefonu, kad padės ir atsakys į visus klausimus. Taip pat prie šio savo pareiškimo pareiškėjas pridėjo įvairių teisės aktų ištraukas, dokumentų kopijas, papildytas savo komentarais (iš viso 233 lapai).	Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad piliečiams laiduojama peticijos teisė, kurios įgyvendinimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas. Jo 1 straipsnyje yra nustatyta, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, <i>kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija.</i> Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kreipimesi turi būti nurodyta pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, asmens kodas, institucija, kuriai paduodamas kreipimasis, prašymas pripažinti kreipimąsi peticija, kreipimosi padavimo priežastys ir tikslai, pareiškėjo reikalavimai ir siūlymai. Pagal Peticijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalį, kreipimasis paduodamas Seimui, Vyriausybei ar savivaldybės institucijai atsižvelgiant į tai, kieno kompetencija yra jame iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas. Taigi, Peticijų įstatyme aiškiai išdėstyta kreipimūsi, peticijų pateikimo tvarka: dėl ko galima kreiptis į peticijų komisijas (Seimo, Vyriausybės ar savivaldybių), į kurią instituciją kreiptis, kreipimūsi pripažinimo peticija, peticijų nagrinėjimo tvarka ir kt. Yra aiškiai nurodyta, kad peticijų komisijos pareiškimų ir skundų nenagrinėja, kad kreipimesi būtina	
--	--	---	---	--

			aiškiai, nedviprasmiškai išdėstyti savo siūlymus ar reikalavimus, nurodyti argumentus ir motyvus, pagrindžiančius tuos pasiūlymus. Pareiškėjas negali apsiriboti vien bendro pobūdžio teiginiais, tvirtinimu, kad „kalba eina apie įstatymų trūkumus, klastojimus, valstybės tarnautojų atsakomybę“, kad „klastojamos, neigiamos TSRS, LTSR, LR Konstitucijos ir priimti įstatymai“. Negalimi ir siūlymai paskambinti, jeigu kils neaiškumų, siūlymai telefonu padėti ir atsakyti į visus klausimus. Pažymėtina ir tai, kad siūlymai ir reikalavimai turi būti išdėstyti pačiame kreipimesi, o ne kreipimosi priedų komentaruose. Tačiau šis Komisijos sprendimas neatima pareiškėjui teisės pateikti naują kreipimąsi, kuriame būtų aiškiai, konkrečiai ir nedviprasmiškai išdėstytas pasiūlymas, kurio tenkinimui reikėtų spręsti klausimus, kai tam reikia priimti naują įstatymą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį įstatymą.	
30.	Regina Skrabiškienė (atstovė Romualda Zabieliauskienė)	„Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo“. Pareiškėja aiškiai ir konkrečiai nesuformulavo savo pasiūlymo, tik prašo Komisijos svarstyti dėl įstatymo pakeitimo ir papildymo. Pareiškėja yra Lietuvos Respublikos pilietė, bet laikinai išvyko iš Lietuvos į Angliją pas dukrą, todėl deklaravo apie savo išvykimą iš Lietuvos. Dėl šios priežasties jai buvo nutrauktas nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos mokėjimas – pagal Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 1 dalį nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas turi teisę gauti Lietuvos Respublikos	Komisija 2018-09-12 priėmė sprendimą kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-11-07 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo Laisvės kovų komisijos ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktas nuomones ir į tai, kad atsisakius Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo sąlygos, bus sudėtinga sukontroliuoti, ar asmuo kartu su nukentėjusiųjų asmenų valstybine pensija negauna ir iš kitos valstybės panašaus pobūdžio pensijos ar kitokios nuolatinės kompensacinės išmokos, nes ir kitos valstybės Lietuvos Respublikos piliečiams moka panašaus pobūdžio išmokas (pvz., Rusija, Vokietija, Izraelis ir kt.). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo nuostatomis, Lietuvos Respublikos pilietis gali būti kartu ir kitos valstybės pilietis, jeigu jis yra asmuo, ištremtas iš okupuotos Lietuvos Respublikos iki 1990 m. kovo 11 d., arba asmuo, išvykęs iš Lietuvos iki 1990 m. kovo 11 d., arba	Seimas 2018-11-13 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

		piliečiai, deklaravę gyvenamąją vietą arba įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka, kurie negauna iš kitos valstybės panašaus pobūdžio pensijos (išskyrus socialinio draudimo pensiją) ar kitokios nuolatinės kompensacinės išmokos.	vieno iš šių asmenų palikuonis. Lietuvos Respublikos pilietį, kuris kartu yra ir kitos valstybės pilietis, Lietuvos valstybė laiko tik Lietuvos Respublikos piliečiu. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad nelikus Valstybinių pensijų įstatyme Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo sąlygos nustatant teisę gauti nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas, asmenys, kurie niekada negyveno Lietuvos Respublikoje (pvz., tremtinių vaikai), galės pretenduoti į šią pensiją. Pareiškėjos siūlymas susijęs su papildomomis valstybės biudžeto lėšomis. Nustatyti, koks skaičius asmenų galėtų pretenduoti į nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas būtų sudėtinga, nes reiktų įvertinti ne tik nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų mokėjimo nutraukimo atvejus dėl to, kad asmuo deklaravo išvykimą iš Lietuvos Respublikos, bet ir atvejus, kai asmenys būdami Lietuvos Respublikos piliečiais, tačiau nedeklaravę gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje, nesikreipė dėl šių pensijų skyrimo. Kartu pažymėtina, kad gyvenamosios vietos deklaravimo Lietuvos Respublikoje sąlyga kartu su Lietuvos Respublikos pilietybės sąlyga yra nustatyta tik skiriant ir mokant nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas. Ši sąlyga nėra nustatyta kituose teisės aktuose, reguliuojančiuose valstybinių pensijų (pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, teisėjų valstybinių pensijų, pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, Respublikos prezidento sutuoktinio valstybinės pensijos) skyrimą ir mokėjimą. Gyvenamosios vietos deklaravimo Lietuvos Respublikoje sąlyga skiriant ir mokant nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas taikoma visoms Pensijų įstatymo 11 straipsnyje įvardytoms nukentėjusiųjų asmenų grupėms (tremtiniais, politiniams kaliniams, buvusiems beglobiams vaikams, Lietuvos nepriklausomybės gynėjams, Antrojo pasaulinio karo metais buvo išvežtiems priverstiniais darbams (taip pat ten gimusiems ar kartu su jais buvusiems nepilnamečiams šeimos nariams) arba buvusiems getuose, koncentracijos ar kitokio tipo prievartinėse stovyklose,	
--	--	--	--	--

			Antrojo pasaulinio karo metais tarnavusiems antihitlerinės koalicijos valstybių veikiančiose armijose, partizanų būriuose ar junginiuose, dalyvavusiems likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius, invalidais tapusiems būtinios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje (1945-07-22–1991-12-31) metu arba vėliau pripažintiems nedarbingais ar iš dalies darbingais dėl ligų, susijusių su karine tarnyba, būtinios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu atlikusiems tarnybą Afganistane, asmenims, pagal Sovietų Sąjungos ir nacistinės Vokietijos 1941 m. sausio 10 d. susitarimą dėl gyventojų mainų atkeltiems į Lietuvą, nuo minų ir sprogmenų nukentėjusiems asmenims, kuriems iki 2005 m. liepos 1 d. teisės aktų nustatyta tvarka buvo pripažintas I, II ar III grupės invalidumas nuo vaikystės dėl sužeidimo, kontūzijos arba suluošinimo, susijusių su kovos veiksmis Antrojo pasaulinio karo metais arba su šio karo padariniais), o taip pat skiriant ir mokant nukentėjusiųjų asmenų valstybines našlių ir našlaičių pensijas. <i>Nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas (kartu su našliais ir našlaičiais) šių metų rugpjūčio mėnesį gavo 60512 asmenų.</i>	
31.	Vytautas Kadžys	Jurgis	„Dėl referendumo paskelbimo“ Pareiškėjas siūlo Seimui paskelbti referendumą dėl Konstitucijos straipsnio 9 straipsnio keitimo kartu su referendumu dėl Konstitucijos 12 straipsnio keitimo. Komisija 2018-09-26, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9 straipsniu, Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 2 punktu ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, nusprendė kreiptis nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais, nes kreipimasis pateikto pasiūlymo nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai. Konstitucijos 9 straipsnyje nustatyta, kad svarbiausi Valstybės bei Tautos gyvenimo klausimai sprendžiami referendumu. Įstatymo nustatytais atvejais referendumą skelbia Seimas. Referendumas taip pat skelbiamas, jeigu jo reikalauja ne mažiau kaip 300 tūkstančių piliečių, turinčių rinkimų teisę. Referendumo skelbimo ir vykdymo tvarką nustato įstatymas. Peticijų įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Peticijų įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina	

			Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę; <i>referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę</i>; valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę. Referendumo įstatymo 9 straipsnyje nustatyta, kad referendumo paskelbimo iniciatyvos teisė priklauso piliečiams ir Seimui. <i>Piliečių referendumo paskelbimo iniciatyvos teisė įgyvendinama 300 tūkstančių turinčių rinkimų teisę piliečių reikalavimu.</i> Siūlymą paskelbti referendumą turi teisę pateikti Seimui ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių grupė. Sprendimą dėl šio siūlymo priima Seimas Seimo statuto nustatyta tvarka. Seimo statuto 146 straipsnyje nurodyta, kad jeigu yra sudaryta iniciatyvinė grupė referendumui dėl įstatymo nuostatų paskelbti, po to, kai patvirtinama, jog yra surinktas reikiamas parašų skaičius, sesijos metu šis klausimas svarstomas artimiausiame Seimo posėdyje. Jame kviečiami dalyvauti referendumo iniciatorių atstovai. Taigi, Peticijų komisijai nesuteikta iniciatyvos teisė nei skelbti referendumo, nei siūlyti Seimui skelbti referendumą. Piliečių referendumo paskelbimo iniciatyvos teisė įgyvendinama 300 tūkstančių turinčių rinkimų teisę piliečių reikalavimu. Siūlymą paskelbti referendumą taip pat turi teisę pateikti Seimui ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių grupė.	
32.	Sandra Gedrimienė (atsiųstas e. paštu, bet nepasirašytas elektroniniu parašu)	„Dėl fizinių nemokumo administratorių diskriminavimo“. Pareiškėja prašo šį jos pareiškimą-kreipimąsi pripažinti peticija, kad „apginti fizinių bankroto (nemokumo) administratorių konstitucines teises: teisę nebūti diskriminuojamam, užtikrinti lygiateisiškumą, užtikrinti sąžiningą konkurenciją atrankose, užtikrinti teisę į	Komisija 2018-09-26, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi ir 4 straipsnio 1 dalimi, nusprendė kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais – įstatymų projektų nagrinėjimas nėra Komisijos kompetencijoje. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad piliečiams laiduojama peticijos teisė, kurios įgyvendinimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas. Jo 1 straipsnyje yra nustatyta, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų,	

		vienodą administracinės atsakomybės taikymą, o tai galima pasiekti tik jeigu teisinių santykių subjektas bus fizinis nemokumo administratorius.“	pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, <i>kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą</i> ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad kreipimasis pateikiamas raštu arba elektroniniu būdu, kad kreipimesi turi būti nurodyta pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, asmens kodas; institucija, kuriai paduodamas kreipimasis; prašymas pripažinti kreipimąsi peticija, kreipimosi padavimo priežastys ir tikslai; pareiškėjo reikalavimai ir siūlymai; kad kiekvienas kreipimasis turi būti pareiškėjo pasirašytas, o kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu. Šiame savo pareiškime-kreipimesi pareiškėja prašo jos pareiškimą-kreipimąsi pripažinti peticija, kad „apginti fizinių bankroto (nemokumo) administratorių konstitucines teises: teisę nebūti diskriminuojamam, užtikrinti lygiateisiškumą, užtikrinti sąžiningą konkurenciją atrankose, užtikrinti teisę į vienodą administracinės atsakomybės taikymą, o tai galima pasiekti tik jeigu teisinių santykių subjektas bus fizinis nemokumo administratorius.“ Ji taip pat rašo, kad 2018 m. liepos 30 d. Seime įregistruotas naujas juridinių asmenų nemokumo įstatymo projektas, tačiau šis pareiškėjos minimas Finansų ministerijos parengtas projektas Seime nėra užregistruotas. Jis yra užregistruotas Seimo internetinėje svetainėje Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAIS), jo Nr. 18-2391(2). Atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės	
--	--	---	--	--

			kanceliarijos teisininkų pastabas, šis projektas yra grąžintas Finansų ministerijai tobulinti. Vadovaujantis Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, įstatymų projektų nagrinėjimas nėra Komisijos kompetencijoje, todėl pareiškėjos pareiškimas-kreipimasis nenagrinėtinas Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Be to, pareiškime-kreipimesi pateiktas siūlymas yra nekonkretus ir deklaratyvus, nesuformuluotas konkretus siūlymas, pareiškimas-kreipimasis pateiktas elektroniniu būdu, tačiau nepasirašytas elektroniniu parašu.	
33.	Viltana Šakenytė	„Dėl referendumo paskelbimo“ Pareiškėja siūlo Seimui paskelbti referendumą dėl Konstitucijos straipsnio 9 straipsnio keitimo kartu su referendumu dėl Konstitucijos 12 straipsnio keitimo.	Komisija 2018-09-26, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9 straipsniu, Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 2 punktu ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi, nusprendė kreiptis nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais, nes kreipimesi pateikto pasiūlymo nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai. Konstitucijos 9 straipsnyje nustatyta, kad svarbiausi Valstybės bei Tautos gyvenimo klausimai sprendžiami referendumu. Įstatymo nustatytais atvejais referendumą skelbia Seimas. Referendumas taip pat skelbiamas, jeigu jo reikalauja ne mažiau kaip 300 tūkstančių piliečių, turinčių rinkimų teisę. Referendumo skelbimo ir vykdymo tvarką nustato įstatymas. Peticijų įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Peticijų įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę; <i>referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę</i>; valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę. Referendumo įstatymo 9 straipsnyje nustatyta, kad referendumo paskelbimo iniciatyvos teisė priklauso piliečiams ir Seimui. <i>Piliečių referendumo paskelbimo iniciatyvos teisė įgyvendinama 300 tūkstančių turinčių rinkimų teisę piliečių reikalavimu.</i> Siūlymą paskelbti referendumą turi teisę pateikti Seimui ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių grupė. Sprendimą dėl šio siūlymo priima Seimas Seimo statuto nustatyta tvarka. Seimo statuto 146	

			straipsnyje nurodyta, kad jeigu yra sudaryta iniciatyvinė grupė referendumui dėl įstatymo nuostatų paskelbti, po to, kai patvirtinama, jog yra surinktas reikiamas parašų skaičius, sesijos metu šis klausimas svarstomas artimiausiame Seimo posėdyje. Jame kviečiami dalyvauti referendumo iniciatorių atstovai. Taigi, Peticijų komisijai nesuteikta iniciatyvos teisė nei skelbti referendumo, nei siūlyti Seimui skelbti referendumą. Piliečių referendumo paskelbimo iniciatyvos teisė įgyvendinama 300 tūkstančių turinčių rinkimų teisę piliečių reikalavimu. Siūlymą paskelbti referendumą taip pat turi teisę pateikti Seimui ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių grupė.	
34.	Viltana Šakenytė	„Dėl Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo, Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo ir kt. pakeitimo“. Pareiškėja siūlo pakeisti Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo 19 straipsnio 1 dalį, išbraukiant jos 2 punktą, kuris skelbia, kad <i>politinės partijos finansavimo šaltiniai yra</i> valstybės biudžeto asignavimai“, taip pat atitinkamai pataisyti Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo ir kt. teisės normas, kurios susijusios su siūlomu pakeitimu.	Komisija 2018-09-26 nusprendė kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pateiktą nuomonę, kitą informaciją ir manydama, kad politines partijas nustojus finansuoti valstybės biudžeto lėšomis, iš esmės būtų sužlugdyta partinė sistema. Tai lemtų ir tolimesnius neigiamus procesus politinei sistemai ir valstybei. Siekiant, kad partinė sistema sklandžiai funkcionuotų, kad jos galėtų užtikrinti savo kasdienę veiklą, konkuruoti tarpusavyje ir įgyvendinti savo idėjas, jos turi turėti piniginių lėšų, todėl politinių partijų finansavimo klausimas yra aktualus visoms valstybėms. Daugumoje Europos demokratinių valstybių politinės partijos yra finansuojamos iš valstybės biudžeto. Pirmoji Europos šalis, parėmusi tiesioginį politinių partijų finansavimą iš valstybės biudžeto, buvo Vokietijos Federacinė Respublika, kai 1959 m. skyrė nedidelę paramą iš valstybės biudžeto. Vėliau ir kitos Europos šalys pradėjo finansuoti politinių partijų veiklą: Austrija 1963 m., Prancūzija 1965 m., Švedija 1966 m., Suomija 1967 m., Danija 1969 m., Norvegija 1970 m., Italija 1974 m., Ispanija 1977 m. Iš visų demokratiškų Europos valstybių tik viena	Seimas 2018-11-13 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			Šveicarija neskiria politinėms partijoms finansavimo iš valstybės biudžeto. Finansavimo gavimo modeliai atskirose valstybėse labai skirtingi. Daugelyje demokratiškų Europos valstybių politinių partijų finansavimas iš valstybės biudžeto yra skirstomas į tiesioginį valstybinį politinių partijų finansavimą (valstybės biudžeto dotacijos) ir netiesioginį valstybinių politinių partijų finansavimą (pvz., teisė nemokamai naudotis visuomenės informavimo priemonėmis, parama parlamentiniam politinių partijų darbui, įvairios mokestinės lengvatos ir pan.). Valstybinis politinių partijų finansavimas leidžia partijoms išlikti nepriklausomoms nuo privačių subjektų įtakos, mažėja politinės korupcijos rizika, politinių partijų finansavimas yra skaidresnis. Pagrindinis neigiamas aspektas – valstybės gyventojų (mokesčių mokėtojų) nenoras remti partijas, kurios neatspindi jų pažiūrų ir interesų. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjas pagal Konstitucijos 35 straipsnio 3 dalį turi reglamentuoti <i>inter alia</i> politinių partijų steigimą ir veiklą. Tai darydamas, įstatymų leidėjas pagal Konstituciją, <i>inter alia</i> jos 35 straipsnio 3 dalį, gali nustatyti <i>inter alia</i> politinių partijų finansavimo šaltinius, būdus ir šio finansavimo kontrolės tvarką. Konstitucijoje nėra tiesiogiai nustatyti rinkimų kampanijų ir jų dalyvių, <i>inter alia</i> politinių partijų, finansavimo šaltiniai, būdai ir finansavimo kontrolės pagrindai, tačiau, kaip nurodė Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, su tuo susiję principai atitinkamai kyla iš Konstitucijos, <i>inter alia</i> jos preambulėje įtvirtinto atviros pilietinės visuomenės siekio, taip pat jos 35, 44, 83, 113, 114, 141 straipsniuose tiesiogiai įtvirtintų (<i>expressis verbis</i> nurodytų) partijų politinio siekio ir jo įgyvendinimo specifikos. Politinių partijų finansavimo modelis Lietuvoje ne kartą kito ir nuo 1990 m. praėjo net kelis raidos etapus. Iki 2012 m. sausio 1 d. Lietuvoje valstybės biudžeto dotacijos buvo vienas iš Lietuvos politinių partijų šaltinių. Uždraudus gauti finansavimą iš juridinių asmenų ir apribojus fizinių	
--	--	--	---	--

			asmenų aukas, valstybinis finansavimas tapo pagrindiniu politinių partijų finansavimo šaltiniu.	
35.	Justinas Malakauskas	„Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gegužės 1 d. nutarimo Nr. 487 panaikinimo“	Komisija 2018-09-12, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, nusprendė pareiškėjo prašymą persiųsti Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijai. Peticijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos sprendžia klausimą dėl kreipimosi pripažinimo peticija, išsiaiškinusios, ar jame iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas priklauso įregistravusios institucijos kompetencijai. Jei kreipimasis yra pateiktas institucijai, kurios kompetencijai nepriklauso nagrinėti ir iškelti reikalavimus ir siūlymus, peticijų komisija ne vėliau kaip per 4 darbo dienas nuo išsiaiškinimo, ar kreipimesi iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas priklauso įregistravusios institucijos kompetencijai, dienos persiunčia kreipimąsi 7 straipsnio 1 dalyje nurodytai kompetentingai institucijai ir apie tai praneša pareiškėjui ar jo atstovui. Vadovaujantis minėta Peticijų įstatymo nuostata ir atsižvelgus į tai, kad pareiškėjo minimas nutarimas buvo priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės, buvo priimtas Komisijos sprendimas Justino Malakausko prašymą persiųsti Vyriausybės Peticijų komisijai išnagrinėti jį ir priimti sprendimą.	
36.	Marius Kučinskas	„Dėl triukšmo lygio dienos metu išmatavimo“. Pareiškėjas prašo „parengti įstatymų pakeitimus taip, kad jie netrukdytų savivaldybių Viešosios tvarkos skyriams dienos metu išmatuoti, koku garsumu groja muzika ir jeigu viršija ribas už tai bausti“.	Komisija 2018-10-17 nusprendė kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-12-05 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos, taip pat Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktas nuomones ir dėl šių motyvų: 1) įvertinus nacionalinės sveikatos sistemos, visuomenės sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos saugos ir kontrolės bei triukšmo valdymo teisinį reglamentavimą ir juo siekiamus tikslus, akivaizdu, kad	Seimas 2018-12-11 priėmė Seimo protokolinių nutarimų atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			triukšmo matavimai yra specifiniai, su sveikatos sritimi susiję matavimai. Todėl juos atlikti turi specialūs, kompetentingi subjektai, triukšmo lygio matavimo technika turi būti tvarkinga ir metrologiškai patikrinta, akustiniai matavimai taip pat turi būti atliekami vadovaujantis tam tikra metodika. Taigi, tokius matavimus atlikti kokybiškai, pagal keliamus reikalavimus, ir turėti įrodymais grįstus tyrimo rezultatus gali tik akredituota įstaiga, šiuo metu tai – Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija. 2) savivaldybių administracijų Viešosios tvarkos skyriai (atskiri struktūriniai padaliniai), kurių funkcijos nukreiptos užtikrinant viešąją tvarką, yra įkurti ne visų Lietuvos savivaldybių administracijose. Jie, išskyrus išskirtinius atvejus, taip pat nedirba savaitgaliais ir švenčių dienomis, darbo dienomis po 17 valandos. 3) sprendimas priimti teisės aktų pakeitimus, įpareigojančius savivaldybių administracijas tapti akredituotomis laboratorinius matavimus atliekančiomis institucijomis būtų abejotinas funkcijų tarp institucijų paskirstymo prasme ir neracionalus įvertinus nedidelį gyventojų skundų, kuriuose išdėstytoms problemoms spręsti būtini triukšmo lygio matavimai, skaičių. Be to, atsižvelgiant į triukšmo lygio matavimo prietaisų kainas ir jų priežiūros (metrologinę patikrą ir pan.) kaštus, taip pat savivaldybių administracijų specialistų teorinių ir praktinių žinių, kaip atlikti matavimus, poreikį, papildomų etatų poreikį, galimybės užtikrinti tokių įpareigojimų laikymąsi visose savivaldybėse taip pat tampa sunkiai įmanomomis. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją negali būti tokio teisinio reguliavimo, kad, įstatymu nustačius tam tikras savivaldybių funkcijas, savivaldybių institucijos ir (arba) pareigūnai, per kuriuos šios funkcijos turi būti įgyvendinamos, neturėtų atitinkamos kompetencijos (įgaliojimų). Priešingu atveju tektų konstatuoti, kad savivaldybėms įstatymu buvo perduotos tokios funkcijos, kokių jos nepajėgia atlikti. Viešasis interesas, kurį garantuoti turi ir vietos savivalda, kaip viena iš Konstitucijoje numatytų viešosios valdžios sistemų, taip pat tam tikru laikotarpiu visai	
--	--	--	---	--

			visuomenei bei valstybei ir teritorinėms bendruomenėms išskylantys konkretūs uždaviniai yra dinamiški, kinta. Dėl to įstatymų leidėjas gali, o tam tikrais atvejais ir turi, įstatymu keisti (plėsti, siaurinti arba kitaip koreguoti) savivaldybėms perduotų funkcijų apimtį ir turinį, perduoti savivaldybėms vykdyti naujas funkcijas, kurių jos iki tol nevykdė (...); įstatymų leidėjas taip pat gali, o tam tikrais atvejais ir privalo, atitinkamai koreguoti savivaldybių (jų institucijų, pareigūnų) kompetenciją (įgaliojimus), reikalingą savivaldybėms perduotoms funkcijoms vykdyti. Tai darydamas, įstatymų leidėjas privalo paisyti Konstitucijos normų ir principų, <i>inter alia</i> iš Konstitucijos kylančio imperatyvo įstatymais nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad, atsižvelgiant į valstybės ir visuomenės išteklius, materialines ir finansines galimybes, kitus svarbius veiksnius, būtų užtikrintas savivaldybių funkcijų finansavimas; be to, jeigu savivaldybėms perduotų funkcijų apimtis yra keičiama (plečiama, siaurinama arba kitaip koreguojama), įstatymų leidėjas gali, o tam tikrais atvejais ir privalo, atitinkamai koreguoti (didinti arba mažinti) savivaldybių funkcijų finansavimą“ (Konstitucinio Teismo 2005 m. liepos 8 d. nutarimas, Byla Nr. 10/02). 5) pareiškėjo nusiskundimams dėl viešosios rimties trikdymo gyvenamosiose patalpose dienos metu išspręsti užtektų priimti Seimo Peticijų komisijos parengto Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 48 ir 488 straipsnių pakeitimo projektą Nr. XIII P-2419(2). Šiame projekte siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – Kodeksas) 488 straipsnio 1 dalį ir nustatyti draudimą triukšmauti gyvenamosiose patalpose, įmonėse, įstaigose ar organizacijose ne tik vakare ir naktį, bet ir dienos metu. Vadovaujantis Kodekso 589 straipsnio 49 ir 82 punktų nuostatomis, administracinių nusižengimų teiseną dėl Kodekso 488 straipsnyje numatytų administracinių nusižengimų pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo policijos ir savivaldybių administracijų pareigūnai. Taigi, savivaldybių administracijų pareigūnai jau įpareigoti	
--	--	--	--	--

			nagrinėti asmenų skundus ir prašymus dėl viešosios rimties trikdymo ir skirti administracines nuobaudas.	
37.	Dalius Mančiunskas	„Dėl licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais viešojo maitinimo įmonėse (naktiniuose baruose ar klubuose, veikiančiuose gyvenamuose namuose) viršenybės virš viešojo intereso, jos išdavimo reglamentavimo spragų bei sąlygų korupcijai“	Komisija 2018-10-17, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, nusprendė kreiptis nenagrinėti Peticijų įstatymo nustatytais pagrindais. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad piliečiams laiduojama peticijos teisė, kurios įgyvendinimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas. Jo 1 straipsnyje yra nustatyta, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, <i>kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija.</i> Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreiptis pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kreipimesi turi būti nurodyta pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, asmens kodas, institucija, kuriai paduodamas kreipimasis, prašymas pripažinti kreipimąsi peticija, kreipimosi padavimo priežastys ir tikslai, <i>pareiškėjo reikalavimai ir siūlymai.</i> Kiekvienas kreipimasis turi būti pareiškėjo pasirašytas. Tais atvejais, kai pareiškėjas dėl fizinių trūkumų pats negali pasirašyti, kreipimąsi už pareiškėją pasirašo kitas asmuo, nurodydamas savo vardą,	

			pavarde, gyvenamąją vietą, asmens kodą. <i>Kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu.</i> Taigi, Peticijų įstatyme aiškiai išdėstyta kreipimūsi, peticijų pateikimo tvarka: kas ir dėl ko gali kreiptis į peticijų komisijas (Seimo, Vyriausybės ar savivaldybių), į kurią instituciją kreiptis, kreipimūsi pripažinimo peticija, peticijų nagrinėjimo tvarka ir kt. Jame yra aiškiai nurodyta, kad kreipimesi būtina aiškiai, nedviprasmiškai išdėstyti savo siūlymus ar reikalavimus, <i>kurių tenkinimui reikėtų spręsti klausimus, kai tam reikia priimti naują įstatymą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį įstatymą</i>, tačiau pareiškėjo kreipimesi suformuluotas prašymas yra neaiškus, nekonkretus, gana deklaratyvus ir dviprasmiškas. Be to, jokie teisės aktai Komisijai nesuteikia teisės ginti viešąjį interesą, užtikrinti viešojo intereso apsaugą bei viršenybę alkoholio prekybos atžvilgiu. Pagal Peticijų įstatymą, Komisijos nuostatus, Seimo statutą, Komisija sprendžia kreipimosi į Seimą pripažinimo peticija bei Seimui pateiktų peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijose išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Skundų, pareiškimų ir pasiūlymų Komisija nenagrinėja. Pagal Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 16 straipsnio 7 dalį, didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklės, remdamasi šiuo Įstatymu, Civiliniu kodeksu ir Europos Sąjungos teisės reikalavimais, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė, todėl Komisija taip pat nusprendė patarti pareiškėjui Vyriausybės Peticijų komisijai pateikti kreipimąsi, kuriame būtų aiškiai, konkrečiai ir nedviprasmiškai suformuluotas pasiūlymas ar reikalavimas.	
38.	Marius Kučinskas	„Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo“. Pareiškėjas siūlo pakeisti Lietuvos Respublikos	Komisija 2018-10-17 nusprendė pareiškėjo kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti ta apimtimi, kurioje yra pateikti reikalavimai pakeisti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymą. Kadangi Kelių eismo taisyklės (toliau – KET) yra tvirtinamos	Seimas 2018-12-04 priėmė Seimo protolinį nutarimą nepritarti Komisijos išvada atmeti peticijoje

	saugaus eismo automobilių keliais įstatymą: 1) atsisakyti dienos metu naudoti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais arba žibintus; 2) įteisinti važiavimą dviračiu pėsčiųjų perėja tik įsitikinus, kad tai saugu. Jis taip pat siūlo pakeisti Kelių eismo taisyklių 56, 57, 60 ir 64.9 punktus.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, taip pat buvo nuspręsta kreipimąsi persiųsti Vyriausybės Peticijų komisijai išnagrinėti ta apimtimi, kurioje pateiktas pareiškėjo siūlymas keisti KET 56, 57, 60 ir 64.9 punktus išnagrinėti ir priimti sprendimą. Komisija 2017-11-21 nusprendė atmesti peticijoje pateiktus pasiūlymus. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Susisiekimo ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad siūlymas atsisakyti prievolės dviratininkams dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais ar naudoti žibintus dienos metu ir tokiu būdu sumažinti vienų iš pažeidžiamiausių eismo dalyvių – dviratininkų, važiuojančių važiuojamąja kelio dalimi (tarp motorinių transporto priemonių), matomumą nėra pagrįstas jokiais objektyviais duomenimis ir nepriimtinas eismo saugos požiūriu. Ryškesnė apranga važiuojant dviračiu ir dviračio apšvietimas yra privalumas, nes tuomet žmogus tampa labiau matomas kelyje ir todėl žymiai saugesnis. Pareiškėjo siūlomas reglamentavimas leisti dviratininkams važiuoti pėsčiųjų perėja neužtikrins eismo saugos pėsčiųjų perėjose ir neabejotinai padidins konfliktinių situacijų ir eismo įvykių skaičių jose. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas arba raudonas šviesos žibintas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai, pritvirtinti prie ratų stipinų. <u>Važiuodamas važiuojamąja kelio dalimi</u>, dviračio vairuotojas privalo dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais <u>arba</u> dviračio priekyje turi degti baltas šviesos žibintas, o gale – raudonas šviesos žibintas. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba kai blogas matomumas, dviračio priekyje turi degti baltas šviesos žibintas, o gale – raudonas šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais. Pabrėžtina, kad esamas reglamentavimas yra gana	pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.
--	--	--	---

			lankstus ir dviračių vairuotojai gali pasirinkti jiems tinkamą variantą eismo saugai šviesiuoju paros metu užtikrinti – dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais (<u>gali būti</u> bet koks viršutinės kūno dalies (nuo kaklo iki juosmens) drabužis su šviesą atspindinčiais elementais) <u>arba</u> dviračio priekyje turėti degantį baltos šviesos žibintą, o gale – raudonos šviesos žibintą (kaip to reikalaujama iš kitų važiuojamąja kelio dalimi važiuojančių transporto priemonių). Pažymėtina ir tai, kad minėtos įstatymo nuostatos taikomos važiuojant ne šaligatviu ar dviračių taku, o važiuojamąja kelio dalimi (tarp motorinių transporto priemonių). Be to, minėtame įstatyme numatytos dviratininkų matomumą gerinančios priemonės nėra brangios ir lengvai prieinamos, o jų veiksmingumas yra pagrįstas moksliniais tyrimais. Analizuojant eismo įvykių statistinius duomenis, matyti, kad po Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimų, nustatančių prievolę dviratininkams dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais ar naudoti žibintus įsigaliojimo 2014 m. liepos 1 d., ir nepaisant sparčiai populiarėjančio dviračių transporto ir kiekvienais metais augančio dviratininkų skaičiaus, eismo įvykiuose žuvusių dviratininkų skaičius kasmet mažėja – 2014 m. eismo įvykiuose žuvo 19 dviratininkų, 2015 m. – 22, 2016 m. – 17, 2017 m. – 13, 2018 m. per devynis mėnesius – 8. Anot policijos atstovų, važiuojamosios kelio dalies kirtimas dviračiu važiuojant per perėją yra viena dažnesnių situacijų, kuriose nukenčia dviratininkai. Dviratis į pėsčiųjų perėją įvažiuoja greičiau, nei juda pėstieji, o nenulipus nuo dviračio gali būti sudėtinga įvertinti situaciją kelyje. Pagal Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 straipsnio 43 dalį, pėsčiųjų perėja – perėjimo per važiuojamąją kelio dalį vieta, pažymėta kelio ženklais „Pėsčiųjų perėja“ ir ženklinimo linijomis arba tik kelio ženklais „Pėsčiųjų perėja“. Pėsčiųjų perėja yra išskirtinai pėstiesiems numatytas kelio elementas, kuriame eismo dalyviai kerta	
--	--	--	--	--

			važiuojamąją kelio dalį dažniausiai eidami. Dviratininkų eismui per važiuojamąją kelio dalį organizuoti turi būti naudojamas Kelių eismo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – KET), 3 priedo 1.14 papunktyje nustatytas horizontalusis ženklavimas – dvi lygiagrečios linijos, sudarytos iš kvadratų, žyminčios vietą, kur dviračių takas, dviračių juosta kerta važiuojamąją dalį. Atsižvelgiant į tai, KET 64.9 papunktyje nustatyta, kad dviračių vairuotojams draudžiama kirsti važiuojamąją dalį važiuojant pėsčiųjų perėjomis. Draudimas numatytas siekiant užtikrinti pėsčiųjų eismo saugą pėsčiųjų perėjoje (padidinto pavojaus kelio vietoje) ir dviratininkų saugumą jiems kertant važiuojamąją kelio dalį. Nesant KET 3 priedo 1.14 papunktyje nustatyto horizontaliojo ženklavimo automobilių vairuotojai nėra įspėjami apie galimą dviračių eismą. Kaip rodo eismo įvykių pėsčiųjų perėjose, kai susiduria automobiliai ir dviračiai, aplinkybės dėl ženkliavimosi didesnio nei pėsčiųjų išvystomo judėjimo greičio (artėjant prie pėsčiųjų perėjos) ir greitesnio kliūtis sudarymo pėsčiųjų perėjos prieigose, automobilių vairuotojai netenka galimybės laiku sustabdyti vairuojamą transporto priemonę. Pažymėtina, kad 1991 m. lapkričio 20 d. Lietuvos Respublika prisijungė prie Kelių eismo konvencijos, pasirašytos 1968 m. lapkričio 8 d. Vienoje (toliau – Vienos konvencija), ir įsipareigojo užtikrinti, kad nacionalinių teisės aktų (pavyzdžiui, Įstatymo, KET) nuostatos privalo atitikti Vienos konvencijos nuostatas. Vienos konvencija važiavimo per pėsčiųjų perėją dviračiu nenumato. Taip pat pažymėtina, kad diskutuojant apie tam tikrų transporto priemonių dalyvavimo viešajame eisme tvarką, labai svarbu skirti transporto priemonių populiarinimo, patrauklumo ar patogumo klausimus ir eismo saugai užtikrinti būtinus reikalavimus. Nepriimtina didesnio dviračių transporto populiarumo siekti atsisakant reikalavimų, užtikrinančių eismo saugą, ir rizikuojant eismo dalyvių gyvybe ar sveikata. Kaip rodo kitų valstybių patirtis,	
--	--	--	--	--

			dviračių transporto populiarumas ir eismo saugos reikalavimai yra suderinami ir vienas kitam netrukdo tinkamai įrengiant naują ar rekonstruojant esamą kelių infrastruktūrą, mažinant konfliktinių taškų skaičių ir priimant šiuolaikiškus eismo organizavimo sprendimus keliuose. Susisiekimo ministerijos nuomone, tinkamai įrengus dviračių infrastruktūrą keliuose (įrengiant dviračių takus, dviračių juostas, atskiriant pėsčiųjų ir dviratininkų eismo srautus), dviračių važiavimo pėsčiųjų perėjomis klausimas taps nebeaktualus.	
39.	Goda Juocevičiūtė	Klausimai Komisijai dėl pareiškėjos Aldonos Andriuškevičiūtės peticijos ir dėl Komisijos parengto Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-2111. Pareiškėja pateikė tokius klausimus: 1. Kodėl Peticijų komisija priėmė sprendimą tenkinti pateiktą pasiūlymą priimti įstatymą, griežtai reglamentuojantį gyvūnų savininkų atsakomybę už savo augintinių (šunų, kačių) keliamą triukšmą, į Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymą įrašant nuostatą, kad triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose pastatuose taikomi ir žmonių bei gyvūnų keliamo triukšmo vertinimo atvejais? 2. Kas konkrečiai šį įstatymo pakeitimo projektą iki smulkmenų parengė – pati	2018-10-17 posėdyje Komisija, susipažinusi su šiuo pareiškėjos laišku ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsniu, 2 straipsnio 4 ir 5 dalimis, 4 straipsnio 1 ir 2 dalimis, nusprendė šių klausimų nenagrinėti Peticijų įstatymo nustatytais pagrindais. Komisija taip pat nusprendė paaiškinti pareiškėjai kreipimusi, peticijų pateikimo ir jų nagrinėjimo tvarką. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad piliečiams laiduojama peticijos teisė, kurios įgyvendinimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas. Jo 1 straipsnyje yra nustatyta, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Peticijų įstatyme nustatyta, kad pareiškėjas – ne jaunesnis kaip 16 metų Lietuvos Respublikos pilietis ar užsienietis, nuolat gyvenantis Lietuvos Respublikoje, arba jų grupė, šio įstatymo nustatyta tvarka parašę ir pateikę kreipimąsi (peticiją). Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, <i>kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios</i>	

	pilietė Aldona Andriuškevičiūtė ar Seimo narių grupė? Jei Seimo nariai, tai kas jie? 3. Ar prieš priimdama ir įregistruodama p. A. Andriuškevičiūtės paraišką Peticijų komisija domėjosi šios vilnietės psichikos būkle – ar buvo prašoma iš gydymo įstaigų suteikti informaciją, siekiant įsitikinti šios pilietės adekvatumu? (šis klausimas kyla todėl, kad mokslininkai pastebėjo, jog dažniausiai gyvūnų netoleruoja ir negali pakęsti žmonės, patyrę rimtas psichologines traumas ar turintys psichikos sutrikimų ir vartojantys psichotropinius preparatus, nuo kurių paaštrėja dirglumas ir jautrumas aplinkai). 4. Kaip galima būtų gauti čia minimos pilietės kontaktus ir su ja pakalbėti tiesiogiai, siekiant surinkti kuo visapusiškesnę informaciją apie šio projekto gimimo idėją? Tokiu atveju, jei Seimas pritartų minėtiems įstatymo pakeitimams, ar tai nebūtų žiauraus elgesio su gyvūnais skatinimas? Mat, anot kinologijos specialistų ir mokslininkų, drausti šuniui loti arba katinui kniaukti bei šiuo tikslu taikyti kokias nors tramdomąsias priemones ar naudoti nemalonus pojūčius gyvūnams keliančius prietaisus,	<i>galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija.</i> Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kreipimesi turi būti nurodyta pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, asmens kodas, institucija, kuriai paduodamas kreipimasis, prašymas pripažinti kreipimąsi peticija, kreipimosi padavimo priežastys ir tikslai, pareiškėjo reikalavimai ir siūlymai. Kiekvienas kreipimasis turi būti pareiškėjo pasirašytas. Tais atvejais, kai pareiškėjas dėl fizinių trūkumų pats negali pasirašyti, kreipimąsi už pareiškėją pasirašo kitas asmuo, nurodydamas savo vardą, pavardę, gyvenamąją vietą, asmens kodą. <i>Kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu.</i> Taigi, Peticijų įstatyme aiškiai išdėstyta kreipimūsi, peticijų pateikimo tvarka: kas ir dėl ko gali kreiptis į peticijų komisijas (Seimo, Vyriausybės ar savivaldybių), į kurią instituciją kreiptis, kreipimūsi pripažinimo peticija, peticijų nagrinėjimo tvarka ir kt. Yra aiškiai nurodyta, kad kreipimasis, pateiktas elektroniniu būdu, privalo būti pasirašytas elektroniniu parašu, kad peticijų komisijos pareiškimų, pasiūlymų ir skundų nenagrinėja, kad kreipimesi būtina aiškiai, nedviprasmiškai išdėstyti savo siūlymus ar reikalavimus, <i>kurių tenkinimui reikėtų spręsti klausimus, kai tam reikia priimti naują įstatymą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį įstatymą.</i> Atsižvelgus į tai ir vadovaujantis Peticijų įstatymo 1 straipsniu, 2 straipsnio 4 ir 5 dalimis, 4 straipsnio 1 ir 2 dalimis, ir buvo priimtas sprendimas pareiškėjos klausimų nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Pareiškėja taip pat informuojama apie tai, kad Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog Seimo Peticijų komisija, išnagrinėjusi peticiją, Seimo statuto	
--	--	--	--

	taip pat daryti debarkingo operacijas ar keturkojų izoliuoti kokioje nors uždaroje, garsą slopinančioje kameroje yra žiaurus elgesys ir skatina keturkojų fizines bei psichikos traumas. 5. Jei įsigalios Triukšmo valdymo įstatymo pakeitimai, pagal kuriuos bus ribojamas šunų lojimo ir kačių kniaukimo laikas, pagal kokią tvarką Peticijų komisija turės priimti kokio nors vieno piliečio peticiją su pasiūlymu keisti šį įstatymą ir švelninti sąlygas dėl garsų gyvūnus laikantiems gyventojams?	nustatyta tvarka teikia Seimui išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Tuo atveju, kai prieinama išvados tenkinti peticijoje išdėstytus reikalavimus ir siūlymus, gali būti parengiamas atitinkamo teisės akto projektas arba siūloma sudaryti komisiją ar darbo grupę teisės akto projektui parengti. Komisija 2018 m. balandžio 11 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Aldonos Andriuškevičiūtės peticiją „Dėl įstatymo, griežtai reglamentuojančio gyvūnų savininkų atsakomybę už savo augintinių keliamą triukšmą, priėmimo“ ir priėmė sprendimą tenkinti joje pateiktą pasiūlymą. Seimas pritarė Komisijos išvadai ir 2018 m. balandžio 19 d. priėmė Seimo protokolinį nutarimą tenkinti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Todėl ir buvo parengtas Triukšmo valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2111, kuris yra pateiktas Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAIS), jo Nr. XIIIP-2111(5). Čia yra nurodyta visa pareiškėjos prašoma informacija, kas ir kodėl parengė minėtą projektą. Apie visus Komisijos posėdžius, nagrinėtus kreipimusis, peticijas priimtus sprendimus, išvadas ir kt. taip pat galima rasti Seimo internetiniame puslapyje, Komisijų rubrikoje, Peticijų komisija. Taip pat Komisija nusprendė informuoti pareiškėją apie tai, kad kreipimusi, peticijų pareiškėjų kontaktiniai duomenys be pareiškėjų sutikimo niekam neteikiami. Nuo 2018 m. gegužės 25 d. pradedamas taikyti Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (toliau – Reglamentas). Asmens duomenimis Reglamente laikytina bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti. Asmens duomenų sąrašas nėra baigtinis, tai gali būti pvz., vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas, veido atvaizdas, pirštų atspaudai, balso tembras, telefono numeris, el. pašto adresas, automobilio numeris, išsilavinimo duomenys (baigta mokykla, diplomų duomenys), duomenys apie turimą turtą, darbo užmokestis ir t. t. Taip pat Komisija pažymi, kad pareiškėjos el. laiške pavartoti žodžiai apie pareiškėjų psichikos būklę ir asmenis,	
--	--	--	--

			kurie nemėgsta gyvūnų, yra neetiški ir įžeidūs.	
40.	Ignas Meškauskas	„Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir Lietuvos Respublikos šaulių įstatymo pakeitimų“. Pareiškėjas siūlo papildyti iki 2018 m. gruodžio 31 d. galiosiančio Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnį žodžiais: „jeigu keli į valstybės tarnautojo pareigas dalyvauja pretendentai yra įvertinti vienodai, pirmenybė būti priimtam į tas pareigas teikiama šauliui“. Pareiškėjas taip pat siūlo „papildyti Šaulių įstatymo 16 straipsnį 5 dalimi „akivaizdžiai nereagavus į įspėjimą, sulaikyti ir pristatyti policijos pareigūnams“	Komisija 2018-10-17, vadovaudamasi Konstitucijos 29 straipsniui ir 33 straipsnio 1dalimi, taip pat Peticijų įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 1 punktu, nusprendė kreipimesi pateiktą pasiūlymą pakeisti iki 2018 m. gruodžio 31 d. galiosiančio Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnį žodžiais: „jeigu keli į valstybės tarnautojo pareigas dalyvauja pretendentai yra įvertinti vienodai, pirmenybė būti priimtam į tas pareigas teikiama šauliui“, nepripažinti peticiją. Šių metų birželio 6 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas pripažino, kad Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 5 d. redakcija, įsigaliojusi 2013 m. birželio 1 d.; Žin., 2012, Nr. 69-3523) nuostata „Jeigu keli konkurse į karjeros valstybės tarnautojo pareigas dalyvavę pretendentai buvo įvertinti vienodai, pirmenybė būti priimtam į tas pareigas teikiama pretendentui, atlikusiam nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigusiam bazinius karinius mokymus ar atlikusiam alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą“ prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsniui, 33 straipsnio 1 dalies nuostatai „Piliečiai turi teisę <...> lygiomis sąlygomis stoti į Lietuvos Respublikos valstybinę tarnybą“. KT taip pat pripažino, kad Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 13 straipsnio 2 dalies (2012 m. birželio 5 d. redakcija, įsigaliojusi 2013 m. birželio 1 d.; Žin., 2012, Nr. 69-3523) nuostata „Jeigu keli konkurse į įstaigos vadovo pareigas dalyvavę pretendentai buvo įvertinti vienodai, pirmenybė būti priimtam į tas pareigas teikiama pretendentui, atlikusiam nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigusiam bazinius karinius mokymus ar atlikusiam alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą“ prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsniui, 33 straipsnio 1 dalies nuostatai „Piliečiai turi teisę <...> lygiomis sąlygomis stoti į Lietuvos Respublikos	Seimas 2019-01-11 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atvesti peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Šaulių sąjungos įstatymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			valstybinę tarnybą“. Atsižvelgus į tai, naujosios redakcijos Valstybės tarnybos įstatyme, kuris įsigalios 2019 m. sausio 1 d., buvo atsisakyta minėtų nuostatų ir įvairių panašaus pobūdžio siūlymų naujam Valstybės tarnybos įstatymui. Pareiškėjo kreipimesi pateiktą pasiūlymą „papildyti Šaulių įstatymo 16 straipsnį 5 dalimi “akivaizdžiai nereagavus į įspėjimą, sulaikyti ir pristatyti policijos pareigūnams“ buvo nuspręsta pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-12-19 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktas nuomones ir manydama, kad siūloma nuostata yra prieštaringa, perteklinė, sistemiškai nederanti su Šaulių sąjungos įstatymo ir kituose įstatymuose nustatytais pagalbos policijai modeliais. Be to, asmens sulaikymas ir pristatymas policijos pareigūnams laikytinas tam tikru žmogaus teisių apribojimu, todėl tokius veiksmus pirmiausia turėtų atlikti atitinkamus įgaliojimus ir pasiruošimą turintys asmenys, kad asmens teisės nebūtų apribotos labiau negu to reikia arba nesant tam pagrindo. Siūlomoje nuostatoje numatomas vienintelis pagrindas asmens sulaikymui ir pristatymui policijos pareigūnams – akivaizdus nereagavimas į įspėjimą. Pažymėtina, kad šis pagrindas paremtas tik vertinamuoju kriterijumi – neaišku, kas laikytina akivaizdžiu nereagavimu, kaip jis pasireiškia, kokie būtų akivaizdumo nustatymo kriterijai. Toks reguliavimas neatitinka aiškumo reikalavimų, jo praktinis taikymas gali būti problemiškas, todėl yra ydingas. Vertinant šiuos įgaliojimus kitų panašių įstatymuose nustatytų priemonių kontekste (pvz., Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 596 straipsnyje numatyto administracinės atsakomybės traukiamo asmens pristatymo, ANK 597 straipsnyje numatyto administracinio sulaikymo kontekste),	
--	--	--	--	--

			kyla klausimas dėl jų proporcingumo, nes administracinės atsakomybės traukiamo asmens pristatymas pagal ANK 596 straipsnį galimas tik asmens sutikimu, o administracinio sulaikymo taikymui ANK 597 straipsnio 1 dalyje nustatytas baigtinis konkrečių pagrindų sąrašas. Todėl neturėtų būti nustatomas reguliavimas, kuris šauliams suteiktų didesnius įgaliojimus, nei šiuo metu įstatymais yra suteikti pareigūnams. Pažymėtina ir tai, kad Šaulių sąjungos įstatymo 16 straipsnyje reguliuojama Lietuvos šaulių sąjungos <i>pagalba</i> policijai užtikrinant viešąją saugumą. Šaulių sąjungos įstatymo 33 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta šaulių teisė <i>padėti pareigūnams</i> sulaikyti ir pristatyti asmenis į vidaus reikalų statutinę įstaigą. Taigi, šaulių teisė sulaikyti ir pristatyti asmenis Šaulių sąjungos įstatyme jau yra sureguliuota. Vertinant šią nuostatą sistemiškai viso Šaulių sąjungos įstatymo kontekste, darytina išvada, kad šaulių <u>pagalba</u> užtikrinant viešąją saugumą pasireiškia jiems veikiant <u>kartu su pareigūnais</u>. Atkreiptinas dėmesys ir į policijos rėmėjų veiklos reguliavimą – pagal Policijos rėmėjų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 2 punktą, policijos rėmėjams suteikta teisė sulaikyti ir pristatyti asmenį į policijos įstaigą, tačiau ji taip pat atliekama policijos rėmėjams veikiant kartu su policijos pareigūnais. Todėl manytina, kad siūlymas pildyti Šaulių sąjungos įstatymo 16 straipsnį 5 dalimi yra perteklinis ir sistemiškai nederantis su šiuo ir kituose įstatymuose nustatytais pagalbos policijai modeliais. Atkreiptinas dėmesys ir į Šaulių sąjungos įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje nustatytą galimybę šauliams padėti policijai įstatymų nustatyta tvarka tapus policijos rėmėjais. Be to, teisės aktuose yra įtvirtintos bendros nuostatos dėl asmenų, pažeidusių įstatymus, sulaikymo (ANK 14 straipsnis, Baudžiamojo proceso kodekso 140 straipsnio 1 dalis). Todėl siūlomos nuostatos tikslai gali būti realizuojami taip pat ir šauliams vadovaujantis paminėtomis nuostatomis. Būtina atkreipti dėmesį ir į tai, kad asmens sulaikymas ir pristatymas policijos pareigūnams laikytinas	
--	--	--	---	--

			tam tikru žmogaus teisių apribojimu. Tai reiškia, kad tokius veiksmus pirmiausia turėtų atlikti atitinkamus įgaliojimus ir pasiruošimą turintys asmenys, kad asmens teisės nebūtų apribotos labiau negu to reikia arba nesant tam pagrindo. Be to, netinkamai įvertinus situaciją dėl, galimai, daromo pažeidimo ar nusikalstamos veikos, kyla grėsmė užsitraukti ir baudžiamąją atsakomybę dėl neteisėto laisvės atėmimo (pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 146 straipsnio 1 dalį). Tai taip pat patvirtina išvadą, jog sulaikymo ir pristatymo policijai veiksmus pirmiausia turėtų atlikti specialiai tam paruošti asmenys.	
41.	Leonidas Maksimovas	Prašymas įregistruoti kreipimąsi „Dėl Lietuvos Respublikos valdžios atstovų vykdomo genocido prieš absoliutaus skurdo ribą pasiekusius Lietuvos Respublikos piliečius – pensininkus, neįgaliuosius, bedarbius, vaikus“. Pareiškėjas prašo Komisijos įregistruoti peticijų registracijos žurnale „kreipimąsi „Dėl Lietuvos Respublikos valdžios atstovų vykdomo sistemingo siekio sunaikinti dalį žmonių (pensininkų, bedarbių, neįgaliųjų, vaikų), kurie pagal tarptautinio Baudžiamojo teismo baudžiamąsias veikas galimai atitiktų ...genocido!? sąvoką“.	Komisija 2018-11-21, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsniu, 2 straipsnio 4 dalimi ir 4 straipsnio 1 dalimi, nusprendė prašymo nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais – kreipimesi pateiktų siūlymų nagrinėjimas nepriklauso komisijos kompetencijai. Pareiškėjas savo prašyme prašo Komisijos įregistruoti peticijų registracijos žurnale jo „kreipimąsi „Dėl Lietuvos Respublikos valdžios atstovų vykdomo sistemingo siekio sunaikinti dalį žmonių (pensininkų, bedarbių, neįgaliųjų, vaikų), kurie pagal tarptautinio Baudžiamojo teismo baudžiamąsias veikas galimai atitiktų ...genocido!? sąvoką“. Įregistruoti kreipimąsi dėl valdžios atstovų vykdomo genocido prieš Lietuvos piliečius“. Šis jo prašymas jau yra įvykdytas š. m. lapkričio 2 d. Tačiau šis Komisijos sprendimas neatima pareiškėjui teisės pateikti naują kreipimąsi, kuriame būtų aiškiai, konkrečiai ir nedviprasmiškai išdėstytas pasiūlymas.	
42.	Valerijus Kazakevičius (552 lapai, 162 pasiūlymai)	„Dėl prigimtinių žmogaus teisių ir laisvių apsaugos nuo Lietuvos valstybės leidžiamosios, vykdomosios, teisminės valdžios ir kitų valstybės ir savivaldybės institucijų pareigūnų ir kitų asmenų aukščiausio lygio	Komisija 2018-11-21, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsniu, 2 straipsnio 4 ir 5 dalimis, nusprendė kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais – kreipimesi pateiktų siūlymų nagrinėjimas nepriklauso komisijos kompetencijai. Kreipimusi (peticijų) pateikimo ir nagrinėjimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas, kurio 1 straipsnyje	

	sisteminės, politinės, teisinės korupcijos ir kitų nusikaltimų, viešųjų ir privačių interesų konflikto buvimo, vilkinimo ir biurokratizmo, savivalės, neteisėtų-antikonstitucinių veiksmų ir nusikalstamo neveikimo, piktnaudžiavimo ir įgaliojimų viršijimo, jų kompetencijai priklausančių funkcijų ir pareigų neatlikimo, neteisėtai atimtos teisės į teismą, teisės į teisingą teismą, teisės į greitą teismą, teisės į teisminę gynybą, teisės į viešą teismą, teisės į nepriklausomą ir nešališką teismą bei neteisėtai atimtos teisės tiesiogiai ir netiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą konstitucingumo ir teisėtumo kontrolei atlikti ir apsaugos nuo vykdomos žmogaus teisių ir laisvių diskriminacijos, žmonių kankinimo, įvykdytos ir tęsiamos visapusiškos, absoliučios Lietuvos Respublikos piliečių diskriminacijos, šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinių sutarčių, įstatymų pažeidimų, viešo intereso pažeidimo ir dėl materialinės ir nematerialinės žalos atsiradusios dėl neteisėtų išteisinio tyrimo pareigūnų, prokuroro, teisėjų, kitų valdžios	nustatyta, kad šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos Konstitucijos laidojamos peticijos teisės įgyvendinimo tvarką, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Pareiškėjas savo peticijoje pateikė 162 prašymus ir reikalavimus, tačiau jų nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai: Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 105 straipsnyje yra nustatyta, kad Konstitucinis Teismas nagrinėja ir priima sprendimą, ar neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti Seimo priimti aktai. Konstitucinis Teismas taip pat nagrinėja, ar neprieštarauja Konstitucijai ir įstatymams Respublikos Prezidento aktai ir Respublikos Vyriausybės aktai. Konstitucinis Teismas teikia išvadas: ar nebuvo pažeisti rinkimų įstatymai per Respublikos Prezidento ar Seimo narių rinkimus; ar Respublikos Prezidento sveikatos būklė leidžia jam ir toliau eiti pareigas; ar Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys neprieštarauja Konstitucijai; ar Seimo narių ir valstybės pareigūnų, <i>kuriems pradėta apkaltos byla</i>, konkretūs veiksmai prieštarauja Konstitucijai.	
--	--	---	--

	ir valstybės, savivaldybės institucijos pareigų, valstybės tarnautojų ir kitų asmenų neteisėtų veiksmų atlyginimo“ „1. Išspręsti žmogaus teisių ir laisvių apsaugos klausimus, realiai įvykdyti valstybės ir valdžios pareigūnų ir valstybės tarnautojų prievolės, funkcijas ir pareigas realiai įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartyse, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje, Europos Sąjungos sutartyje, kituose įstatymuose ir teisės aktuose nustatytus reikalavimus žmogaus teisių ir laisvių apsaugos srityje, įvykdyti prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus ir prievolės gerbti ir ginti žmogaus teises ir laisves – priimti aiškų įstatymą leidžiantį žmogui – Lietuvos Respublikos piliečiui – fiziniam asmeniui tiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą dėl įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios savivalės, antikonstitucinių veiksmų ir nusikalstamo neveikimo, piktnaudžiavimo ir įgaliojimo viršijimo, funkcijų ir pareigų neatlikimo, korupcijos ir	Konstitucijos 106 straipsnyje nustatyta, kad teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl 105 straipsnio pirmojoje dalyje nurodytų aktų turi Vyriausybė, ne mažiau kaip 1/5 visų Seimo narių, taip pat teismai. Dėl Respublikos Prezidento aktų sutikimo su Konstitucija ir įstatymais į Konstitucinį Teismą turi teisę kreiptis ne mažiau kaip 1/5 visų Seimo narių ir teismai. Dėl Vyriausybės aktų sutikimo su Konstitucija ir įstatymais į Konstitucinį Teismą gali kreiptis ne mažiau kaip 1/5 visų Seimo narių, teismai, taip pat Respublikos Prezidentas. <i>Prašyti Konstitucinio Teismo išvados gali Seimas</i>, o dėl Seimo rinkimų ir tarptautinių sutarčių – ir Respublikos Prezidentas. Taigi, pagal Konstituciją Komisijai nėra suteikta teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą. Komisijai taip pat jokie teisės aktai nesuteikia teisės „nedelsiant, iškart sudaryti laikinąjį specialiąjį tyrimo (apkaltos) ir parlamentinės kontrolės komisiją, atlikti parlamentinę kontrolę ir pradėti apkaltos procesą ir atlikti parlamentinį tyrimą dėl aukštas pareigas einančių politikų ir kitų pareigūnų bei asmenų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro Evaldo Pašilio ir jam pavaldžių prokurorų bei kitų asmenų supainiotų viešų ir privačių interesų, piktnaudžiavimo ir įgaliojimų viršijimo...“. Pagal Seimo statuto 73 straipsnį iniciatyvos teisę sudaryti laikinąsias kontrolės arba tyrimo komisijas turi Seimo valdyba, komitetai, frakcijos ir ne mažesnė kaip 1/4 Seimo narių grupė, jeigu tam tikrais atvejais šiame statute nenumatyta kitaip. Be to, Pagal Konstitucijos 74 straipsnį, Respublikos Prezidentą, Konstitucinio Teismo pirmininką ir teisėjus, Aukščiausiojo Teismo pirmininką ir teisėjus, Apeliacinio teismo pirmininką ir teisėjus, Seimo narius, šiurkščiai pažeidusius Konstituciją arba sulaužiusius priesaiką, taip pat paaiškėjus, jog padarytas nusikaltimas, Seimas 3/5 visų narių balsų dauguma gali pašalinti iš užimamų pareigų ar panaikinti Seimo nario mandatą. Tai atliekama apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas. Pagal Konstitucijos 118 straipsnį, prokuroras,	
--	---	--	--

	nusikaltimų, padarytos žalos Lietuvos Respublikos ir jos piliečiams, Europos Sąjungai ir jos piliečiams, tarptautinei visuomenei. 2. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą konstitucingumo ir teisėtumo kontrolei atlikti su prašymų oficialiai spręsti ar Lietuvos valdžia, atėmusi iš Lietuvos piliečio – žmogaus – fizinio asmens teisę tiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą ir atėmus teisę į teisminę gynybą Lietuvos Respublikos Konstituciniame Teisme nuo įstatymų leidžiamosios, vykdomosios, teisminės valdžios, Lietuvos Respublikos Generalinio prokuroro ir jam pavaldžių, kitų valstybės institucijų pareigūnų ir kitų asmenų piktnaudžiavimo ir įgaliojimo viršijimo, funkcijų ir pareigų neatlikimo, aukščiausiojo lygio sisteminės, politinės, teisinės korupcijos ir kitų nusikaltimų, viešųjų ir privačių interesų konflikto buvimo, savivalės, vilkinimo ir biurokratizmo, antikonstitucinių veiksmų ir nusikalstamo neveikimo, įvykdytų šiurkščių žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų, vykdomos diskriminacijos ir kankinimo šiurkščiai pažeidė Lietuvos	vykdydamas savo funkcijas, yra nepriklausomas ir klauso tik įstatymo. Generalinį prokurorą skiria ir atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu. Pagal Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymą, generalinio prokuroro pavaduotojus skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas generalinio prokuroro teikimu. Kartu nutarta pareiškėją informuoti apie tai, kad Seimas 2018 m. lapkričio 8 d. po pirmojo balsavimo pritarė Lietuvos Respublikos Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, kuriame numatyta teisė kiekvienam asmeniui kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą. Po ne mažiau kaip 3 mėnesių dėl šio projekto bus balsuojama antrą kartą, nes pagal Seimo Statuto 171 straipsnį, priėmimo metu dėl Konstitucijos keitimo įstatymų projektų balsuojama Seimo posėdyje du kartus, tarp šių balsavimų turi būti daroma ne mažesnė kaip 3 mėnesių pertrauka.	
--	---	--	--

		Respublikos Konstituciją, tarptautines sutartis, įstatymus ir/ar toks Lietuvos valdžios draudimas Lietuvos piliečiui – žmogui – fiziniam asmeniui prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, tarptautiniams sutartims, įstatymams. 3. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinę Teismą konstitucingumo ir teisėtumo kontrolei atlikti su prašymų oficialiai išaiškinti ar pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją Lietuvos Respublikos pilietis – žmogus – fizinis asmuo turi teisę tiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinę Teismą ir/ar Lietuvos valdžia atėmęs iš Lietuvos Respublikos piliečių teisę tiesiogiai kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinę Teismą pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos viršenybės, vientisumo ir tiesioginio taikymo, teisingumo ir teisinės valstybės, demokratijos ir suvereniteto, žmogaus teisių ir laisvių apsaugos ir nediskriminavimo, nepiktnaudžiavimo valdžia, lygiateisiškumo ir diskriminacijos draudimo, ekonomiškumo, proporcingumo		
--	--	--	--	--

		ir subsidarumo, viešumo, teismų ir teisėjų nepriklausomumo ir nešališkumo principus. 4. Išspręsti žmogaus teisių ir laisvių apsaugos klausimus – atlikti parlamenti tyrimą dėl įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios įvykdytų šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinių sutarčių, įstatymų, kitų teisės aktų pažeidimų ir įvykdytos ir tiesiamos Genoefos Kazakevič, Valerijaus Kazakevičiaus, kitų asmenų diskriminacijos, moralinio kankinimo ir apginti šiurkščiai pažeistas ir daug metų diskriminuojamas prigimtinės žmogaus teises ir laisves bei apginti pažeistą viešą interesą. 5. Nedelsiant, iškart sudaryti laikinąjį specialiąją tyrimo (apkaltos) ir parlamentinės kontrolės komisiją, atlikti parlamentinį tyrimą ir ištirti Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teritorijoje bei tarptautiniu mastu veikiančio korupcinio organizuoto nusikalstamo susivienijimo antikonstitucinę veiklą ir nusikalstamą neveikimą – Europos Sąjungos, Lietuvos valdžios ir valstybės, savivaldybės institucijų		
--	--	--	--	--

		pareigūnų aukščiausiojo lygio sistemine, politine, teisine korupciją ir kitus įvykdytus ir iki šios dienos tęsiamus nusikaltimus, įvykdytą ir tęsiamą žmogaus teisių ir laisvių diskriminaciją, žmonių kankinimą, viešo intereso pažeidimus, kuriuos Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Prezidentas, Vyriausybė, Teismas, taip pat Europos Žmogaus Teisių Teismas, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ir kitas Europos Sąjungos institucijas ir šiuose institucijose užimančios aukštos pareigos asmenys iki šios dienos nusiėpė. 6. Nedelsiant, iškart sudaryti laikinąjį specialiąjį tyrimo (apkaltos) ir parlamentinės kontrolės komisiją, atlikti parlamentinę kontrolę ir pradėti apkaltos procesą ir atlikti parlamentinį tyrimą dėl aukštas pareigas einančių politikų ir kitų pareigūnų bei asmenų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro Evaldo Pašilio ir jam pavaldžių prokurorų bei kitų asmenų supainiotų viešų ir privačių interesų, piktnaudžiavimo ir įgaliojimų viršijimo, funkcijų ir pareigų		
--	--	---	--	--

		neatlikimo, aukštas pareigas užimančių politikų ir kitų valdžios pareigūnų aukščiausiojo lygio sisteminės, politinės, teisinės korupcijos ir kitų nusikaltimų nuslėpimo, viešųjų ir privačių interesų konflikto buvimo nuslėpimo, veikiančio korupcinio organizuoto nusikalstamo susivienijimo įvykdytų ir tęsiamų nusikaltimų nuslėpimo, tiesioginio ir netiesioginio dalyvavimo žmogaus teisių ir laisvių diskriminacijoje, žmonių kankinime, padarytos ypač didelę materialinę ir nematerialinę žalą Lietuvos Respublikai ir jos piliečiams, Europos Sąjungai ir jos piliečiams, tarptautinei visuomenei bei užtikrinti Lietuvos Respublikos prokuratūros – Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro ir jam pavaldžių prokurorų bei kitų asmenų tinkamą – atitinkantį Lietuvos Respublikos Konstitucijos veiklą, užtikrinantį žmogaus teisių ir laisvių apsaugą. 7. Kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą konstitucingumo ir teisėtumo kontrolei atlikti su prašymų oficialiai spręsti ar Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras Evaldas	
--	--	---	--

		Pašilis šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymą, kitus galiojančius įstatymus, kitus teises aktus ir/ar sulaužė duotą prokuroro priesaiką, įvykdė veikas (veikimas ir neveikimas), turinčias aukščiausio lygio, sisteminės, politinės, teisinės korupcijos ir kitų nusikaltimo požymius, numatytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 99 str. (genocidas), 100 str. (Tarptautinės teisės draudžiamas elgesys su žmonėmis), 114 straipsnio (valstybės perversmo), 121 straipsnis (antikonstitucinių grupių ar organizacijų kūrimas ir veikla), 148 str. (žmogaus veiksmų laisvės varžymas), 165 str. (neteisėtas asmens busto neliečiamumo pažeidimas), 166 str. (asmens sužinojimo neliečiamumo pažeidimas), 167 (neteisėtas informacijos apie privatų asmens gyvenimo rinkimas), 168 str. (neteisėtas informacijos apie privatų asmens gyvenimo atskleidimas ar panaudojimas), 169 str. (Diskriminavimas dėl tautybės,		
--	--	--	--	--

		rasės, lyties, kilmės, religijos ar grupės priklausomybės), 178 str. (vagystė), 181 str. (turto prievartavimas), 182 str. (sukčiavimas), 183 str. (turto pasisavinimas), 184 str. (turto iššvaistymas), 186 str. (turtinės žalos padarymas apgaulė), 228 str. (piktnaudžiavimas), 229 str. (tarnybos pareigų neatlikimas), 233 str. (poveikis liudytojui, nukentėjusiam asmeniui, ekspertui, specialistui ar vertėjui), 237 str. (nusikaltimo ar nusikaltimą padariusio asmens slėpimas), 249 str. (nusikalstamas susivienijimas), 249 str. (nusikalstamas susivienijimas), 294 str. (savavaldžiavimas), 298 str. (neteisėtas žemėnaudos riboženklių pakeitimas), 300 str. (dokumento suklastojimas ar suklastoto dokumento panaudojimas arba realizavimas) ir kitas“. Pareiškėjas taip pat prašo kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinę Teismą „konstitucingumo ir teisėtumo kontrolei atlikti su prašymų oficialiai spręsti, ar šiurkščiai pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotojas Žydrūnas Radišauskas, buvęs Lietuvos Respublikos	
--	--	---	--

		generalinis prokuroras, dabartinis Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento vyriausiojo prokuroro pavaduotojas Darius Valys ir daugelis kitų Lietuvos Respublikos gen. prokuratūros vadovų bei prokurorų, buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis, dalis Lietuvos Respublikos teisėjų, Prezidento kanceliarijos kancleris Giedrius Krasauskas, buvusi teisingumo ministrė Milda Vainiutė, Prezidentės Dalios Grybauskaitės patarėjos Indrė Pukanasytė, Dalia Ulbinaitė, Rasa Svetikaitė, kiti Prezidento kanceliarijos darbuotojai, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai, buvę Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkai Artūras Paulauskas, Arūnas Valinskas, Loreta Graužinienė, kiti buvę Lietuvos Respublikos Seimo vadovai ir nariai, dabartiniai Lietuvos Respublikos Seimo nariai, buvę ir esamas Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos pirmininkai, Lietuvos	
--	--	---	--

		Respublikos Seimo kanclerė Daiva Raudonienė, kiti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos vadovai ir valstybės tarnautojai.		
43.	Saulius Pečeliūnas	„Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo vykdomo“. Pareiškėjas skundžiasi, kad Seimas per 7 metus įgyvendina KT 2011 m. lapkričio 16 d. nutarimą „Dėl savivaldybių tarybų rinkimų“, todėl jis pats teikia Komisijai Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 98 straipsnio 3 dalies pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą.	Komisija 2018-12-05, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir Seimo statuto 181⁽¹⁾ ir 181² straipsniais, nusprendė kreiptis nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Peticijų įstatymo 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta, kad Peticijų įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę; referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę; valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę. Peticijų įstatymas taip pat nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Seimo statuto 181⁽¹⁾ straipsnyje nustatyta, kad už Konstitucinio Teismo nutarimų, išvadų ir sprendimų įgyvendinimo priežiūrą Seime yra atsakingas Seimo Pirmininko paskirtas Seimo Pirmininko pavaduotojas. 181² straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad per 1 mėnesį nuo Konstitucinio Teismo nutarimo gavimo Seime Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, atsižvelgdamas į Konstitucinio Teismo nutarime pateiktą konstitucinių normų ir principų aiškinimą, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui pateikia siūlymus dėl šio nutarimo įgyvendinimo. Ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo Konstitucinio Teismo išsiųsto Konstitucinio Teismo nutarimo gavimo Seime, šį nutarimą apsparsto Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Jeigu pagal Konstitucinio Teismo nutarimą įstatymas (ar jo dalis) arba kitas Seimo priimtas aktas (ar jo dalis) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo Konstitucinio Teismo išsiųsto Konstitucinio Teismo nutarimo gavimo Seime Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas arba jo teikimu Seimo valdybos	

			paskirtas kitas Seimo komitetas ar sudaryta darbo grupė turi parengti ir pateikti Seimui svarstyti to Konstitucijai prieštaraujančio įstatymo (ar jo dalies) arba kito Seimo priimamo akto (ar jo dalies) pakeitimo projektą. Jeigu projektas sudėtingas, Seimo valdyba gali jo parengimo terminą pratęsti, bet ne ilgiau kaip iki 12 mėnesių. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto teikimu Seimo valdyba gali pasiūlyti Vyriausybei parengti atitinkamo įstatymo (ar jo dalies) pakeitimo projektą. Atsižvelgus į visa tai ir, vadovaujantis Peticijų įstatymo 1 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir Seimo statuto 181⁽¹⁾ ir 181² straipsniais, ir buvo priimtas sprendimas šio kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Kartu, vadovaujantis Seimo statuto 181⁽¹⁾ ir 181² straipsniais, buvo priimtas sprendimas šį kreipimąsi perduoti Seimo Pirmininko pavaduotojui Remigijui Žemaitaičiui, kuris Seimo Pirmininko š. m. spalio 23 d. potvarkiu buvo paskirtas prižiūrėti, kaip įgyvendinami Konstitucinio Teismo nutarimai, išvados ir sprendimai.	
44.	Saulius Džiautas ir kiti pareiškėjai (per kelis šimtus).	„Dėl nepakankamo finansavimo visuomenės saugumui užtikrinti“. Peticijoje prašoma: Skirti PAGD prie VRM būtiną papildomą 9 440 tūkst. eurų finansavimą darbo užmokesčiui bei darbo saugos ir sveikatos priemonėms pagal šiuos būtinus poreikius: 1) pareigūnų pareigybinių koeficientų kėlimui ir motyvacijai, laikantis Vyriausybės išipareigojimų, ir „Programos 1000“ įgyvendinimui – 5 310 tūkst. eurų. 2) etatų sukomplektavimui,	2018-12-05, vadovaujantis Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, buvo nuspręsta šio kreipimosi nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais – kreipimesi pateikto pasiūlymo nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, <i>kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą</i>, tačiau galima manyti, kad Jūs savo vadinamoje peticijoje siūlote Jūsų prašomas lėšas numatyti 2019 m. valstybės biudžeto <i>projekte</i>, tačiau pagal Peticijų įstatymą projektų nagrinėjimas Komisijos kompetencijai nepriklauso. Vadovaudamasi Peticijų įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi, Komisija taip pat nusprendė šį kreipimąsi perduoti Seimo Posėdžių sekretariatui pridėti prie Lietuvos Respublikos 2019	

		darbuotojų/biudžetinių atlyginimams, darbų saugos priemonėms ir pareigūnų bei darbuotojų sveikatai (skiepams, medikamentams ir pan.) – 4 130 tūkst. eurų. Galima manyti, kad pareiškėjai siūlo 2019 m. valstybės biudžeto projekte numatyti jų prašomas lėšas.	metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIII P-2715. Kartu buvo pažymėta, kad Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad pagal Konstituciją įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą yra nustatyti Vyriausybei, kad įgaliojimai rengti valstybės biudžeto projektą reiškia, jog tik Vyriausybė turi įgaliojimus valstybės biudžeto projekte numatyti, kiek lėšų ir iš kokių šaltinių turėtų būti gauta, kiek lėšų ir kokiems tikslams turėtų būti skirta (2002 m. liepos 11 d. nutarimas).	
45.	Arvydas Juozaitis Gintaras Songaila	Dėl Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo“ Pareiškėjai siūlo pakeisti Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą: 1. Atšaukti išplėstines, baudžiamojose ir administracinėje teisėje niekada iki Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo įsigaliojimo netaikytas „smurto“ ir „fizinės bausmės“ apibrėžtis; atsisakyti neaiškios „atvejo“ koncepcijos, kai nežinia koks vadybininkas be teismo sankcijos įsiveržęs į šeimos aplinką turi teisę spręsti ne tik tai, ar iškilę realūs pavojai vaikui, bet ir tai, ar tėvai esą gali sudaryti sąlygas tokiems pavojams, taip pat vienasmeniškai pagal neaiškius kriterijus turi teisę spręsti, ar tuo pagrindu „paimti vaiką“. 2. Įstatymu saugoti vaikus ne tik	Komisija 2018-12-05 nusprendė šį kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti ta apimtimi, kurioje siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą. Taip pat buvo nuspręsta kreipimosi dalį, kurioje siūloma „Seimui skubiai svarstyti pareiškėjų parengtą Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. 1-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 2, 24, 35, 36 straipsnių pakeitimo, 3, 20 straipsnių pripažinimo negaliojančiais, IV ir V skirsnių pripažinimo negaliojančiais įstatymo projektą, nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais, nes tai nėra Komisijos kompetencijoje – pagal Peticijų įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punktą, Peticijų įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę. Komisija 2019-02-13 Komisija, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos vaiko teisių kontrolierių įstaigos pateiktas nuomones, taip pat į tai, kad Seime yra svarstomas Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 3, 4, 9, 12, 14, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 49, 50 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 36¹, 36², 36³, 36⁴, 36⁵ straipsniais ir 38, 39, 40 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIII P-3034(2), nusprendė siūlyti Seimui šią peticiją ir joje pateiktus pasiūlymus bei prie peticijos pridėtą pareiškėjų parengtą Lietuvos Respublikos vaiko teisių	Seimas 2019-03-19 priėmė Seimo protokolinį nutarimą peticiją prie peticijos pridėtą pareiškėjų parengtą Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir peticijoje pateiktus pasiūlymus pakeisti Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą pridėti prie Seime svarstomo Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 3, 4, 9, 12, 14, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 49, 50 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 36¹, 36², 36³, 36⁴, 36⁵ straipsniais ir 38, 39, 40 straipsnių pripažinimo

		nuo tėvų, bet ir nuo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) smurto, o šeimą saugoti nuo nepagrįstos „vadybininkų“ invazijos į jos privačią aplinką, apginant tiesiogiai galiojančius, konstitucinius šeimos būsto ir privataus gyvenimo neliečiamybės principus. 3. Atšaukti privilegijas Tarnybai be jokios atsakomybės imtis kraštutinių priemonių – atimti vaikus arba nežinia koku pagrindu nustatyti šeimų perauklėjimo planus, grasinant taikyti tokias kraštutines priemones. 4. Panaikinti Tarnybai suteiktas privilegijas nuo šeimos atskirtiems vaikams neapibrėžtą laikotarpį taikyti „laikinąją globą“ ar kaip nors kitaip vilkinti vaiko grąžinimą tėvams. 5. Panaikinti Įstatyme numatytas teismo bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka procedūras (t. y. kai yra sudaroma galimybė priimti teismo nutartis ir sprendimus net nedalyvaujant tėvams ir neišklausant vaiko). 6. Nustatyti realias pareigas Tarnybai ir kitoms institucijoms imtis skubių veiksmų, kai iš tiesų kyla pavojus vaiko gyvybei	apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą svarstyti kartu su pirmiau minėtu Įstatymo projektu Nr. XIII-3034(2), kuris, manytina, galėtų padėti išspręsti pareiškėjų peticijoje išdėstytas problemas.	netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIII-3034(3) ir juos svarstyti kartu su šiuo projektu. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.
--	--	---	--	--

		ir sveikatai.		
46.	Jadvyga Šibirkštienė	„Dėl sodo namelių“ Pareiškėja prašyme rašo, kad „įsigaliojus naujiems įstatymams, buvęs įstatymas, pagal kurį tvoros ar prie namelio iš lentelių esantys plytelių šaligatviai yra nekilnojamas turtas, turi netekti galios“, „Kodėl diskriminuojami senieji sodininkai, kurie turi mažytes „būdeles“? Kodėl turime mokėti nekilnojamo turto mokestį, nors jis neatitinka nekilnojamo turto sąlygų? Kodėl turime mokėti šiukšlių mokestį, nors soduose nėra nei vieno konteinerio? Keista ir tai, kad per 32 metus betoninės plytelės, tujų gyvatvorė susidėvėjo 94 proc., o lentelių namelis tik jaunėjo ir brango, nors remonto darbai nebuvo atliekami.“ Taip pat pareiškėja prašo „padėti senukams, neįgaliesiems, kurių sodo nameliai skirti tik apsisaugojimui nuo lietaus“, „kad būtų atstatytas teisingumas, nelygybė“, kad „kreipiasi į Komisiją su viltimi, kad „būdelės“ bus išregistruojamos arba suregistruojami visi sodo namai, kad mokėtumėte mokesčius“.	Komisija 2018-12-19 vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsnio 1 ir 3 dalimis, 2 straipsnio 4 dalimi ir 4 straipsniu, nusprendė prašymo nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad piliečiams laiduojama peticijos teisė, kurios įgyvendinimo tvarką nustato specialus Peticijų įstatymas. Jo 1 straipsnyje yra nustatyta, kad šis įstatymas netaikomas, kai piliečiai įgyvendina Konstitucijoje įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, referendumo paskelbimo iniciatyvos teisę ir valstybės įstaigų ar pareigūnų darbo kritikos teisę, kad Peticijų įstatymas nereglamentuoja skundų, pareiškimų ir pasiūlymų nagrinėjimo tvarkos, kurią nustato kiti įstatymai ir teisės aktai. Pagal Peticijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti klausimus, <i>kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija.</i> Peticijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo. Peticijų įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad kreipimesi turi būti nurodyta pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, asmens kodas, institucija, kuriai paduodamas kreipimasis, prašymas pripažinti kreipimąsi peticija, kreipimosi padavimo priežastys ir tikslai, pareiškėjo reikalavimai ir siūlymai (...), prie kreipimosi gali būti pridėti įvairūs dokumentai ar jų kopijos, siūlomo teisės akto projektas ir kita medžiaga. Taigi, Peticijų įstatyme aiškiai išdėstyta	

			kreipimūsi, peticijų pateikimo tvarka: kas ir dėl ko gali kreiptis į peticijų komisijas (Seimo, Vyriausybės ar savivaldybių), į kurią instituciją kreiptis, kas turi būti pateikta kreipimėsi, kreipimūsi pripažinimo peticija, peticijų nagrinėjimo tvarka ir kt. Šiame įstatyme yra aiškiai nurodyta, kad peticijų komisijos pareiškimų, pasiūlymų ir skundų nenagrinėja, kad kreipimėsi būtina aiškiai, nedviprasmiškai išdėstyti savo siūlymus ar reikalavimus, <i>kurių tenkinimui reikėtų spręsti klausimus, kai tam reikia priimti naują įstatymą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį įstatymą</i>. Kreipimėsi būtina nurodyti ir savo asmens kodą. Tačiau šiame prašyme rašoma, kad „įsigaliojus naujiems įstatymams, buvęs įstatymas, pagal kurį tvoros ar prie namelio iš lentelių esantys plytelių šaligatviai yra nekilnojamas turtas, turi netekti galios“, „Kodėl diskriminuojami senieji sodininkai, kurie turi mažytes „būdeles“? Kodėl turime mokėti nekilnojamo turto mokestį, nors jis neatitinka nekilnojamo turto sąlygų? Kodėl turime mokėti šiukšlių mokestį, nors soduose nėra nei vieno konteinerio? Keista ir tai, kad per 32 metus betoninės plytelės, tujų gyvatvorė susidėvėjo 94 proc., o lentelių namelis tik jaunėjo ir brango, nors remonto darbai nebuvo atliekami.“ Taip pat pareiškėja prašo „padėti jai, senukams, neįgaliesiems, kurių sodo nameliai skirti tik apsisaugojimui nuo lietaus“, „kad būtų atstatytas teisingumas, nelygybė“, kad „kreipiasi į Komisiją su viltimi, kad „būdelės“ bus išregistruojamos arba suregistruojami visi sodo namai, kad mokėtumėte mokesčius“. Tačiau iš šių teiginių nelabai galima suprasti, kokie yra pareiškėjos konkretūs prašymai ir siūlymai, kurių tenkinimui reikėtų <i>priimti naują įstatymą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį įstatymą</i>. Atsižvelgus į tai ir vadovaujantis Peticijų įstatymo 1 straipsnio 1 ir 3 dalimis, taip pat 2 straipsnio 4 dalimi ir 4 straipsniu, ir buvo priimtas sprendimas prašymo nenagrinėti Peticijų įstatyme nustatytais pagrindais. Tačiau	
--	--	--	--	--

			šis Komisijos sprendimas neatima pareiškėjai teisės pateikti naują kreipimąsi, kuriame būtų aiškiai, konkrečiai ir nedviprasmiškai išdėstyti pasiūlymai ar reikalavimai.	
47.	Arūnas Sodonis	„Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso papildymo“. Pareiškėjas prašo Baudžiamąjį kodeksą papildyti sąvoka „mažametis“.	Komisija 2018-12-19 nusprendė kreipimąsi pripažinti peticija ir priimti ją nagrinėti. Komisija 2018-12-19 nusprendė atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos respublikos Teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir dėl šių motyvų 1) pareiškėjo siūlymas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekse (toliau – BK) įtvirtinti mažamečio asmens sąvokos apibrėžimą iš esmės grindžiamas vien tik tokio apibrėžimo formaliu nebuvimu. Teisingumo ministerijos vertinimu, toks baudžiamojo įstatymo pakeitimus sąlygojantis argumentas vertintinas kaip <i>akivaizdžiai nepakankamas</i>. Vadovaujantis baudžiamojo įstatymo normų konstravimo praktika, siūlomas BK pakeitimas turi būti aiškiai pagrįstas galiojančio teisinio reguliavimo ir (ar) baudžiamosios atsakomybės <i>reglamentavimo spragas tinkamai atskleidžiančia informacija, kartu identifikuojant</i> tokios reglamentavimo spragos neigiamą įtaką ir (ar) <i>sukeliamas problemas praktikoje</i> taikant galiojančias baudžiamojo įstatymo normas; 2) nepaisant mažamečio asmens apibrėžimo formalaus nebuvimo baudžiamajame įstatyme, <i>mažametystės samprata yra tinkamai atskleista</i> baudžiamosios teisės doktrinoje ir <i>išaiškinta</i> Lietuvos teismų praktikoje, kurioje minėtais išaiškinimais sėkmingai ir sklandžiai vadovaujamasi. Atitinkamai, baudžiamosios teisės teorijoje ir teismų praktikoje mažamečiu, <i>kaip bendra taisyklė</i>, laikomas jaunesnis nei 14 metų amžiaus asmuo. Taip, pavyzdžiui, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas išaiškino, kad, „jei nukentėjusiajam nusikaltimo padarymo metu nebuvo suėję 14 metų, <i>jis laikomas mažamečiu asmeniu</i> ir veika kvalifikuojama pagal BK 149 straipsnio 4 dalį ar 150 straipsnio 4 dalį, <i>jei kaltininkas suvokė</i>, kad nukentėjusysis	Seimas 2019-03-19 priėmė Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą. Šis Seimo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

			asmuo yra mažametis.“, tuo tarpu, „jei nukentėjusiajam nusikaltimo padarymo metu buvo suėję 14 metų, bet dar nebuvo suėję 18 metų, <i>jis laikomas nepilnamečiu asmeniu</i> ir veika kvalifikuojama pagal BK 149 straipsnio 3 dalį ar 150 straipsnio 3 dalį, <i>jei kaltininkas suvokė</i>, kad nukentėjusysis asmuo yra nepilnametis; 3) nukentėjusiojo mažamečio asmens atvejais, siekiant kaltininkui inkriminuoti šį nusikalstamą veiką kvalifikuojantį požymį, <i>visada privaloma nustatyti</i>, kad kaltininkas suvokė (arba pagal bylos aplinkybes, ypač nukentėjusiojo fizinius duomenis, taip pat savo asmenines savybes, <i>turėjo ir galėjo suvokti</i>), kad nukentėjusysis asmuo yra mažametis. Jei kaltininkas <i>nesuvokė</i>, kad nukentėjusysis yra mažametis asmuo, ir teismas pripažįsta, kad kaltininkas pagal bylos aplinkybes, ypač nukentėjusiojo fizinius duomenis, taip pat savo asmenines savybes, neturėjo ar <i>negalėjo suvokti</i>, kad nukentėjusysis yra mažametis asmuo, minėtas kvalifikuojantis požymis kaltininkui negali būti inkriminuotas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teigtina, kad realaus poreikio baudžiamajame įstatyme papildomai formaliai apibrėžti (pavyzdžiui, kaip siūloma peticijoje, tiesiog nurodant, kad tai jaunesnis nei 14 metų amžiaus asmuo) mažamečio asmens sąvoką nėra ir tokio pobūdžio siūlymas <i>laikytinas netikslingu</i>; 4) mažamečio asmens sampratos susiejimas <i>vien tik</i> su žmogaus 14 metų amžiaus riba yra <i>klaidinantis ir neatitinka</i> baudžiamosios teisės doktrinoje ir teismų praktikoje suformuoto mažametystės sampratos išaiškinimų. Pažymėtina, kad <i>ypatinga mažamečio apsauga</i> baudžiamajame įstatyme <i>iš esmės pagrįsta tuo</i>, kad mažamečiai dėl savo fizinių, psichinių, psichologinių savybių bei socialinės patirties stokos nesugeba tinkama apimtimi apsiginti nuo neteisėtų, ypač smurtinio pobūdžio, veiksmų ir dėl šios priežasties jie priskiriami itin pažeidžiamai visuomenės grupei, kuriai būtina ypatinga visų teisės šakų visokeriopa apsauga. Atsižvelgiant į tai, Lietuvos teismai asmens (nukentėjusiojo) mažametystę, kaip bendra taisyklė, <i>sieja su asmens (nukentėjusiojo) bejėgiška būkle</i>, kuri savo	
--	--	--	--	--

			ruožu <i>siejama ne su vien formalia šio asmens amžiaus ribos išraiška</i>, o yra <i>neatsiejama</i> nuo tokio nukentėjusiojo fizinės, psichinės ir psichologinės būklės savybių visumos. Atitinkamai, asmuo (kaip nukentėjusysis) gali būti laikomas bejėgiškos būklės ir, kaip to pasekmė, <i>pripažįstamas mažamečiu</i> net ir tais atvejais, <i>kai jam jau yra suėję 14 metų</i>, jeigu toks nukentėjusysis, teismo vertinimu, pagal savo fizinį, protinį ir psichinį išsivystymą bei socialinę brandą <i>nesuvokia</i> daromų su juo nusikalstamų veiksmų esmės, <i>nesugeba</i> pasinaudoti savo teisėmis ir tinkamai apginti savo interesų bei iš esmės <i>negali</i> veiksmingai pasipriešinti kaltininkui.. Atsižvelgiant į tai, mažametystės sampratos baudžiamajame įstatyme <i>susiejimas su vien tik formaliai nurodyta asmens amžiaus riba</i> (kaip siūloma peticijoje), laikytinas paviršutinišku šios sampratos suvokimu, vadovaujantis kuriuo, galimai <i>būtų nepagrįstai susiaurintas</i> šiuo metu baudžiamosios teisės doktrinoje ir teismų praktikoje pripažįstamų mažamečių asmenų ratas bei <i>apribota</i> teismų diskrecija spręsti, atsižvelgiant į nevienodą mažamečių asmenų pažeidžiamumo lygį bei į konkrečios nagrinėjamos bylos aplinkybes, dėl nukentėjusių asmenų pripažinimo mažamečiais.	
--	--	--	---	--